

Torturat pentru Hristos

(Suferința Bisericii din țările comuniste)

Richard Wurmbrand

Traducere din limba engleză
Dragoș Alexandrescu

București - 2007

Nota traducătorului

Cartea a fost inițial scrisă în limba engleză și tipărită în anul 1967 sub titlul *Tortured for Christ* (Torturat pentru Hristos). Autorul a modificat anumite nume, localități și împrejurări pentru a nu pune în pericol viața unor persoane aflate în România comunistă la data scrierii cărții. Textul original a fost tradus în limba română fără modificări de conținut.

Volumul a fost tradus și publicat în peste 85 de limbi vorbite pe glob.

© Copyright 1967, 1969, în Statele Unite în limba engleză, inițial menținute de către Richard Wurmbrand, în prezent și în diverse alte limbi, de către fiul său, Mihai Wurmbrand.

Acest exemplar a fost tipărit în România, într-o nouă traducere în anul 2007.

© 2007 by Mihai Wurmbrand, pentru prezenta versiune în limba română.

Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestei publicații nu poate fi tradusă, sau reprodusă prin orice mijloc, fără permisiunea prealabilă a editorului.

Dedicație

Pastorului W. Stuart Harris, Directorul General al misiunii creștine britanice European Christian Mission (Misiunea Creștină Europeană) din Londra, primul creștin venit din Vest, care m-a vizitat în anul 1964, anul eliberării mele din închisorile comuniste. El ne-a adus primele cuvinte de iubire creștină și îmbărbătare, precum și ajutor material pentru familiile de creștini persecutați. A ajuns în casa noastră noaptea târziu, după ce și-a luat nenumărate măsuri de precauție pentru a scăpa de agenții Securității care-l urmăreau. În numele creștinilor persecutați exprim aici profunda mea recunoștință față de toți cei care au fost alături de noi în încercările prin care ne-a fost dat să trecem.

Richard Wurmbrand

Cuprins

Capitolul 1 - SETEA ADÂNCĂ A RUȘILOR DUPĂ HRISTOS	
Un ateu Îl găsește pe Hristos	7
Lucrarea mea printre ruși	10
Limbajul dragostei este același cu limbajul seducției	11
Rușii - un popor cu suflete atât de însetate!	14
Predicând în barăcile armatei ruse	17
Lucrarea noastră secretă pentru națiunea înrobită	25
Lucrarea vizibilă a Bisericii Subterane	26
Capitolul 2 - „NU EXISTĂ DRAGOSTE MAI MARE...”	31
Torturi de nedescris	32
Ce înseamnă „spălarea creierului”	36
O scurtă perioadă de libertate, apoi din nou în temniță	38
Am făcut o înțelegere: noi predicam, ei ne băteau	39
Ce s-a întâmplat cu soția și fiul meu	43
„Mihai, crede în Isus”	44
Capitolul 3 - RĂSCUMPĂRARE ȘI ELIBERARE PENTRU A LUCRA ÎN VEST	47
De ce am părăsit România comunistă	49
Capitolul 4 - COMUNISMUL ÎNVINS PRIN DUHUL DRAGOSTEI LUI HRISTOS	52
Cum puteam fi plini de bucurie, chiar și în închisoare	56
Cum putem să atacăm spiritual comunismul	59
Lecțiile istoriei sunt ignorate	64
Ce am găsit când am fost eliberat	69
De ce sufăr în Vest	76

Capitolul 5 - INVINCIBILA, ATOTPREZENTA BISERICĂ	
SUBTERANĂ	86
Cum se „hrănește” Biserica Subterană din literatura ateistă	93
De ce pot fi câștigați chiar și comuniștii	96
Biserica Subterană este alcătuită din trei grupuri	
de credincioși: primul - pastorii și lucrătorii duhovnicești	
înlăturați de comuniști	102
Al doilea - Biserica laică	102
Al treilea - pastorii oficiali și slujitorii care nu vor putea fi	
subjuțați sau reduși la tăcere	104
Capitolul 6 - CUM REUȘESTE CREȘTINISMUL SĂ ÎNVINGĂ	
COMUNISMUL	107
Vârful ghețarului	108
Persecuția Bisericii Subterane este în creștere	120
Cum Varia, o fată comunistă, îl găsește pe Hristos, Îl	
mărturisește și este condamnată la muncă silnică	123
Capitolul 7 - CUM POT AJUTA CREȘTINII DIN VEST	130
Mesajul pe care vi-l transmit din partea Bisericii Subterane	130
Cum pot ajuta creștinii liberi	132
Este nevoie urgentă de Biblii și Evanghelii	133
Tragedia familiilor martirilor creștini	137

Capitolul 1

SETEA ADÂNCĂ A RUȘILOR DUPĂ HRISTOS

Un ateu Îl găsește pe Hristos

Am crescut într-o familie care nu acorda importanță nici unei religii. De-a lungul copilăriei, nu am primit nici un fel de educație religioasă. La vârsta de paisprezece ani eram deja un ateu convins, de neclintit. Culegeam roadele unei copilării amare. Rămăseseam orfan în primii ani ai vieții și apoi făcusem cunoștință cu sărăcia în anii grei ai Primului Război Mondial. La paisprezece ani, eram un ateu la fel de convins ca orice comunist din zilele acelea. Citisem cărți ateiste și nu numai că nu credeam în Dumnezeu sau în Hristos... uram aceste noțiuni, considerându-le nocive pentru mintea omenească. Prin urmare, am crescut într-o atmosferă de dezgust față de religie.

Dar, așa cum am înțeles mai târziu, am beneficiat de harul de a fi unul dintre cei aleși de Dumnezeu, din motive pe care nu le înțeleg. În orice caz, aceste motive nu pot fi găsite în caracterul meu, deoarece caracterul meu era unul din cale-afară de rău.

Deși eram ateu, ceva de neînțeles mă atrăgea mereu înspre biserică. Îmi era greu să trec prin apropierea unei biserici și să nu intru în ea. Nu înțelegeam însă niciodată semnificația a ceea ce se petrecea în aceste așezăminte. Ascultam predicile, dar ele nu-mi atingeau inima. Eram mult prea sigur că Dumnezeu nu există.

Uram ideea unui Dumnezeu-Stăpân, căruia ar fi trebuit să mă supun. Uram noțiunea greșită de Dumnezeu pe care o aveam în minte. Mi-aș fi dorit însă mult să știu că undeva, în centrul universului, există totuși o inimă iubitoare. Avusesem parte de prea puține dintre bucuriile copilăriei și ale tinereții. Îmi doream să existe undeva o inimă iubitoare care să bată și pentru mine.

Așadar știam prea bine că nu există Dumnezeu, dar eram trist că nu există totuși un astfel de Dumnezeu al dragostei. O dată, frământat fiind de acest conflict spiritual lăuntric, am intrat într-o biserică catolică; am văzut oameni îngenunchind și spunând ceva. M-am hotărât: „voi îngenunchea alături de ei, voi asculta ce spun și voi repeta și eu rugăciunile pentru ca să văd dacă chiar se întâmplă ceva”. Tocmai îi adresau o rugăciune Sfintei Fecioare: „Ave Maria, cea plină de har”. Am rostit în mod repetat cuvintele pe care le auzeam, am privit la statuia Fecioarei Maria, dar nu s-a întâmplat nimic. Am fost foarte trist din cauza aceasta.

Într-o zi, când încă eram un ateu foarte convins, m-am rugat lui Dumnezeu. Rugăciunea mea a sunat cam așa: „Dumnezeule, știu cu certitudine că Tu nu ești. Dar dacă întâmplător ești, ceea ce eu refuz să cred, atunci nu este datoria mea să cred în Tine; este datoria Ta să mi Te descoperi”. Eram ateu, dar ateismul nu avea soluție pentru frământarea inimii mele.

În această perioadă de tumult lăuntric, după cum aveam să aflu mai târziu, într-un sat de munte din România, un tâmplar bătrân se ruga cam așa: „Dumnezeul meu, ți-am fost credincios în această lume și aș dori să fiu răsplătit și pe pământ, și în cer. Răsplata pe care mi-o doresc este să nu mor înainte de a aduce un evreu la Hristos, pentru că Isus a fost din poporul evreu. Dar eu sunt sărac, bătrân și bolnav. În satul nostru nu este nici unul, iar eu nu am cum să plec de acasă pentru a căuta un evreu. Adu Tu unul aici în sat și eu voi face tot ce pot pentru a-l conduce la Hristos”.

Ceva cu totul irezistibil m-a atras spre acel sat. Nu aveam absolut nici o treabă acolo. România are douăsprezece mii de sate, dar eu m-am dus în *acel* sat. Văzând că sunt evreu, tâmplarul m-a curtat așa cum niciodată n-a fost curtată o fată frumoasă. M-a văzut ca fiind răspunsul la rugăciunea lui și mi-a dat o Biblie s-o citesc. Citisem de multe ori Biblia până atunci dintr-un interes pur cultural. Dar Biblia pe care mi-a dat-o el era o alt fel de Biblie. Așa cum mi-a povestit mai târziu, s-a rugat *ore* întregi împreună cu soția lui pentru convertirea mea și a soției mele. Biblia pe care mi-a dat-o nu era doar purtătoare a unor simple cuvinte, ci un rug al iubirii, al cărui foc era întreținut de rugăciunile sale. Cu greu am reușit s-o citesc. Nu mă puteam opri din plâns comparându-mi viața mizeră cu viața lui Isus, necurăția mea, ura mea cu dragostea Lui. În final, El m-a primit pentru a fi unul dintre ai Lui.

Curând după mine s-a convertit și soția mea. Ea a adus alte suflete la Hristos. Acele suflete au adus încă alte suflete la Hristos și în felul acesta s-a format o nouă comunitate luterană în România.

Apoi a venit perioada nazistă. Am avut mult de suferit. În România, nazismul a luat forma unei dictaturi a elementelor ortodoxe extreme care îi persecutau pe protestanți și pe evrei deopotrivă.

Încă înainte de ordinarea mea oficială și înainte chiar de a fi pregătit pentru lucrare, eram liderul *de facto* al acestei biserici, fiind chiar fondatorul ei. Responsabilitatea ei stătea pe umerii mei. Soția mea și cu mine am fost arestați de câteva ori, bătuți și duși înaintea judecătorilor nazisti. Teroarea nazistă a fost teribilă, dar nu a reprezentat decât un preludiviu a ceea ce urma să vină o dată cu instalarea comuniștilor. Fiului meu Mihai a trebuit să-i dăm un nume neevreu pentru a avea șanse să supraviețuiască.

Această perioadă nazistă a avut totuși un mare avantaj. Ne-a învățat că bătăile fizice pot fi suportate, că spiritul omului poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, să supraviețuiască unor torturi

groaznice. Ne-a învățat tehnicile lucrării creștine întreprinse în secret, ceea ce s-a dovedit a fi pregătirea noastră pentru vremurile cu mult mai grele care urmau, vremuri care nu erau decât la un pas în fața noastră.

Lucrarea mea printre ruși

Din cauza remușcărilor mele de a fi fost ateu, mi-am dorit chiar din prima zi a convertirii mele să pot mărturisi rușilor Evanghelia. Rușii de astăzi sunt oameni crescuți din fragedă pruncie în ateism. Dorința de a ajunge la ei mi-a fost îndeplinită. Această împlinire și-a avut debutul chiar în vremea naziștilor, întrucât aveam în România mii de prizonieri de război ruși și am putut să ne facem lucrarea creștină printre ei.

A fost o muncă dramatică, un efort care ne-a afectat profund. Nu voi uita niciodată prima mea conversație cu un prizonier rus. L-am întrebat dacă credea în Dumnezeu. Dacă mi-ar fi spus „nu”, n-aș fi fost prea impresionat. Este dreptul fiecărui om să creadă sau să nu creadă. Dar când l-am întrebat dacă crede în Dumnezeu, și-a ridicat ochii spre mine, vădind neînțelegere, și a spus: „Nu am primit un astfel de ordin pentru a crede. Dacă mi se ordonă, voi crede”.

Lacrimile mi-au alunecat pe obraji. Mi-am simțit inima ruptă în bucăți. Înaintea mea stătea un om a cărui minte era moartă, un om care-și pierduse cel mai mare dar pe care Dumnezeu l-a făcut omenirii: personalitatea. Nu mai era decât o unealtă cu creierul spălat, la discreția comuniștilor, gata să creadă sau nu la ordinul lor. Nu mai putea gândi pentru el însuși. Era un rus tipic după toți acești ani de stăpânire comunistă! Am fost adânc tulburat văzând ce a putut face comunismul din ființele umane și l-am promis lui Dumnezeu că îmi voi dedica viața acestor oameni, pentru a le înapoia personalitatea și a le dăruia credința în Dumnezeu și în Hristos.

Nu a trebuit să plec în Rusia pentru a ajunge la ruși.

Începând cu 23 august 1944, un milion de soldați ruși au intrat în România și, foarte curând, comuniștii au venit la putere în țara noastră. Apoi s-a declanșat coșmarul care a făcut ca suferința provocată de naziști să pară floare la ureche.

În acel moment, Partidul Comunist din România, care are în prezent o populație de nouăsprezece milioane de oameni, număra doar zece mii de membri. Dar Vișinski, Ministrul de Externe al Uniunii Sovietice, a năvălit în biroul mult-iubitului nostru rege Mihai I, a dat cu pumnul în masă și a spus: „Trebuie să numiți comuniști în guvern”. Armata și poliția noastră au fost dezarmate și astfel comuniștii s-au instalat la putere prin violență, fiind urâți de aproape întregul popor. Acest fapt nu s-ar fi putut întâmpla însă fără sprijinul liderilor americani și britanici din acea vreme.

Oamenii sunt răspunzători înaintea lui Dumnezeu nu doar pentru propriile lor păcate, ci și pentru cele ale națiunilor din care fac parte. Tragedia tuturor țărilor înrobite de comuniști este o responsabilitate care împovărează inimile creștinilor americani și britanici. Americanii trebuie să devină conștienți că la un moment dat, fără să știe, i-au ajutat pe ruși să ne impună un regim al crimei și al terorii. Americanii trebuie să ispășească pentru această vină ajutând popoarele captive să primească lumina lui Hristos.

Limbajul dragostei este același cu limbajul seducției

O dată instalați la putere, comuniștii și-au folosit cu dibăcie mijloacele de seducție asupra Bisericii. Limbajul dragostei este același cu limbajul seducției. Cel care dorește o fată pentru a-i deveni soție și cel care o dorește pentru o noapte, după care s-o alunge cu dispreț, spun același lucru: „Te iubesc”. Isus ne-a atras atenția să facem distincție între limbajul seducției și cel al iubirii și să facem diferența între lupii îmbrăcați în haine de oi și adevăratele oi.

Când comuniștii au preluat puterea, mii de preoți, pastori și lucrători creștini nu au reușit să discearnă între cele două voci.

Comuniștii au organizat un Congres al tuturor cultelor, în clădirea Parlamentului României. Erau acolo patru mii de preoți, pastori și slujitori religioși din toate confesiunile creștine și necreștine. Acești patru mii de preoți și pastori l-au ales pe Iosif Stalin ca președinte de onoare al Congresului; în același timp el era președintele Mișcării Mondiale Ateiste și un ucigaș în masă al creștinilor. Unul după altul, episcopi și pastori s-au ridicat în clădirea parlamentului și au declarat sus și tare că cele două, comunismul și creștinismul, sunt în esență același lucru și pot coexista. Unul după altul, slujitorii Bisericii s-au întrecut în a aduce cuvinte de laudă la adresa comunismului, dorind să convingă noul guvern de loialitatea Bisericii.

Soția mea și cu mine participam la acel Congres. Soția, care stătea chiar lângă mine, mi-a spus: „Richard, ridică-te și spală rușinea asta de pe fața lui Hristos! Toți aceștia Îl scupă în față!” I-am răspuns: „Dacă o fac, îți vei pierde soțul”. Ea mi-a zis: „Nu am nevoie de un soț laș!”

Atunci m-am ridicat și m-am adresat aceluia Congres, lăudând nu pe asasinii creștinilor, ci pe Hristos și pe Dumnezeu și am spus că noi oamenii Îi datorăm loialitate în primul rând Lui. Luările de cuvânt din cadrul Congresului erau transmise la radio și astfel întreaga țară a putut auzi mesajul lui Hristos proclamat de la tribuna Parlamentului Comunist! Mai târziu a trebuit să plătesc pentru asta, dar socotesc că a meritat cu prisosință.

Conducătorii bisericilor ortodoxe și protestante se întreceau în a se dăruia comunismului. Un episcop ortodox și-a pus imaginea secerii și ciocanului pe robă și le-a cerut preoților din subordine să nu-l mai numească „Sfinția Voastră”, ci „Tovarășe Episcop”. Am participat la un congres al baptiștilor din orașul Reșița, organizat și moderat de comuniști, unde imnul Uniunii Sovietice a fost cântat cu toți participanții ridicați în picioare. Președintele baptiștilor a proclamat de la tribună că Stalin nu face altceva decât

să împlinească poruncile lui Dumnezeu. I-a adus osanale lui Stalin ca mare învățător al Bibliei! Preoți ca Pătrășcoiu și Roșianu au fost chiar mai direcți. S-au făcut ofițeri ai Securității. Rapp, vice-episcop al Bisericii Luterane din România, a început să predea la seminarul teologic învățătura conform căreia Dumnezeu a dat trei revelații: una prin Moise, una prin Isus și a treia prin Stalin, ultima anulând-o pe cea dinaintea ei.

Trebuie avut în vedere că adevărații baptiști, pe care îi iubesc foarte mult, nu au fost de acord cu o astfel de atitudine și I-au rămas cu totul credincioși lui Hristos, având mult de suferit pentru asta. Comuniștii însă le-au „ales” liderii doriți de ei și baptiștii n-au avut ce face decât să-i accepte. Situația a rămas aceeași astăzi ca și atunci în ceea ce privește vârful „conducerii” religioase.

Cei care au ales să slujească comunismul în locul lui Hristos au început să-și denunțe frații care nu voiau să li se alăture.

La fel cum creștinii ruși au creat o Biserică Subterană, clandestină, în urma revoluției ruse, venirea la putere a comuniștilor și trădarea multora dintre liderii bisericilor ne-au forțat să creăm și în România o Biserică Subterană: una care să rămână credincioasă evanghelizării, predicării Evangheliei și câștigării copiilor pentru Hristos. Comuniștii au interzis toate aceste obiective, iar biserica oficială s-a supus.

Împreună cu alți frați am pornit o lucrare clandestină. Aveam o poziție socială foarte respectabilă, care nu avea nimic de-a face cu activitatea mea secretă, servind doar ca acoperire. Eram pastor al Misiunii Luterane Norvegiene și eram în același timp reprezentantul în România al Consiliului Mondial al Bisericilor. (În România, nu aveam nici cea mai mică bănuială că această organizație va ajunge să coopereze vreodată cu regimul comunist. La acea vreme nu se ocupa în țara noastră decât cu lucrări de ajutorare.) Aceste două funcții mi-au oferit o poziție foarte bună înaintea autorităților, care habar n-aveau de ceea ce făceam eu, de fapt.

Aveam două obiective. Primul era lucrarea noastră secretă printre cei un milion de militari ruși. Al doilea era lucrarea clandestină îndreptată spre populația înrobită a României.

Rușii - un popor cu suflete atât de însetate!

Pentru mine, să pot predica rușilor Evanghelia era aidoma cerului coborât pe pământ. Am predicat Evanghelia în multe țări, dar nu am văzut niciodată un om care să o soarbă cu atâta nesăț cum o fac rușii. Au, într-adevăr, niște suflete atât de însetate!

Un preot ortodox, care îmi era prieten, mi-a telefonat spunându-mi că a venit la el un ofițer rus pentru a se spovedi. Prietenul meu nu știa limba rusă, dar, știind că eu vorbesc rusa, îi dăduse adresa mea. A doua zi omul a venit la mine. Îl iubea pe Dumnezeu, tânjea după Dumnezeu, dar nu văzuse în viața lui o Biblie. Nu participase niciodată la un serviciu religios (bisericile sunt foarte greu de găsit în Rusia). Nu avea nici o educație religioasă. Îl iubea pe Dumnezeu fără să aibă nici cea mai mică fărâmă de cunoștință despre El.

I-am citit Predica de pe Munte și pildele lui Isus. După ce le-a ascultat, a început să danseze în jurul camerei cu o bucurie plină de frenezie, strigând: „Câtă frumusețe! Cum am putut trăi fără să-L cunosc pe acest Hristos?” Era pentru prima dată când vedeam pe cineva exprimând o bucurie atât de entuziastă în Hristos.

Apoi am făcut o greșală. I-am citit despre suferințele și crucificarea lui Hristos, fără să-l fi pregătit înainte. Nu se așteptase la așa ceva și, când a auzit cum a fost bătut Hristos, cum a fost crucificat și că într-un final a murit, s-a prăbușit într-un fotoliu și a început să plângă cu amar. Crezuse într-un Mântuitor și acum Mântuitorul său era mort!

Privindu-l, mi-a fost rușine că mă numeam pe mine însumi creștin și pastor, având pretenția că îi învăț pe alții. Niciodată nu mă făcusem părtaș suferințelor lui Hristos așa cum o făcea acum acest ofițer rus. Uitându-mă la el era ca și cum aș fi văzut-o pe

Maria Magdalena plângând la piciorul crucii sau plângând cu credincioșie când Isus era doar un cadavru în mormânt.

Apoi i-am citit istoria învierii. Nu știuse că Mântuitorul său a înviat din mormânt. Când a auzit această veste extraordinară, și-a lovit genunchii și a trântit o vorbă tare murdară, dar, cred eu, tare „sfântă”. Acesta era felul lui natural, necizelat, de a vorbi. Încântarea l-a cuprins din nou. A strigat cu bucurie: „E viu! E viu!” A pornit din nou să danseze în jurul camerei, copleșit de fericire, de-această dată.

I-am spus: „Hai să ne rugăm!” Nu știa nici o rugăciune. Nu cunoștea nici una dintre vorbele noastre sfinte. S-a lăsat pe genunchi alături de mine și cuvintele rugăciunii lui au fost: „O, Dumnezeule, ce tip de treabă ești! Dacă eu aș fi fost Tu și Tu ai fi fost eu, nu Ți-aș fi iertat niciodată păcatele. Dar Tu chiar ești un tip tare drăguț! Te iubesc din toată inima”.

Cred că toți îngerii din cer s-au oprit din ceea ce făceau ca să asculte această rugăciune superbă a unui ofițer rus. Omul chiar fusese câștigat pentru Hristos!

Într-un magazin, am întâlnit un căpitan rus împreună cu o femeie ofițer. Făceau diverse cumpărături și nu se prea înțelegeau cu vânzătorul, care nu vorbea limba rusă. M-am oferit să traduc pentru ei și am făcut cunoștință. I-am invitat la noi să servească prânzul. Înainte de a începe să mâncăm, le-am spus: „Vă aflați într-o familie creștină și noi avem obiceiul de a ne ruga!” M-am rugat în rusește. Și-au lăsat furculițele și cuțitele pe masă și n-au mai dat nici o atenție mâncării. Au început să pună întrebare după întrebare despre Dumnezeu, Hristos și Biblie. Nu știau *nimic*.

Discuția cu ei nu a fost un lucru simplu. Le-am povestit pilda celui care avusese o sută de oi și pierduse pe una dintre ele. N-au înțeles-o. Au întrebat: „Cum de avea o sută de oi? Nu le-a luat Colectiva?” Apoi le-am zis că Isus este rege. Ei mi-au răspuns: „Toți regii au fost niște oameni răi care și-au tiranizat popoarele,

așa că și Isus trebuie să fie tot un fel de tiran”. Când le-am spus pilda lucrătorilor viei, ei au replicat: „Bine au făcut lucrătorii că s-au revoltat împotriva stăpânului viei. Via trebuie să fie în proprietatea cooperativei”. Totul era nou pentru ei. Când le-am spus despre nașterea lui Isus, au pus o întrebare care în gura unui creștin din Vest ar suna a blasfemie: „Era cumva Maria soția lui Dumnezeu?” Vorbind cu ei și cu mulți alții, mi-am dat seama că, pentru a predica rușilor Evanghelia după atât de mulți ani de comunism, trebuia să folosim un limbaj cu totul nou.

Misionarii care s-au dus în Africa Centrală au fost puși în dificultate când au trebuit să redea cuvintele lui Isaia: „De vor fi păcatele voastre cum e cârmăzul, se vor face albe ca zăpada”. Nimeni nu văzuse vreodată zăpadă în Africa Centrală. Nici măcar nu aveau în vocabularul lor vreun cuvânt pentru zăpadă. Deci, au tradus: „Păcatele voastre vor deveni albe ca miezul nucii de cocos”.

Așa că și noi a trebuit să traducem Evanghelia în limbajul marxist și să o interpretăm pe înțelesul lor. Nu puteam să facem noi prin noi înșine acest lucru, dar Duhul Sfânt Și-a făcut lucrarea prin noi.

Căpitanul și femeia ofițer s-au convertit chiar în acea zi. Ulterior ne-au ajutat foarte mult în lucrarea noastră clandestină printre ruși.

Am tipărit în secret și am împărțit printre ruși multe mii de Evanghelii și alte scrieri creștine. Prin intermediul soldaților ruși convertiți, am putut să strecurăm în Rusia multe Biblii sau fragmente de Biblie.

Am folosit și o altă stratagemă pentru a face să ajungă în mâinile rușilor copii ale Cuvântului lui Dumnezeu. Militarii ruși erau mobilizați de mulți ani și mulți dintre ei lăsaseră acasă copii pe care nu-i mai văzuseră în tot acest timp. (Rușii au un mare atașament față de copii.) Fiul meu, Mihai, și alți copii de până-n zece ani se apropiau de soldații ruși pe străzi și prin parcuri, având

prin buzunare multe Biblii, Evanghelii și alte scrieri. Soldații ruși îi mângâiau pe creștet și le vorbeau cu duioșie, gândindu-se la propriii lor copii pe care nu-i mai văzuseră de mulți ani. Soldații le dădeau ciocolată sau bomboane, iar copiii le dădeau în schimb Biblii și Evanghelii, pe care aceștia le primeau cu mare interes. Adeseori copiii puteau întreprinde în deplină siguranță acțiuni pentru care noi ar fi trebuit să riscăm mult. Ei erau „tineri misionari” printre ruși. Rezultatele au fost excelente. Mulți militari ruși au obținut Evanghelia în felul acesta, atunci când nu mai găseam nici o altă cale pentru a le-o transmite.

Predicând în barăcile armatei ruse

Contactul și mărturia de la om la om nu a fost singura metodă de a le da rușilor Evanghelia. Am putut să lucrăm și prin întâlniri de grupuri mici.

Rușii erau fascinați de ceasuri. Furau ceasuri de la toată lumea. Îi opreau pe oameni pe stradă și-i obligau să le dea. Era ceva obișnuit să vezi ruși cu mai multe ceasuri pe fiecare mână. Puteai întâlni femei ofițer purtând un ceas deșteptător atârnat la gât. Nu mai avuseseră niciodată înainte ceasuri și nu se puteau sătura adunând. Românii care își doreau un ceas trebuia să meargă la barăcile armatei sovietice și să cumpere unul furat, adesea răscumpărându-și propriul ceas. Era deci un lucru obișnuit pentru un român să intre în barăcile lor. Noi, cei din Biserica Subterană, aveam astfel un pretext bun, de a cumpăra ceasuri, pentru a pătrunde și noi în barăci.

Am ales pentru prima mea încercare de a predica într-o baracă rusească o sărbătoare ortodoxă, ziua Sfinților Petru și Pavel. Am pătruns în cazarmă pretextând că vreau să cumpăr un ceas. Despre unul am zis că este prea scump, altul era prea mic, iar un altul prea mare. Câțiva soldați m-au înconjurat, fiecare oferindu-mi câte ceva de vânzare. I-am întrebat pe un ton glumeț: „Azi Îl cheamă pe vreunul dintre voi Pavel sau Petru?” S-au găsit câțiva. Am

continuat: „Știți că azi este ziua în care biserica voastră ortodoxă îi sărbătorește pe Sf. Petru și pe Sf. Pavel?” (Unii dintre cei mai bătrâni știau.) Atunci i-am întrebat: „Știți cine au fost Petru și Pavel?” De data asta nimeni nu a mai știut să răspundă. Am început să le povestesc despre Petru și Pavel. Unul dintre soldații ruși mai în vârstă m-a întrerupt și mi-a spus: „N-ai venit să cumperi ceasuri. Ai venit să ne spui despre credință. Stai jos aici și vorbește-ne. Dar fii foarte atent! Noi știm de cine trebuie să ne ferim. Aceștia care sunt în jurul meu sunt băieți de treabă. Când însă îmi voi pune mâna pe genunchiul tău, va trebui să vorbești doar despre ceasuri. Când mi-o iau, îți poți continua vorbirea”. Se adunase un grup destul de mare în jurul nostru și le-am spus despre Petru și Pavel, despre Hristosul pentru care Petru și Pavel au murit. Din când în când se mai apropia câte unul în care ei nu prea aveau încredere. Soldatul îmi pune mâna pe genunchi și eu începeam să vorbesc despre ceasuri. Când acela se îndepărta, îmi reluam predica despre Hristos. Această vizită s-a repetat de multe, multe ori cu ajutorul soldaților ruși creștini. Mulți dintre tovarășii lor L-au găsit pe Hristos. Mii de Evanghelii au fost distribuite în secret.

Mulți dintre frații și surorile noastre care lucrau în secret au fost descoperiți și bătuti crunt pentru ceea ce făceau, dar n-au trădat organizația noastră.

În timpul acestor incursiuni am avut bucuria să întâlnesc frați din Biserica Subterană din Rusia și să le aflu experiențele. Am văzut în ei, în primul rând, semnele marilor sfinți. Trecuseră prin atât de mulți ani de îndoctrinare comunistă! Unii absolviseră universități comuniste, dar exact așa cum un pește trăiește în apă sărată păstrându-și totuși carnea dulce, trecuseră și ei prin școli comuniste păstrându-și însă sufletele curate și nevinovate în Hristos.

Acești creștini ruși aveau niște suflete atât de frumoase! Mărturiseau adesea: „Știm că steaua împreună cu secera și ciocanul pe care le purtăm pe chipiuri este steaua lui Anticrist”. O spuneau

cu multă amărăciune. Ne-au ajutat foarte mult să răspândim Evanghelia printre ceilalți soldați ruși.

Pot spune că aveau toate virtuțile creștine, mai puțin virtutea bucuriei. Trăiau bucuria doar în momentul convertirii. După aceea dispărea. Mă uimea nespus de mult lucrul acesta. O dată l-am întrebat pe un baptist: „Cum de tu nu te bucuri niciodată?” El mi-a răspuns: „Cum să mă bucur din moment ce trebuie să țin ascuns față de pastorul bisericii mele faptul că sunt un creștin înflăcărat, că trăiesc o viață de rugăciune, că încerc să câștig suflete? Pastorul este un informator al Securității. Suntem spionați unul câte unul și tocmai păstorul este cel care trădează turma. Undeva, foarte adânc în inima noastră, există bucuria mântuirii, dar bucuria aceasta exterioară pe care o aveți voi noi nu o mai putem avea.

Creștinismul a devenit pentru noi o experiență zguduitoare. Când voi, creștinii liberi, câștigați un suflet pentru Hristos, câștigați un membru al unei biserici care-și duce viața în liniște și siguranță. Dar când noi câștigăm un om, știm că s-ar putea să ajungă în închisoare sau că, foarte probabil, copiii îi vor rămâne orfani. Bucuria de a aduce pe cineva la Hristos este întotdeauna amestecată cu sentimentul că va trebui plătit un preț mare pentru asta”.

Întâlnisem într-adevăr, un tip de creștin cu totul nou, creștinul din Biserica Subterană.

Lucrarea aceasta ne-a rezervat multe surprize.

La fel cum există mulți oameni care cred că sunt creștini, în timp ce ei de fapt nu sunt, am descoperit că printre ruși sunt mulți care se cred atei, în timp ce ei de fapt nu sunt.

Aveam în fața mea un cuplu de ruși, amândoi sculptori. Când le-am vorbit despre Dumnezeu, mi-au răspuns: „Nu, Dumnezeu nu există. Noi suntem „bezboșniki” (atei). Dar vă vom spune ceva interesant despre ceea ce am descoperit noi.

O dată lucram la o statuie a lui Stalin. În timpul lucrului, soția mă întreabă: ‘Bărbate, cum ți se pare ție acest *deget mare* de

la mână? Dacă nu l-am putea opune celorlalte degete și dacă degetele mâinii ar fi aliniat ca degetele de la picioare, n-am putea să ținem în mână ciocanul, tesla sau vreo altă unealtă, o carte sau o felie de pâine. Viața omului ar fi imposibilă fără acest *deget mare*. Dar cine oare a făcut *degetul mare*? Amândoi am studiat marxismul în școală și știm că cerul și pământul există de la sine. Nu au fost create de Dumnezeu. Așa am învățat și asta-i ceea ce credem. Acum, dacă într-adevăr Dumnezeu nu a creat cerul și pământul, dar, în schimb, a creat doar *degetul mare*, merită recunoștința pentru faptul acesta mărunț. Îi suntem recunoscători lui Edison, lui Bell și lui Stephenson pentru că au creat becul electric, telefonul, calea ferată și alte lucruri. Dar de ce să nu-I mulțumim celui care a inventat *degetul mare*? Dacă Edison nu ar fi avut un *deget mare* n-ar fi putut inventa nimic. Este chiar corect din partea noastră să ne închinăm Dumnezeului care a făcut *degetul mare*.”

Soțul a devenit foarte nervos, așa cum se întâmplă de obicei cu soții atunci când soțiile lor spun lucruri înțelepte. „Nu mai vorbi prostii! Ai învățat, doar, că nu există Dumnezeu. Și nu poți ști niciodată dacă nu cumva casa este ‘ascultată’ și riscăm să dăm de necaz. Bagă-ți bine în minte *o dată pentru totdeauna* că nu există nici un Dumnezeu. În cer nu este *nimeni*!”

Ea i-a întors-o: „Asta-mi produce o uimire și mai mare. Dacă acolo în cer ar fi cu adevărat acel Dumnezeu Atotputernic în care au crezut prostește strămoșii noștri, ar fi absolut normal să avem *degete mari*. Un Dumnezeu Atotputernic poate face orice, așa că El poate să facă chiar și un *deget mare*. Dar dacă nu este *nimeni* acolo în cer, eu, din partea mea, sunt hotărâtă să mă închin din toată inima lui ‘Nimeni’ care a creat *degetul mare*”.

Așa că au devenit închinători ai lui „Nimeni”! Credința lor în acest „Nimeni” a crescut cu timpul, făcându-i să-L recunoască drept Creator nu doar al *degetului mare*, ci și al stelelor, florilor, copiilor și al tuturor lucrurilor frumoase din viață.

Era aievea vremurilor de demult, când Sf. Pavel a găsit în Atena închinători ai „Dumnezeului Necunoscut”.

Ei bine, acești doi oameni s-au bucurat nespus să audă de la mine că au crezut corect că în cer este cu adevărat un „Nimeni”, Dumnezeu care este Duh: un duh al dragostei, înțelepciunii, adevărului și puterii, care i-a iubit atât de mult, încât L-a trimis pe singurul Său Fiu să Se jertfească pentru ei, pe cruce.

Credeau în Dumnezeu fără să-și dea seama că sunt credincioși. M-am bucurat de favoarea primită de a-i conduce un pas mai departe: în experiența mântuirii și a răscumpărării.

O dată am văzut pe stradă o femeie ofițer, rusoaică. I-am vorbit și m-am justificat: „Știu că este nepoliticos din partea mea să intru în vorbă cu o doamnă necunoscută pe stradă, dar eu sunt pastor și intențiile mele sunt curate. Aș dori să vă vorbesc despre Hristos”.

Ea m-a întrebat: „Îl iubiți pe Hristos?” Eu i-am răspuns: „Da! Din toată inima”. S-a aruncat în brațele mele și a început să mă sărute fără oprire. Era o situație foarte stânjenitoare pentru un pastor, așa că am sărutat-o și eu, sperând ca oamenii din jur să creadă că suntem rude. Mi-a spus într-un târziu: „Și eu Îl iubesc pe Hristos!” Am luat-o acasă la noi. Spre uimirea mea, am aflat că nu știa nimic despre Hristos! Absolut nimic, *cu excepția numelui*. Și totuși Îl iubea. Nu știa că El este Mântuitorul și nici măcar ce este aceea mântuire. Nu știa unde și cum a trăit și a murit Hristos. Nu-I cunoștea învățătura, viața sau lucrarea. Mie, femeia aceasta mi se părea o curiozitate psihologică. Cum poți iubi pe cineva dacă nu-i cunoști decât numele?

La întrebarea mea, ea s-a explicat: „Când eram copil, am fost învățată să citesc cu ajutorul imaginilor. Pentru ‘a’ mi se arăta apă, pentru ‘b’ o barcă, pentru ‘c’ o cheie și tot așa. Când am ajuns la liceu, am fost învățată despre datoria sfântă de a-mi apăra patria comunistă. Am fost învățată despre morala comunistă. Dar

nu știam cum arată ‘morală’ sau o ‘datorie sfântă’. Aveam nevoie de o imagine pentru a pricepe aceste noțiuni. Mi-am adus aminte că strămoșii noștri aveau o imagine ce reprezenta pentru ei tot ce este frumos, demn de laudă și de încredere în viață. Bunica mea îngenunchea întotdeauna înaintea acelu chip, spunând că era chipul unuia numit ‘Hristos’. Am ajuns să iubesc acest Nume pentru el însuși. A devenit atât de real pentru mine! Doar pronunțarea lui îți dă atâta bucurie!”

Ascultând-o, mi-am amintit ce scrie în Filipeni, că orice genunchi se va pleca înaintea Numelui Său. Probabil Antihristul va reuși să șteargă din lume cunoașterea lui Dumnezeu pentru o vreme. Dar Numele lui Hristos are putere în el însuși, și *acest* lucru va aduce în final lumina.

Această femeie L-a aflat cu mare bucurie pe Hristos la noi acasă și acum Cel al Cărui Nume îi era iubit trăiește în persoană, în inima ei.

Fiecare clipă petrecută alături de ruși era plină de poezie și de semnificații adânci.

O soră care distribuia Evangheliile în stații de tren a dat adresa mea unui ofițer care se arătase mai interesat.

Într-o seară, a venit la mine. Era un locotenent rus, înalt și chipeș.

L-am întrebat: „Cum vă pot fi de folos?”

El mi-a răspuns: „Am venit pentru lumină”.

Am început să-i citesc cele mai importante pasaje din Scripturi. Mi-a pus mâna pe umăr și a spus: „Te rog din toată inima, nu mă amăgi. Fac parte dintr-un popor ținut în întuneric. Spune-mi te rog, este acesta *cu siguranță* Cuvântul lui Dumnezeu?” L-am asigurat că este. M-a ascultat ore întregi și L-a primit pe Hristos.

Rușii nu sunt niciodată superficiali sau ușuratici în probleme religioase. Fie că luptă împotriva religiei, fie că luptă pentru ea și

Îl caută pe Hristos, ei își pun *tot sufletul*. De aceea în Rusia, fiecare creștin este un misionar câștigător de suflete. De aceea nici o țară din lume nu este atât de coaptă și rodnică pentru lucrarea Evangheliei. Rușii alcătuiesc, prin însăși natura lor, unul dintre cele mai religioase popoare de pe pământ. Cursul lumii întregi poate fi schimbat dacă le vom dăruia cu pasiune Evanghelia.

Este așa o tragedie faptul că țărâmul acesta al Rusiei și poporul ei sunt cei mai înfometăți după Cuvântul lui Dumnezeu și, cu toate acestea, se pare că aproape toată lumea a uitat de ei.

Într-un tren, în fața mea stătea un ofițer rus. Îi vorbeam despre Hristos doar de câteva minute, când a izbucnit într-un torent de argumente ateiste. Argumente din Marx, Stalin, Voltaire, Darwin și multe citate împotriva Bibliei curgeau năvalnic din gura lui. Nu mi-a oferit nici o ocazie de a-l contrazice. Mi-a vorbit aproape o oră încercând să mă convingă că nu există Dumnezeu. Când a terminat, l-am întrebat: „Dacă Dumnezeu nu există, de ce vă rugați când sunteți la ananghie?” Asemenea hoțului prins asupra faptei, mi-a replicat: „De unde știți că mă rog?” Nu l-am lăsat să-mi scape. „Eu am întrebat primul. V-am întrebat de ce vă rugați. Vă rog, răspundeți!” Și-a plecat capul și a recunoscut: „Pe front, când ne-au încercuit nemții, toți ne-am rugat! Nu știam cum s-o facem. Așa că am spus: ‘Dumnezeule și duhul mamei’, ceea ce mi s-a părut a fi o rugăciune foarte bună în ochii Celui care privește în adâncul inimilor.”

Lucrarea noastră printre ruși a fost foarte rodnică.

Mi-l amintesc pe Piotr (Petru). Nimeni nu știe în care dintre închisorile rusești a murit. Era atât de tânăr! Avea probabil vreo douăzeci de ani. Venise în România cu armata rusă. S-a convertit într-una dintre întâlnirile noastre secrete și m-a rugat să-l botez.

După botez, l-am rugat să ne spună ce verset din Biblie l-a impresionat cel mai mult, determinându-l să vină la Hristos.

A mărturisit că atenția i-a fost atrasă în mod special când într-una dintre întâlnirile noastre secrete eu am citit din Luca 24, istoria întâlnirii lui Isus cu cei doi ucenici care mergeau spre Emaus. Când s-au apropiat de acel sat, „El s-a făcut că vrea să meargă mai departe”. Piotr a spus: „M-am întrebat atunci de ce s-o fi purtat Isus în felul acesta. Cu siguranță Își dorea să rămână cu ucenicii Săi. Atunci de ce a pretins că vrea să meargă mai departe? Explicația pe care mi-am dat-o a fost că Isus este politicos. El a vrut să fie *foarte sigur* că este dorit. O dată ce a fost invitat, a intrat cu bucurie în casă împreună cu ei. Comuniștii sunt lipsiți de politețe. Ei intră în inimile și în mințile noastre folosind violența. Ne obligă să-i ascultăm de dimineață până seara. O fac în școlile lor, la radio, în ziare, propagandă, filme, întâlniri de promovare a ateismului și oriunde te uiți de jur împrejur. Ești silit să ascuți continuu propaganda necredinței lor, fie că-ți place, fie că nu-ți place. Isus însă ne respectă libertatea. El bate politicos la ușă. *Isus m-a câștigat prin politețea Lui*”, a încheiat Piotr. Tocmai acest contrast puternic între comunism și Hristos a fost cel care l-a convins.

Nu a fost singurul rus impresionat de această trăsătură a caracterului lui Isus. (Eu, ca pastor, nu văzusem niciodată lucrurile în felul acesta.)

După convertire, Piotr și-a riscat în nenumărate rânduri libertatea și viața pentru a trece prin contrabandă literatură creștină și ajutoare pentru Biserica Subterană, din România în Rusia. Până la urmă a fost prins. Știu că în 1959 încă era în închisoare. Să fi murit? Să fie oare deja în cer sau continuă lupta cea bună pe pământ? Nu știu. Doar Dumnezeu știe unde este astăzi Piotr.

Asemenea lui, mulți alții nu au fost numai convertiți. N-ar trebui niciodată să ne oprim doar la a fi câștigat un suflet pentru Hristos. Până aici nu ai făcut decât *jumătate* din treabă. Fiecare suflet câștigat pentru Hristos trebuie să devină la rândul său un

câștigător de suflete. Rușii nu erau doar convertiți, ci deveneau „misionari” în cadrul Bisericii Subterane. Erau temerari și plini de îndrăzneală pentru Hristos, repetând fără încetare că era extrem de puțin ceea ce puteau ei face pentru Hristosul care murise pentru ei.

Lucrarea noastră secretă pentru națiunea înrobită

A doua direcție a eforturilor noastre se îndrepta spre lucrarea misionară secretă printre români.

Comuniștii și-au dat masca jos foarte repede. La început, au folosit arta seducerii pentru a-i atrage pe liderii bisericii de partea lor, dar apoi s-a declanșat teroarea. Au fost arestați cu miile. A câștiga un suflet pentru Hristos a ajuns să fie și pentru noi un lucru dramatic, așa cum era de mult pentru ruși.

Eu însumi am poposit mai târziu în închisoare împreună cu alte suflete dintre cele pe care Dumnezeu mă ajutase să le câștig pentru Hristos. Am fost la un moment dat în aceeași celulă cu un bărbat care lăsase în urmă șase copii, fiind închis pentru credința lui creștină. Soția și copiii lui mureau de foame. Probabil că nu i-a mai revăzut niciodată de-atunci. L-am întrebat: „Ai vreun resentiment față de mine pentru că te-am adus la Hristos și din cauza aceasta familia ta trece printr-o astfel de nenorocire?” La care el mi-a răspuns: „Nu am cuvinte să-mi exprim recunoștința pentru că m-ai condus la un Mântuitor atât de minunat. Altfel nu L-aș fi cunoscut niciodată”.

Predicarea lui Hristos în situația nou creată nu era un lucru ușor. Am reușit să tipărim câteva broșuri creștine, strecurându-le prin cenzura aspră a comuniștilor. Ne înfățișam înaintea cenzorului comunist cu o cărticică pe a cărei copertă puneam fotografia lui Karl Marx, fondatorul comunismului. Cărțuliile aveau titluri ca *Religia este opiumul poporului* și altele asemănătoare. Cenzorul credea că sunt lucrări comuniste și își dădea aprobarea. În aceste cărți însă, după câteva pagini pline de citate din Marx, Lenin și

Stalin, plăcute cenzorului, noi continuam cu mesajul despre Hristos.

Biserica Subterană era doar parțial secretă. La fel ca un aisberg, o mică parte a activității ei se desfășura la vedere. Participam la demonstrațiile comuniștilor și distribuim cărțile noastre „comuniste”. Comuniștii, văzând chipul lui Marx, se înghesuiau să ia cartea. Până ajungeau cu cititul la pagina zece și își dădeau seama că, de fapt, întreaga carte vorbește despre Dumnezeu și Isus, noi eram deja departe.

Nu, predicarea, în aceste condiții noi, nu era deloc ușoară. Poporul era din cale-afară de oprimat. Comuniștii luau totul de la toată lumea. Țăranilor le luau pământul și animalele. Frizerului sau croitorului îi luau mica lui prăvălie. Dar nu doar întreprinzătorii erau deposedați de ceea ce aveau. Săracii sufereau și ei extrem de mult. Aproape fiecare familie avea pe cineva în închisoare și sărăcia îi apăsa pe mulți. Oamenii obișnuiau să întrebe: „Cum de permite un Dumnezeu al dragostei ca răul să-și facă de cap?”

Nu a fost însă ușor nici pentru primii apostoli să-L predice pe Hristos în Vinerea Mare, când Isus a murit pe cruce rostind cuvintele: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”

Dar faptul că lucrarea mergea înainte dovedește că ea era de la Dumnezeu și nu de la noi. Credința creștină are răspuns la astfel de frământări.

Isus ne-a vorbit despre săracul Lazăr, apăsător la vremea lui așa cum și noi eram apăsați (muribund flămând, având rănilor linse de câini), dar în final luat de înger și dus în sânul lui Avraam.

Lucrarea vizibilă a Bisericii Subterane

Biserica Subterană se întâlnea în case particulare, în păduri și beciuri, oriunde putea. Acolo, în secret, își pregătea adesea lucrarea „la vedere”. Sub comuniști am pus la punct un sistem de predicare pe stradă, care cu timpul a devenit foarte riscant, prin

care însă am câștigat multe suflete la care altfel nu am fi putut ajunge. Soția mea era foarte implicată în această lucrare. Câțiva creștini se adunau discret la colțul unei străzi și începeau să cânte. Oamenii se adunau în jurul lor pentru a asculta acea frumoasă muzică, iar soția mea începea să-și proclame mesajul. Părăseam locul înainte de sosirea agenților Securității.

Într-o după-amiază, în timp ce eu eram prins în altă parte, soția mea a predicat înaintea câtorva mii de muncitori, la intrarea marii uzine MALAXA, din București. Le-a vorbit despre Dumnezeu și despre mântuire. În ziua următoare, mulți dintre ei au fost împușcați pentru că se răzvrătiseră împotriva nedreptăților comise de comuniști. Ascultaseră mesajul la momentul potrivit!

Noi eram într-adevăr Biserica Subterană, dar, asemenea lui Ioan Botezătorul, Îl predicam pe Hristos în mod deschis oamenilor și conducătorilor lor.

O dată, doi frați creștini au reușit să-și facă loc și să ajungă pe treptele uneia dintre clădirile guvernamentale chiar până la prim-ministrul Gheorghiu-Dej. În cele câteva momente pe care le-au avut la dispoziție, i-au vorbit despre Hristos, îndemnându-l să renunțe la păcatele sale și la persecuțiile pe care le ordona. El, în schimb, a poruncit închiderea lor pentru îndrăzneala de care au dat dovadă. După o vreme însă, când același prim-ministru Gheorghiu Dej, era foarte bolnav, sămânța Evangheliei, pe care acești doi frați o plantaseră cu ani în urmă și pentru care au avut de suferit atât de mult, a dat roade. În ceasul încercării, prim-ministrul și-a amintit cuvintele care i-au fost spuse. Acele cuvinte s-au dovedit a fi așa cum afirmă Biblia că este Cuvântul lui Dumnezeu: „viu și lucrător, mai tăietor decât orice sabie cu două tăișuri”. Au tăiat în împietrirea inimii lui și l-au făcut să-și predea viața lui Hristos. Și-a mărturisit păcatele, L-a primit pe Mântuitorul și a început să-L slujească, bolnav fiind. Nu mult după aceasta a murit, dar s-a dus la nou-găsitul său Mântuitor și toate acestea

doar pentru că doi creștini au fost gata să plătească prețul cerut. Și ei nu sunt altceva decât tipul obișnuit de creștini plini de curaj care trăiesc în vremurile acestea în țările comuniste.

Așadar Biserica Subterană a fost activă nu doar prin întâlniri secrete și activități clandestine, ci și printr-o proclamare deschisă, plină de îndrăzneală a Evangheliei pe străzile comuniste și înaintea conducătorilor comuniști. Trebuia plătit un preț pentru asta. Noi am fost gata să-l plătim. Biserica Subterană este și astăzi gata să-l plătească.

Securitatea a persecutat Biserica Subterană foarte mult, pentru că ei, comuniștii, au recunoscut în ea singura rezistență eficientă rămasă și exact tipul de rezistență, rezistența spirituală, care, dacă era lăsată de capul ei, le putea submina cu adevărat puterea ateistă. Au recunoscut în ea, așa cum numai diavolul poate s-o face, o amenințare reală și imediată. *Au înțeles că, o dată ce un om crede în Hristos, el nu va deveni niciodată un supus lipsit de gândire și voință proprie. Au înțeles că îi pot întemnița pe oameni, dar nu le pot întemnița credința în Dumnezeu.* Prin urmare i s-au împotrivit cu toată forța.

Biserica Subterană a avut însă și simpatizanți, unii fiind chiar membri în cadrul guvernului comunist și în Securitate.

Am instruit în mod special pe unii creștini pentru a intra în Securitate. Au fost nevoiți să îmbrace cea mai urâtă și disprețuită uniformă din țara noastră, doar pentru a putea să informeze Biserica Subterană despre acțiunile și mișcările Securității. Câțiva frați din Biserica Subterană au făcut acest lucru, tăinuindu-și credința. Nu este ușor să fii disprețuit de propria familie și de prieteni din cauză că porți uniforma represiunii comuniste și să nu le poți spune care este de fapt adevărata ta misiune. Și totuși au făcut-o. Atât a fost de mare dragostea lor pentru Hristos!

Când eu însumi am fost răpit de pe stradă și ținut ani de zile în cel mai strict secret, un medic creștin s-a făcut membru al

TORTURAT PENTRU HRISTOS

Securității tocmai pentru a-mi da de urmă! Ca medic al Securității, avea acces în celulele tuturor prizonierilor și nădăjduia ca în acest fel să mă poată găsi. Toți prietenii s-au îndepărtat de el, crezând că a devenit comunist. Să umbli îmbrăcat în uniforma tortionarilor este un sacrificiu cu mult mai mare decât să porți uniforma celor torturați de ei.

Medicul acesta m-a găsit într-o celulă întunecată situată la mulți metri sub pământ și a trimis afară știrea că sunt viu. A fost cel dintâi prieten care m-a descoperit în timpul primei mele detenții, de opt ani și jumătate! Datorită lui, s-a răspândit vestea că eram viu și, cu ocazia eliberării celor închiși, în timpul „dezghețului” convenit între Eisenhower și Hrușciiov în 1956, creștinii au cerut cu vehemență și eliberarea mea. Ca urmare, am fost scos din închisoare pentru scurt timp.

Dacă nu ar fi fost acest medic creștin care să se alăture Securității în mod special pentru mine, n-aș fi fost niciodată eliberat. Aș fi și astăzi tot în închisoare (sau în mormânt).

Folosindu-și pozițiile câștigate în Securitate, acești membri ai Bisericii Subterane ne-au pus în gardă de multe ori și ne-au fost astfel de un mare ajutor. Biserica Subterană are încă oameni în Securitate, care îi protejează și îi avertizează pe creștinii de pericolele care îi pândesc. Unii se mișcă prin cercurile înalte ale puterii comuniste, păstrându-și secretă credința în Hristos și ajutându-ne enorm în acest timp. Într-o zi, în cer, vor putea și ei să Îl proclame public pe Hristosul pe care acum Îl slujesc în taină.

Cu toate acestea, mulți membri ai Bisericii Subterane au fost descoperiți și arestați. Am avut printre noi însă și frați de tipul lui „Iuda”, care denunțau și raportau Securității. Folosind bătaia, drogul, amenințările și șantajul, comuniștii au încercat să recruteze clerici și laici care să-i trădeze pe frații lor.

Capitolul 2

„NU EXISTĂ DRAGOSTE MAI MARE...”

Am lucrat atât în mod public, cât și în secret până în 29 februarie 1949. Era într-o zi de duminică, o duminică frumoasă. În acea duminică, în drum spre biserică, am fost răpit de pe stradă de oamenii Securității.

De multe ori mă întrebam ce poate însemna de fapt „răpirea unui om”, pe care Biblia o menționează în câteva rânduri. Comuniștii ne-au ajutat să înțelegem.

În vremurile acelea, multe persoane erau răpite în acest fel. O dubă a Securității a oprit în fața mea, patru bărbați au sărit din ea și m-au tras înăuntrul dubei. Am dispărut pentru mulți ani. Timp de aproape opt ani, nimeni nu a știut dacă sunt viu sau mort. Poliștii au vizitat-o pe soția mea, pretinzând că sunt foști întemnițați. I-au spus că participaseră la înmormântarea mea. Vestea aceasta i-a frânt inima.

Mii de persoane din biserici aparținând tuturor denominațiilor au intrat în închisoare în acei ani. Nu erau închiși numai clerici, ci și simpli țărani, tineri și tinere care își mărturisiseră public credința. Închisorile erau pline și, în România, ca în toate țările comuniste, a fi în închisoare însemna să fii torturat.

Torturile erau uneori groaznice. Prefer să nu vorbesc prea mult despre cele prin care am trecut eu însumi. Când o fac, nu mai pot dormi noaptea. Sunt amintiri mult prea dureroase.

Într-o altă carte, *Cu Dumnezeu în subterană*, descriu cu multe detalii toate experiențele prin care am trecut împreună cu Dumnezeu în închisoare.

Torturi de nedescris

Pentru torturarea unui pastor, numit Florescu, au fost folosite fierul încins și cuțitele. A fost bătut crunt. Apoi, printr-o conductă largă i-au băgat în celulă șobolani flămânzi. Nu putea dormi pentru că trebuia să se apere continuu. Dacă se oprea un singur moment pentru a se odihni, șobolanii profitau și îl atacau.

A fost silit să stea în picioare timp de două săptămâni, zi și noapte. Comuniștii voiau să-l constrângă să-și trădeze frații, dar el a rămas de neclintit în hotărârea lui de a nu trăda. În final, l-au adus pe fiul său de paisprezece ani și au început să-l biciuiască în fața tatălui, informându-l că vor continua să-l bată până când pastorul va spune ce doreau ei să le spună. Bietul om era în pragul nebuniei. A rezistat atât cât a putut. Când nu a mai putut să suporte ce vedea, i-a strigat fiului său: „Alexandre, trebuie să le spun ce vor! Nu mai pot să suport să văd cum te bat!” Fiul i-a răspuns: „Tată, nu-mi face rușinea de a avea un părinte trădător. Rezistă! Dacă măucid, am să mor spunând: ‘Isus și patria’”. Comuniștii s-au umplut de furie, s-au aruncat asupra copilului și l-au bătut până l-au omorât, stropind pereții celei cu sângele lui. A murit lăudându-l pe Dumnezeu. Dragul nostru frate Florescu nu a mai fost niciodată același, după ce a fost martor al acestei scene.

Ne prindeau la încheieturi cătușe care aveau cuie ascuțite pe partea dinăuntru. Dacă stăteam nemișcați nu ne vătămau. Dar în celulele acelea cumplit de reci, când tremuram de frig, cuiele ne sfâșiau încheieturile.

Creștinii erau atârnați de frânghii cu capul în jos și bătuți cu atâta duritate, încât trupurile li se balansau înainte și înapoi sub lovitură. Creștinii erau puși în niște încăperi înghețate, „celule frigider”, atât de reci, încât pereții interiori erau acoperiți de gheață

și zăpadă. Și eu am fost aruncat într-una dintre ele, fiind îmbrăcat foarte sumar. Medicii închisorii se uitau printr-un mic orificiu până când observau că apar simptomele morții și atunci îi strigau pe gardieni, care veneau repede, ne scoteau și ne duceau să ne încălzească. Când într-un final trupul își recăpăta căldura, eram puși fără întârziere înapoi în „celulele frigider” pentru a îngheța, și tot așa la nesfârșit! Dezghețați, apoi înghețați până când nu mai lipsea decât un minut sau două să murim, apoi dezghețați din nou.

Noi, creștinii, eram introduși în niște cutii de lemn care aveau spațiu doar atât cât să putem încăpea înăuntru. Nu mai rămânea nici un pic de loc pentru a ne mișca. Zeci de cuie ascuțite erau bătute în fiecare perete al cutiei, cu vârful bine șlefuit îndreptat spre interior. Cât timp stăteam perfect nemișcați, era suportabil. Eram însă siliți să rămânem în aceste cutii ceasuri interminabile. Când oboseam și ne răsuceam amorțiți, cuiele ne pătrundeau în trupuri. Dacă mișcam sau doar ne tresărea vreun mușchi, cuiele acelea oribile se făceau simțite.

Ceea ce le-au făcut comuniștii creștinilor depășește orice limită a înțelegerii umane.

Am văzut comuniști care îi torturau pe creștini, iar fețele acestor torționari străluceau de o bucurie frenetică. În timp ce-i torturau pe creștini le strigau: „Noi suntem Diavolul”.

Noi avem de luptat nu împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor și puterilor Răului. Comunismul este de la Diavol și nu de la oameni; noi am văzut lucrul acesta. Este o forță spirituală, o forță a Răului, și doar o forță spirituală mai mare i se poate opune, Duhul lui Dumnezeu.

Îi întrebam adesea pe torționari: „Chiar nu simțiți nici un pic de milă?” Ei răspundeau de obicei citându-l pe Lenin, care spunea că „nu poți face omletă fără să spargi coaja ouălor” și că „nu poți tăia pădurea fără să sară așchii”. Le spuneam din nou: „Cunosc acest citat din Lenin. Dar aici este o diferență. Când tai o bucată

de lemn, nu simte nimic. Dar voi aveți de-a face cu ființe umane. Orice lovitură produce durere și sunt mame care suferă și plâng”. Totul era în zadar. Ei sunt materialişti. Pentru ei nu există nimic dincolo de materie și pentru ei omul este asemenea lemnului, asemenea cojii de ou. Având o astfel de credință, ei se cufundă în adâncimile unei cruzimi incredibile.

Cruzimea ateismului este greu de imaginat. Când o persoană nu are credința unei răsplăți în schimbul binelui sau a unei pedepse în schimbul răului săvârșit, nu are nici un motiv de a trăi ca om. Nu mai rămâne nici o piedică în calea grozăviei răului din om. Torționarii comuniști spuneau adesea: „Nu există nici Dumnezeu, nici viață după moarte, nici pedeapsă pentru rău. Putem să facem ce vrem”. L-am auzit pe un torționar spunând: „Îi mulțumesc lui Dumnezeu, în care nu cred, că am prins vremurile astea în care pot să fac tot răul la care îmi dă ghes inima”. Satisfacția lui era evidentă în brutalitatea și torturile incredibile la care își supunea prizonierii.

Îmi pare extrem de rău dacă un crocodil mănâncă un om, dar nu pot reproșa nimic crocodilului. El nu este o ființă morală. La fel, nici comuniștilor nu li se poate aduce vreun reproș. Comunismul le-a distrus orice simț moral. Au ajuns să se laude cu faptul că nu simt nici un strop de milă.

Am învățat ceva de la ei. Așa cum ei nu l-au dăruit nici un colțișor lui Isus în inimile lor, am decis și eu că nu-i voi lăsa nici cel mai mic loc lui Satan în a mea.

Am depus mărturie înaintea Comisiei de Securitate Internă a Senatului Statelor Unite. Am descris cu acea ocazie lucruri abominabile, ca de exemplu creștini legați pe cruci timp de patru zile și patru nopți. Crucile erau întinse pe podea, iar sute de deținuți trebuia să-și facă nevoile pe fețele și trupurile celor crucificați. Apoi crucile erau ridicate din nou și comuniștii rosteau în bătaie de joc: „*Jată-l pe Hristosul vostru! Cât de frumos este! Ce parfum*

aduce din cer!” Le-am povestit cum un preot a fost silit, după ce aproape își pierduse mințile din cauza torturilor, să sfințească excremente și urină omenească și să împartă Sfânta Cină cu ele. Asta s-a întâmplat în închisoarea din Pitești. L-am întrebat pe acel preot, mai târziu, cum de nu a preferat să moară, mai curând decât să ia parte la o astfel de batjocură. Mi-a răspuns: „Nu mă judeca, te rog! Am suferit mai mult decât Hristos!” Toate descrierile biblice ale iadului și toate suferințele din Infernul lui Dante sunt nimic în comparație cu torturile din închisorile comuniste.

Cele de mai sus nu sunt decât o mică parte din tot ceea ce s-a întâmplat într-o zi de duminică și în multe alte duminici în închisoarea din Pitești. Alte lucruri pur și simplu nu pot fi spuse. Inima mi-ar ceda dacă ar fi să le repet mereu și mereu. Sunt mult prea cumplite și obscene pentru a le pune pe hârtie. Acestea sunt lucrurile prin care au trecut frații voștri în Hristos și prin care încă trec *acum!*

Unul dintre adevărații mari eroi ai credinței a fost pastorul Milan Haimovici.

Închisorile erau supraaglomerate și gardienii nu ne cunoșteau după nume. Îi chemau afară pe cei ce fuseseră pedepsiți să primească douăzeci și cinci de lovituri de bici din cauza încălcării unor reguli oarecare ale închisorii. De nenumărate ori, pastorul Milan Haimovici s-a dus să ia bătaia în locul altcuiva. Prin asta a câștigat respectul altor deținuți nu doar pentru el însuși, dar și pentru Hristosul pe care îl reprezenta.

Dacă ar fi să continui să povestesc toate ororile săvârșite de comuniști și toate actele de sacrificiu de sine ale creștinilor, nu aș termina niciodată. Nu au fost doar torturi acolo. Au fost și actele de eroism. Exemplele de eroism ale celor din închisoare i-au inspirat într-o măsură uriașă pe frații care se bucurau încă de libertate.

Unul dintre lucrătorii noștri era o fată, membră a Bisericii Subterane. Poliția comunistă a descoperit că ea distribuia în secret Evangheliile și îi învăța pe copii despre Hristos. Au hotărât s-o aresteze. Pentru a da însă momentului arestării un plus de durere și suferință, s-au decis s-o amâne cu câteva săptămâni, până în ziua în care trebuia să se mărite. În ziua nunții, fata era îmbrăcată în mireasă. Cea mai frumoasă și specială zi din viața unei fete! Pe neașteptate, ușa s-a trântit de perete și agenții Securității au năvălit înăuntru.

Când i-a văzut, mireasa și-a întins mâinile spre ei pentru a i se pune cătușele. Securității au legat-o cu brutalitate. Fata s-a întors spre iubitul ei, a sărutat lanțul de la mâini și a spus: „*Îi mulțumesc Mirelui meu ceresc pentru această brățară pe care mi-a oferit-o în ziua nunții. Îi mulțumesc că m-a găsit vrednică să sufăr pentru El*”. Au tras-o afară, lăsându-i în urmă pe frații creștini și pe mire plângând. Cu toții știau care este soarta unei tinere fete, creștină, ajunsă în mâinile gardienilor comuniști. Cinci ani mai târziu a fost eliberată; o femeie zdruncinată, distrusă, arătând cu treizeci de ani mai în vârstă. Mirele ei a așteptat-o în tot acest timp, iar ea a mărturisit că a fost cel mai neînsemnat lucru pe care l-a putut face pentru Hristosul ei. Aceștia sunt creștinii frumoși, care alcătuiesc Biserica Subterană.

Ce înseamnă „spălarea creierului”

Vesticii au auzit probabil despre spălarea creierului în Coreea și mai nou, acum, în Vietnam. Am trecut eu însumi prin spălarea creierului. Este cea mai groaznică tortură.

Ani de zile a trebuit să petrecem șaptesprezece ore pe zi ascultând:

Comunismul este bun!

Comunismul este bun!

Comunismul este bun!

Comunismul este bun!

TORTURAT PENTRU HRISTOS

Creștinismul este prostesc!

Creștinismul este prostesc!

Creștinismul este prostesc!

Renunțați!

Renunțați!

Renunțați!

Renunțați!

Șaptesprezece ore pe zi - zile în șir, săptămâni și luni.

Unii creștini m-au întrebat cum am putut rezista spălării creierului. Există o singură metodă prin care se poate rezista spălării creierului. Aceasta este „*spălarea inimii*”. Dacă inima este curățită prin dragostea lui Isus Hristos și dacă inima Îl iubește pe El, poți rezista oricărei torturi. Ce nu poate face o mireasă iubitoare pentru mirele care o iubește? Ce nu poate face o mamă iubitoare pentru copilul ei? Dacă-L iubești pe Hristos la fel ca Maria, cea care L-a ținut pe Hristos ca prunc în brațele ei, dacă-L iubești pe Isus ca un mire care-și iubește mireasa, atunci fii sigur că *poți* rezista oricărei torturi.

Dumnezeu nu ne va cere socoteală pentru cât de mult am avut de îndurat, ci pentru cât de mult am iubit. Eu sunt un martor al iubirii creștinilor din închisorile comuniste. Ei L-au putut iubi pe Dumnezeu și pe oameni.

Torturile și violența au continuat fără întrerupere. Când îmi pierdeam conștiința ori deveneam prea buimac pentru a le mai da tortionarilor nădejdea vreunei mărturisiri, eram dus înapoi în celulă. Mă lăseau întins, fără nici o îngrijire și pe jumătate mort, pentru a-mi recăpăta o fărâmbă de putere încât să-și poată face treaba cu mine din nou. Mulți mureau când ajungeau aici, dar cumva, puterile mele reușeau întotdeauna să revină. De-a lungul anilor, în câteva închisori diferite, mi-au rupt patru vertebre ale spatelui și multe alte oase. M-au tăiat în nenumărate locuri. Mi-au produs prin ardere și tăiere optsprezece găuri în trup.

Niște medici din Oslo, văzând toate aceste cicatrici precum și urmele tuberculozei de care am suferit, au declarat drept un miracol faptul că astăzi mai sunt în viață! După tratatele lor de medicină, trebuia să fi murit cu mulți ani în urmă. Știu că sunt un miracol. Dumnezeu este un Dumnezeu al miracolelor.

Cred că Dumnezeu a săvârșit această minune pentru ca voi să-mi puteți auzi vocea strigând în numele Bisericii Subterane din spatele Cortinei de Fier. El a îngăduit unuia să iasă viu și să proclame cu voce tare mesajul fraților voștri credincioși, aflați în mare suferință.

O scurtă perioadă de libertate, apoi din nou în temniță

A sosit anul 1956. Eram închis de opt ani și jumătate. Pierdusem mult din greutate, obținusem niște cicatrici urâte, fusesem bătut și lovit cu sălbăticie, batjocorit, înfometat, strivit, interogat până la saturație, amenințat și izolat. Nici unul dintre aceste lucruri nu produsese în mine rezultatele pe care le urmăriseră temnicerii mei. Așa că, descurajați fiind, mi-au dat drumul. Pe lângă asta, încă se protesta împotriva întemnițării mele.

Mi s-a permis să-mi reiau vechea poziție timp de numai o săptămână. Am apucat să rostesc două predici. Apoi m-au chemat și mi-au spus că nu mai pot predica și nici nu mă mai pot implica de aici înainte în vreo activitate religioasă. Cu ce or fi deranjat predicile mele? Mi-am sfătuit enoriașii să aibă „răbdare, răbdare și îndelungă răbdare”. „Asta înseamnă că le spui să aibă răbdare doar până vor veni americanii și îi vor elibera”, au strigat securiștii la mine. Le-am spus enoriașilor, de asemenea, că roata vieții se învârtește și timpurile se pot schimba. „Vasăzică, potrivit cu ceea ce le spui tu, comuniștii nu vor rămâne la putere! Astea sunt minciuni contra-revoluționare!” au urlat ei. Prin urmare, aceasta a fost încheierea lucrării mele publice.

Probabil autoritățile au crezut că îmi va fi frică să-i provoc întorcându-mă la lucrarea mea subterană. Dar aici au greșit. În

secret, m-am întors în lucrarea pe care o făceam înainte. Familia m-a susținut.

Am predicat din nou grupurilor tainice de credincioși, care veneau și plecau ca o fantomă sub protecția unor călăuze de încredere. De data aceasta, aveam răni cu care să-mi susțin mesajul despre răul ideologiei ateiste și cu care să încurajez sufletele șovăielnice pentru a se încrede în Dumnezeu și a fi curajoase. Am coordonat o rețea secretă de evangheliști care se ajutau unul pe altul pentru a răspândi Evanghelia sub ochii comuniștilor, închiși în mod providențial de Dumnezeu. La o adică, dacă un om poate fi atât de orb încât să nu vadă mâna lui Dumnezeu la lucru, probabil că nu o va vedea nici pe cea a unui evanghelist.

Până la urmă, interesul nepotolit al Securității pentru activitățile și umbletele mele a dat pentru ei roade. Am fost descoperit iarăși și din nou întemnițat. Din cine știe ce motiv, de data aceasta, nu mi-au mai închis familia, probabil pentru că se vorbea mult de cazul meu. Trecuseră opt ani și jumătate de închisoare și alți trei ani de relativă libertate. Acum urma să fiu închis pentru alți șase ani.

A doua mea perioadă de detenție a fost, în multe privințe, mai rea decât prima. Știam bine ce mă așteaptă. Condiția mea fizică s-a alterat aproape imediat. Dar mi-am continuat lucrarea *subterană* a bisericii *subterane* din închisorile comuniste *subterane*.

Am făcut o înțelegere: noi predicam, ei ne băteau

Mi s-a interzis categoric să predic celorlalți deținuți. Se știa că oricine era prins făcând aceasta primea o bătaie cruntă. Unii dintre noi am decis să plătim prețul de dragul privilegiului de a predica, așa că le-am acceptat condițiile. Făcuserăm o înțelegere: *noi predicam, ei ne băteau*. Noi eram fericiți predicând. Ei erau fericiți bătându-ne, așa că toată lumea era fericită.

Următoarea scenă s-a petrecut de mult mai multe ori decât pot eu să-mi amintesc: un frate le predica unor deținuți, când deodată gardienii năvăleau înăuntru surprinzându-l chiar în mijlocul unei propoziții. Îl târau de-a lungul coridorului spre „camera de bătaie”. După ceea ce părea a fi o bătaie care nu se mai termina, îl aduceau înapoi și-l aruncau, însângerat și învinețit, pe podeaua celulei. Încet, încet, acesta își ridică trupul plin de răni, aranjându-și chinuit de durere hainele și spunea: „Și-acum fraților, unde rămăsesem când am fost întrerupt?” continuându-și mesajul Evangheliei.

Am văzut lucruri uimitor de frumoase!

Uneori predicatorii erau laici. Oameni simpli, inspirați de Duhul Sfânt, predicau adesea deosebit de frumos. Toată inima lor era în cuvintele pe care le rosteau, pentru că a predica în această stare de întemnițat nu era o joacă. Gardienii veneau și-l luau pe predicator, bătându-l până-l lăsau aproape mort.

În închisoarea din Gherla, un creștin pe nume Grecu a fost condamnat la moarte prin bătaie. Procesul omorării lui a durat câteva săptămâni. Îl băteau fără să se grăbească. Îi dădeau o lovitură la talpă cu un baston de cauciuc, după care îl lăsau. După câteva minute o nouă lovitură, după alte câteva minute din nou. Îl loveau în testicule. Apoi un medic îi făcea o injecție. Își revenea și i se dădea mâncare bună pentru a-și recăpăta puterile, apoi îl băteau din nou, până când a murit sub această bătaie calculată, sistematică. Cel care a condus tortura aceasta era membru al Comitetului Central al Partidului Comunist. Numele lui era Reck.

La un moment dat, Reck a spus ceva ce comuniștii le spuneau adeseori creștinilor: „Să știți că *eu* sunt Dumnezeu. Am putere de viață și de moarte asupra voastră. Cel care este în ceruri nu poate hotărî să vă țină în viață. Totul depinde doar de *mine*. Dacă vreau, trăiți. Dacă vreau, sunteți uciși. *Eu sunt Dumnezeu!*” Așa își bătea el joc de creștini.

Fratele Grecu, în situația groaznică în care era, i-a dat o replică foarte interesantă lui Reck, replică pe care am aflat-o mai târziu chiar de la Reck. El i-a zis: „Nici nu-ți dai seama ce lucru adânc tocmai ai spus. Tu chiar ești un dumnezeu. Orice larvă este cu adevărat un fluture, dacă se dezvoltă corect. Nu ai fost creat să fii un călău, un om care ucide. Ai fost creat să devii o ființă asemenea lui Dumnezeu. Isus le-a spus iudeilor din vremea Sa: ‘Voi sunteți dumnezei. Viața dumnezeirii este în inima voastră’. Mulți care au fost la început asemenea vouă, mulți din cei care au persecutat, asemenea apostolului Pavel, au descoperit la un moment dat că este rușinos pentru un om să comită atrocități și că pot fi în stare de lucruri mai bune. Astfel că s-au făcut părtași naturii divine. Crede-mă, dle Reck, chemarea ta adevărată este să devii un dumnezeu, asemenea lui Dumnezeu; nu să fii un călău”.

În momentul acela Reck n-a prea dat atenție cuvintelor victimei sale, așa cum Saul din Tars nu a dat atenție frumoasei mărturii a lui Ștefan pe când acesta era ucis în prezența lui. Acele cuvinte însă au lucrat în inima lui. Mai târziu, Reck a înțeles că *aceasta* era adevărata lui chemare.

O mare lecție s-a desprins din toate bătăile, torturile și măcelul comuniștilor: *spiritul este stăpânul trupului*. Adeseori, când eram torturați, simțeam torturile, dar păreau să fie undeva la distanță, îndepărtate de spiritul care se pierdea în slava lui Hristos și în prezența Lui alături de noi.

Când ni se dădea o felie de pâine pe săptămână și o supă murdară în fiecare zi, ni se părea un act de credincioșie să le „zeciuiim” chiar și pe acestea. La fiecare zece săptămâni cedam felia de pâine celui mai slăbit dintre frați ca „zeciuială” închinată Stăpânului.

Un creștin a fost condamnat la moarte. Înainte de a fi executat, i s-a permis să-și întâlnească soția. Ultimele cuvinte pe care i le-a adresat soției au fost: „Vreau să știi că mor iubindu-i pe cei care

măucid. Ei nu știu ce fac și ultimul lucru pe care ți-l cer este să-i iubești și tu. Nu păstra resentimente în inimă din cauză că îl omoară pe cel pe care-l iubești. Ne vom întâlni în cer”. Cuvintele acestea l-au impresionat pe ofițerul de Securitate care era de față la discuția celor doi. Mai târziu mi-a povestit întreaga scenă în închisoare, unde fusese și el aruncat pentru că devenise creștin.

În închisoarea din Târgul-Ocna era un deținut foarte tânăr, numit Matcevici. Fusese închis la vârsta de optsprezece ani. Din cauza torturilor era bolnav de tuberculoză avansată. Familia a aflat cumva de starea gravă a sănătății lui și i-a trimis o sută de fiole de streptomycină, care puteau să-l întoarcă de la moarte la viață. Ofițerul politic al închisorii l-a chemat și i-a arătat pachetul spunându-i: „Uite aici medicamentele care-ți pot reda viața. Nu-ți este însă permis să primești pachete de la familie. Eu personal aș vrea să te ajut. Ești tânăr și n-aș vrea să te văd murind în închisoare. Ajută-mă, ca să te pot ajuta la rândul meu! Dă-mi informații împotriva colegilor tăi de detenție și asta mă va ajuta să explic superiorilor mei de ce ți-am dat pachetul”. Matcevici i-a răspuns: „Nu vreau să rămân în viață și apoi să nu mă mai uit în oglindă de rușine că văd un trădător. Nu pot accepta o condiție ca aceasta. *Prefer să mor*”. Ofițerul securist i-a strâns mâna și i-a spus: „Te felicit. Nu mă așteptam să primesc de la tine un alt răspuns. Dar aș vrea să-ți propun altceva. Unii dintre deținuți au devenit informatorii noștri. Pretind că sunt comuniști și vă denunță pe voi ceilalți. Ei fac un joc dublu, iar noi nu avem deloc încredere în ei. Am vrea să știm cât de sinceri sunt. În ceea ce vă privește, ei sunt trădători. Vă fac mult rău dându-ne informații despre ce vorbiți și faceți. Înțeleg că nu vrei să-ți trădezi tovarășii. Dar oferă-ne ceva informații despre cei care sunt împotriva voastră și în felul acesta îți vei salva viața!” Matcevici i-a răspuns cu aceeași promptitudine ca și prima dată: „Eu sunt un ucenic al lui Hristos și El ne-a învățat să ne iubim chiar și dușmanii. Cei care ne trădează ne fac mult

rău, dar eu nu pot să răspund răului cu rău. Nu pot să vă dau informații nici măcar împotriva lor. Mi-e milă de ei. Mă rog pentru ei. Nu doresc să am nici o legătură cu comuniștii”. Matcevic i s-a întors de la discuția cu ofițerul politic și a murit în aceeași celulă în care eram și eu. L-am văzut murind. *Îl lauda pe Dumnezeu.* Dragostea a învins chiar și setea naturală, normală de viață.

Dacă un sărac este mare iubitor de muzică, își va da și ultimul leu pentru a putea asculta un concert. Va rămâne astfel fără bani, dar nu se va simți frustrat. A auzit ceva frumos.

Nu mă simt frustrat la gândul că mi-am pierdut mulți ani în închisoare. Am văzut lucruri frumoase. Eu însumi am fost printre cei slabi și neînsemnați de acolo, dar am avut privilegiul de a împărți aceeași temniță cu sfinți măreți, eroi ai credinței care i-au egalat pe creștinii primului secol. Au fost bucuroși să moară pentru Hristos. Frumusețea spirituală a unor astfel de sfinți și eroi ai credinței nu va putea fi niciodată descrisă.

Lucrurile pe care le scriu aici nu sunt excepții. Lucrurile supranaturale au devenit naturale pentru creștinii din Biserica Subterană.

Biserica Subterană este cea care a găsit drumul înapoi spre dragostea dintâi.

Înainte de a intra în închisoare, Îl iubeam pe Hristos foarte mult. Acum, după ce am văzut-o pe „Mireasa lui Hristos” (Trupul Său spiritual) în închisoare, aș putea spune că iubesc Biserica Subterană la fel de mult cât Îl iubesc pe Hristos Însuși. I-am văzut frumusețea, spiritul de sacrificiu.

Ce s-a întâmplat cu soția și fiul meu

Am fost smuls de lângă soția mea. N-am știut ce s-a întâmplat cu ea. Abia după mai mulți ani am aflat că fusese închisă și ea. Femeile creștine suferă în închisoare mult mai mult decât bărbații. Fetele sunt violate de gardieni brutali. Femeile au fost constrânse să depună o muncă grea la un canal care trebuia construit și forțate

să îndeplinească aceleași norme ca bărbații. Săpau pământul pe timp de iarnă. Prostituatele erau puse să le supravegheze și se întreceau în a le chinui pe femeile credincioase. Soția mea a mâncat iarbă ca vitele pentru ca să rămână în viață. Prizonierii flămânzi care munceau la acest canal mâncau șobolani și șerpi. Una dintre distracțiile gardienilor în zilele de duminică era să arunce femeile în Dunăre și apoi să le pescuiască râzând de ele și batjocorindu-le când le vedeau trupurile umede, aruncându-le și pescuindu-le din nou. Soția mea a fost și ea aruncată în Dunăre în felul acesta.

Fiul meu a fost lăsat pe stradă când mama și tatăl său i-au fost luați. Mihai a arătat încă de mic copil un interes aparte pentru religie și pentru probleme de credință. La vârsta de nouă ani, când a fost lăsat fără tată și fără mamă, a traversat o criză în viața lui de credință. S-a umplut de resentimente și a pus sub semnul întrebării întreaga lui religie. A avut de-a face cu probleme cu care copiii de obicei nu se confruntă la această vârstă. A trebuit să găsească o cale prin care să-și câștige existența.

La vremea aceea era o crimă să ajuți familiile creștinilor martirizați. Două doamne care l-au ajutat au fost arestate și bătute atât de crunt, încât au rămas cu infirmități până în ziua de azi, cincisprezece ani mai târziu. O altă doamnă care și-a riscat viața și l-a luat pe Mihai în casa ei a fost condamnată la opt ani de închisoare pentru crima de a fi ajutat familii ale deținuților. Toți dinții i-au fost scoși prin lovituri. Oasele i-au fost rupte. Nu va mai putea lucra niciodată. Și ea va fi infirmă pentru tot restul vieții.

„Mihai, crede în Isus”

La unsprezece ani, Mihai a început să-și câștige existența ca muncitor. Suferința îi clătinase serios credința. Dar după doi ani de la arestarea soției mele, i s-a îngăduit să o vadă. A intrat în închisoarea comunistă și și-a văzut mama în spatele gratiilor de fier. Era murdară, slabă, cu mâinile deformate, purtând uniforma zdrențuită a deținuților. A recunoscut-o cu greu. Primele ei cuvinte

au fost: „Mihai, crede în Isus!” Gardienii, cuprinși de o furie sălbatică au tras-o de lângă Mihai și au scos-o de acolo. Mihai a rămas plângând, văzându-și mama târâtă afară. Acest minut însă a fost minutul convertirii lui. A înțeles că o dată ce Hristos poate fi iubit în astfel de circumstanțe, El este cu siguranță adevăratul Mântuitor. Și-a spus mai târziu: „Dacă singurul argument în favoarea creștinismului este faptul că mama mea crede în el, *pentru mine este de ajuns*”. Aceea a fost ziua în care el l-a acceptat în mod deplin pe Hristos.

În școală a dus o luptă continuă pentru existență. Era un elev bun și ca răsplată i s-a dat o cravată roșie, care era semnul apartenenței la organizația pionierilor comuniști. Fiul meu le-a spus: „Niciodată nu voi purta cravata celor care i-au închis pe tatăl și pe mama mea”. A fost exmatriculat din cauza aceasta. După ce a pierdut un an, a intrat din nou la școală, ascunzând faptul că era fiul unui deținut creștin.

Mai târziu, a trebuit să scrie o lucrare împotriva Bibliei. În acest material el a notat: „Argumentele împotriva Bibliei sunt slabe și citatele împotriva Bibliei sunt neadevărate. Cu siguranță că profesorul nu a citit Biblia. Biblia nu se contrazice cu știința”. A fost exmatriculat din nou. De data aceasta a trebuit să piardă doi ani de școală.

Până la urmă i s-a îngăduit să urmeze cursurile Seminarului. Aici însă i se predă „teologie marxistă”. Totul le era explicat potrivit sistemului creat de Karl Marx. Mihai a protestat în mod public în sala de curs. Alți studenți i s-au alăturat. Ca urmare a fost exmatriculat și nu și-a putut încheia studiile teologice.

O dată, în școală, când un profesor își ținea prelegerea ateistă, fiul meu s-a ridicat, l-a contrazis pe profesor și i-a atras atenția asupra responsabilității pe care și-o atrăgea asupra lui însuși, ducându-i în rătăcire pe atât de mulți tineri. Toată clasa i-a luat partea. A fost de-ajuns ca unul să aibă curajul de a vorbi primul. Apoi toți ceilalți au fost alături de el. Pentru a urma școala, s-a

străduit continuu să ascundă faptul că era fiul lui Wurmbrand, deținutul creștin. Dar adesea lucrul acesta se afla și urma din nou scenariul prea bine cunoscut: era chemat în biroul directorului școlii și apoi exmatriculat.

Mihai a suferit mult de foame. Familiile deținuților creștini din țările comuniste sunt aproape întotdeauna muritoare de foame. Este o mare crimă să-i ajute cineva.

Vă voi da doar un exemplu de suferință a unei familii pe care o cunosc personal. Un frate a fost aruncat în închisoare ca urmare a activității lui în Biserica Subterană. Au rămas în urma lui soția cu șase copii. Fiicele lui mai mari, una de șaptesprezece și alta de nouăsprezece ani, nu au putut să-și găsească nimic de lucru. Într-o țară comunistă doar statul oferă locuri de muncă și nu le oferă niciodată „criminalilor” creștini. Vă rog, nu judecați această poveste după standarde morale! Priviți doar faptele! Cele două fiice ale unui creștin martir, ele însele creștine, au devenit prostituate pentru a-i putea ajuta pe frățiorii mai mici și pe mama bolnavă. Fratele lor mai mic, de paisprezece ani, a înnebunit când a aflat și au trebuit să-l interneze într-un ospiciu. Când ani mai târziu tatăl întemnițat s-a întors, singura lui rugăciune a fost: „Dumnezeule, du-mă din nou în închisoare. Nu pot suporta o situație ca asta”. Rugăciunea i-a fost îndeplinită și acum este din nou în închisoare pentru crima de a le fi mărturisit copiilor despre Hristos. Fiicele lui nu mai sunt prostituate. Au primit locuri de muncă, acceptând să colaboreze cu Securitatea. Au acceptat să ofere informații. Ca fiice ale unui creștin martir, sunt primite cu mult drag în orice casă. Ele ascultă cu atenție și apoi raportează tot ce aud agenților Securității. Nu spuneți doar că este urât și imoral (desigur că este), *dar întrebați-vă pe voi înșivă dacă nu cumva este și păcatul vostru că se întâmplă astfel de tragedii*, că astfel de familii creștine sunt abandonate fără nici un ajutor din partea voastră, care sunteți liberi.

Capitolul 3

RĂSCUMPĂRARE ȘI ELIBERARE PENTRU A LUCRA ÎN VEST

Cu totul, au trecut peste mine paisprezece ani de închisoare. În tot acest timp nu am văzut nici o Biblie și nici o altă carte. Nu mai știam să scriu. Din cauza foametei grozave, a drogurilor și torturilor, uitasem Sfintele Scripturi. Dar în ziua în care s-au împlinit paisprezece ani, din toată acea uitare mi-au venit în minte cuvintele Scripturilor: „Iacov a slujit paisprezece ani pentru Rahela și anii aceștia i s-au părut ca *vreo câteva zile*, pentru că o iubea”.

La scurt timp am fost eliberat printr-o amnistie generală care s-a dat în țara noastră, sub presiunea, în principal, a opiniei publice americane.

Mi-am văzut din nou soția. Mă așteptase cu credincioșie paisprezece ani.

Am luat viața de la capăt într-o sărăcie extremă, pentru că o dată ce o persoană era arestată i se lua totul.

Preoții și pastorii care au fost eliberați au putut să-și reia activitatea în biserici mici. Mie mi-a fost încredințată o biserică în orașul Orșova. Departamentul comunist al Cultelor mi-a spus că biserica are treizeci și cinci de membri și m-a avertizat că nu trebuie să aibă *niciodată* treizeci și șase! Mi s-a spus, de asemenea, că trebuie să fiu agentul lor, să dau rapoarte Securității pentru fiecare membru și să-i țin pe tineri la distanță. În felul acesta

foloseau comuniștii bisericile, ca „unelte” prin care să poată controla populația.

Știam că dacă predicam, vor veni mulți să mă asculte. Așa că nu am încercat niciodată nici măcar să încep vreo lucrare în biserica oficială. Am slujit din nou în Biserica Subterană, împărtășind toate frumusețile și pericolele acestei lucrări.

În timpul anilor în care am fost închis, Dumnezeu lucrase în mod minunat. Biserica Subterană nu mai era abandonată și uitată. Americanii și alți creștini începuseră să ne ajute și să se roage pentru noi.

Într-o după-amiază, mă odihneam puțin în casa unui frate dintr-un oraș de provincie. Fratele m-a trezit și mi-a spus: „Au venit niște frați din străinătate”. În Vest erau creștini care nu ne uitaseră și nici nu ne abandonaseră.

Creștini simpli organizaseră o lucrare secretă pentru a susține familiile creștinilor martiri și pentru a strecura literatură creștină și ajutoare.

În camera alăturată am găsit șase frați care veniseră să facă tocmai această lucrare. Mi-au vorbit mult. După ce a trecut un timp destul de lung, mi-au spus c-au auzit că la această adresă este cineva care a petrecut paisprezece ani în închisoare și că ar dori să-l întâlnească pe acel om. Le-am spus atunci că eu sunt omul. Mi-au zis: „Ne așteptam să vedem o persoană doborâtă, apatică. Nu poți fi tu acela, pentru că ești plin de bucurie”. I-am asigurat că eu sunt cel închis și bucuria mi se trage din realizarea faptului că ei au venit și noi nu mai suntem uitați. Spre Biserica Subterană a început să vină un ajutor constant, regulat. Pe căi secrete am obținut multe Biblii și altă literatură creștină precum și sprijin pentru familiile creștinilor martiri. Fiind ajutați acum de ei, noi, cei din Biserica Subterană, puteam face o lucrare mult mai consistentă.

Un lucru important a fost nu doar Cuvântul lui Dumnezeu pe care ni l-au adus, ci și faptul că am putut vedea că suntem iubiți. Ne-au adus un cuvânt de mângâiere.

În timpul anilor de spălare a creierului auziserăm: „Nimeni nu vă mai iubește, nimeni nu vă mai iubește, nimeni nu vă mai iubește”. Acum aveam de-a face cu creștini americani și englezi care își riscau viața pentru a ne arăta că ne iubeau. Fiind sfătuiți de noi, și-au dezvoltat tehnica lucrării în secret. Reușeau să se strecoare în case înconjurate de agenți ai Securității fără ca aceștia să aibă habar că intraseră.

Valoarea Bibliilor introduse pe aceste căi nu poate fi înțeleasă de un creștin american sau englez care „înoată” în Biblii.

Familia mea și cu mine nu am fi supraviețuit fără ajutorul concret pe care l-am primit de la creștinii care se rugau în afara țării. La fel se poate spune despre mulți pastori și martiri din țările comuniste. Pot mărturisi din proprie experiență despre ajutorul material și, încă mai valoros, despre ajutorul moral care ne-a fost dăruit prin misiuni speciale plănuite cu acest scop în lumea liberă. Pentru noi, oamenii care veneau erau ca niște îngeri trimiși de Dumnezeu!

Datorită lucrării reînviată a Bisericii Subterane, mă aflam într-un pericol foarte mare de a fi arestat din nou. De data aceasta două organizații creștine, Misiunea Norvegiană pentru Evrei și Alianța Ebraică Creștină, au plătit o răscumpărare de 10.000 de dolari pentru mine. Acum puteam părăsi România.

De ce am părăsit România Comunistă

Nu aș fi plecat, în ciuda pericolelor, dacă liderii Bisericii Subterane nu mi-ar fi cerut să folosesc această ocazie de a ieși din țară pentru ca să fiu „vocea” Bisericii Subterane în Lumea Liberă. Au dorit să vă vorbesc vouă, celor din Vest, în numele lor, despre suferințele și nevoile lor. Am venit în Vest, dar inima mea a rămas cu ei. Dacă nu aș fi înțeles cât de necesar este ca voi să aflați

despre suferințele și lucrarea curajoasă a Bisericii Subterane, nu aș fi plecat niciodată din România. Aceasta este misiunea mea.

Înainte de a părăsi România, am fost chemat de două ori la Securitate. Mi-au spus că au fost plătiți banii pentru mine. (România își vinde cetățenii pentru bani, din cauza situației economice grele în care comunismul a adus țara noastră.) Mi-au spus: „Mergi în Vest și predică-L pe Hristos cât de mult vrei, dar nu te atinge de noi! Să nu care cumva să spui un cuvânt împotriva noastră! Îți spunem verde-n față ce avem de gând cu tine dacă spui ce s-a întâmplat. În primul rând, pentru 1.000 de dolari putem ușor să găsim un gangster care să te lichideze sau te putem răpi. (Fusesem în aceeași celulă cu preotul Vasile Leu, care fusese răpit în Austria și adus în România. I-au fost smulse toate unghiile. Am fost și cu alții răpiți din Berlin. De curând, au fost răpiți români din Italia și din Paris.) Au continuat: „Îți putem distruge renumele răspândind o istorioară despre aventura ta cu o fată, despre vreo hoție sau vreun păcat din tinerețea ta. Occidentalii și în special americanii sunt ușor de dus de nas și de înșelat”.

După ce m-au amenințat, mi-au permis să vin în Vest. Aveau multă încredere în spălarea creierului pe care mi-o administraseră. În Vest, sunt mulți dintre cei care au trecut prin ceea ce am trecut și eu, dar care acum tac. Unii dintre ei chiar vorbesc de bine comunismul după ce au fost torturați de comuniști. Comuniștii au fost foarte siguri că voi tăcea și eu.

Astfel că în decembrie 1965 am putut părăsi România, împreună cu familia.

Ultimul lucru pe care l-am făcut, înainte de a pleca, a fost să mă duc la mormântul colonelului care dăduse ordinul arestării mele și care-mi hotărâse anii de tortură. I-am pus o floare la mormânt. Făcând gestul acesta m-am dedicat dăruirii bucuriilor în Hristos pe care le am eu, comuniștilor care sunt atât de goi spiritual.

TORTURAT PENTRU HRISTOS

Urăsc sistemul comunist, dar îi iubesc pe oamenii săi. Urăsc păcatul, dar îl iubesc pe păcătos. Îi iubesc pe comuniști din toată inima mea. Comuniștii îi pot ucide pe creștini, dar niciodată nu le vor putea ucide dragostea îndreptată chiar spre ucigașii lor. Nu simt nici cea mai mică amărăciune sau resentiment față de comuniști ori față de cei ce m-au torturat.

Capitolul 4

COMUNISMUL ÎNVINS PRIN DUHUL DRAGOSTEI LUI HRISTOS

Evreii au o legendă, în care se povestește că atunci când strămoșii lor au fost eliberați din Egipt, iar egiptenii au fost înecați în Marea Roșie, îngerii au cântat împreună cu israeliții cântecele de triumf intonate de aceștia. Dumnezeu le-ar fi spus îngerilor: „Evreii sunt oameni și pot să se bucure de salvarea lor. Dar de la voi Mă aștept la mai multă pricepere. Nu sunt și egiptenii creaturile Mele? Nu-i iubesc oare și pe ei? Cum de nu-Mi puteți simți tristețea în fața tragicului lor destin?”

„Pe când era Iosua lângă Ierihon, a ridicat ochii și s-a uitat. Și iată că un om stătea în picioare înaintea lui, cu sabia scoasă din teacă, în mână. Iosua s-a dus spre el și i-a zis: ‘Ești dintre ai noștri sau dintre vrăjmașii noștri?’” (Iosua 5:13)

Dacă cel întâlnit de Iosua ar fi fost un simplu om, răspunsul său ar fi putut fi: „sunt dintre ai voștri” sau „sunt dintre vrăjmași” sau „sunt neutru”. Acestea sunt singurele răspunsuri omenești posibile la o astfel de întrebare. Dar Ființa pe Care a întâlnit-o Iosua era dintr-o altă sferă a existenței și, de aceea, întrebata fiind dacă este de partea lui Israel sau împotriva lui, a răspuns: „Nu”.

El a venit dintr-o sferă a existenței în care ființele nu sunt de partea sau împotriva cuiva, ci toți și toate de pe pământ sunt înțeleși, priviți cu milă și compasiune și iubiți cu foc.

Există un nivel omenesc al lucrurilor. La acest nivel trebuie dusă o luptă necondiționată împotriva comunismului. La acest nivel trebuie să luptăm chiar și împotriva comuniștilor pentru că ei susțin acest ideal crud, sălbatic.

Dar creștinii sunt mai mult decât simpli oameni; ei sunt copii ai lui Dumnezeu, părtași ai naturii divine.

De aceea, torturile pe care le-am îndurat în închisorile comuniste nu m-au făcut să-i urăsc pe comuniști. Și ei sunt creaturi ale lui Dumnezeu. Cum aş putea să-i urăsc? Dar nici nu pot fi prietenul lor. Prietenia înseamnă un suflet în două piepturi. Eu nu sunt un suflet cu comuniștii. Ei Îl urăsc pe Dumnezeu. Eu Îl iubesc pe Dumnezeu.

Dacă m-ar întreba cineva: „Ești pentru comuniști sau împotriva lor?” răspunsul meu ar fi puțin mai complex. Comunismul este cea mai grozavă amenințare la adresa omenirii. Sunt cu totul împotriva lui și vreau să lupt până va fi înfrânt. Dar, în spirit, sunt în locurile cerești împreună cu Isus. Sunt așezat în sfera lui „Nu”, unde, în ciuda tuturor crimelor săvârșite, comuniștii sunt înțeleși și iubiți, o sferă în care ființele angelice trudes în a-i ajuta pe toți să împlinescă țelul vieții umane, acela de a deveni asemenea lui Hristos. De aceea scopul meu este să răspândesc Evanghelia printre comuniști, pentru a le dărui vestea bună a lui Hristos, Domnul meu, care-i iubește pe comuniști. El Înșuși a spus că îi iubește pe toți oamenii și că ar lăsa mai curând deoparte nouăzeci și nouă de oi neprihănite pentru a încerca să o recupereze pe cea rătăcită. Apostolii Săi și toți marii învățători ai creștinismului au susținut această dragoste universală în numele Lui. Sf. Macarie a spus: „Dacă un om îi iubește pe toți oamenii cu pasiune, dar spune despre unul singur că nu-l poate iubi, atunci cel ce spune

lucrul acesta nu mai este creștin, pentru că dragostea lui nu este atotcuprinzătoare”. Sf. Augustin învăța că „Dacă toată omenirea ar fi fost neprihănită și un singur om ar fi fost păcătos, Hristos ar fi venit să sufere aceeași cruce pentru acest singur om; atât de mare este iubirea Lui pentru fiecare persoană”. Învățătura creștină este clară. Comuniștii sunt oameni și Hristos îi iubește. Același lucru îl face orice om care are gândirea lui Hristos. Noi îl iubim pe păcătos, chiar dacă urâm păcatul.

Noi cunoaștem dragostea lui Hristos pentru comuniști din experiența propriei noastre iubiri pentru ei.

Am văzut în închisorile comuniste creștini cu 20 de kilograme de lanțuri la picioare, torturați cu fierul înroșit în foc, în ale căror gâtlejuri fuseseră turnate cu forța linguri pline cu sare și ținuți apoi fără strop de apă, murind de foame, biciuiți, suferind de frig și totuși rugându-se cu ardoare pentru comuniști. Toate aceste lucruri nu pot avea o explicație omenească! Este dragostea lui Hristos care a fost revărsată în inimile noastre.

În timp, comuniștii care ne torturaseră au ajuns ei înșiși înțemnițați, alături de noi. În comunism, comuniștii și chiar conducătorii comuniști sunt închiși aproape la fel de frecvent ca și adversarii lor. Acum, victimele și călăul se aflau în aceeași celulă. În timp ce necreștinii își manifestau ura față de foștii lor inchiștori și îi băteau, creștinii le luau apărarea, chiar cu riscul de a fi ei înșiși bătuți și acuzați de complicitate cu comunismul. Am văzut creștini dăruindu-și ultima lor felie de pâine (primeam la vremea aceea o felie pe săptămână) și medicamentele care le puteau salva viața câte unui torționar comunist bolnav, care acum le era tovarăș de temniță.

Ultimele cuvinte ale lui Iuliu Maniu, fostul prim-ministru creștin al României, care a murit în închisoare, au fost: „Dacă vor fi îndepărtați comuniștii de la putere în țara noastră, cea mai sfântă datorie a fiecărui creștin va fi să iasă în stradă și, cu riscul propriei

vieți, să-i apere pe comuniști de furia îndreptățită a mulțimilor pe care le-au tiranizat”.

În perioada de început, ulterior convertirii mele, aveam sentimentul că nu voi reuși să supraviețuiesc. Umblând pe stradă, simțeam o durere fizică pentru fiecare bărbat sau femeie pe lângă care treceam. Era ca un cuțit înfipt în inimă; atât de chinuitoare era întrebarea pe care mi-o puneam: „Este mântuit sau nu?” Dacă un membru al comunității noastre păcătuia, plângeam ore în șir. Preocuparea intensă pentru mântuirea tuturor sufletelor mi-a rămas în inimă și comuniștii nu sunt excluși din ea.

În timpul detenției solitare, nu ne mai puteam ruga la fel de mult ca înainte. Eram incredibil de înfometăți; fuseserăm drogați până ajunseserăm într-o stare de idiotenie. Eram slabi ca niște schelete. Rugăciunea „Tatăl Nostru” era mult prea lungă pentru noi. Nu ne puteam concentra pentru a o spune. Singura mea rugăciune, pe care o repetam la nesfârșit, era: „Isuse, Te iubesc”.

Apoi, într-o zi glorioasă, Isus mi-a răspuns: „Tu mă iubești? Ei bine, îți voi arăta acum cât te iubesc Eu pe tine”. Pe neașteptate, am simțit o flacără în inimă care mă ardea ca cercul de foc din jurul soarelui. Ucenicii de pe drumul spre Emaus au spus că inima le ardea când le vorbea Isus. La fel se întâmpla și cu mine. Am întâlnit dragostea Celui Care Și-a dat viața pe cruce pentru noi toți. O astfel de dragoste nu-i poate exclude pe comuniști, oricât de mari le-ar fi păcatele.

Comuniștii au comis și încă săvârșesc orori, dar „apele multe nu pot stinge dragostea și nici potopul nu o poate îneca. Dragostea este tare ca moartea. Gelozia este la fel de crudă ca mormântul”. Asemenea mormântului care-i strânge pe toți, bogați și săraci, tineri și bătrâni, oameni din toate rasele, popoarele sau convingerile politice, sfinți și criminali, dragostea îi îmbrățișează pe toți. Hristos, Dragostea Întrupată, nu se va odihni până când nu-i va cuceri și pe comuniști.

Un lucrător creștin a fost aruncat în celula mea. Era pe jumătate mort. Sângele i se scurgea din rănilor de pe față și de pe trup. Fusese bătut groaznic. L-am spălat. Unii prizonieri i-au înjurat pe comuniști. Printre gemete, a șoptit: „Vă rog, nu-i înjurați! Faceți liniște! Vreau să mă rog pentru ei”.

Cum puteam fi plini de bucurie, chiar și în închisoare

Când privesc înapoi la cei paisprezece ani de temniță, regăsesc momente de mare fericire. Alți prizonieri și gardieni, deopotrivă, se mirau adesea de cât de fericiți puteau fi creștinii în focul celor mai grozave situații. Nu puteam fi opriți să cântăm, deși eram bătuti pentru asta. Îmi închipui că privighetorile ar cânta și ele, chiar dacă ar ști că după ce termină vor fi ucise din pricina cântului lor. Erau deținuți creștini care dansau de bucurie. Cum puteau fi ei atât de fericiți în condiții atât de tragice?

Am meditat de multe ori în închisoare la cuvintele pe care le-a adresat Isus ucenicilor Săi: „*Binecuvântați sunt ochii care văd lucrurile pe care le vedeți voi*”. Ucenicii tocmai reveniseră după un tur al Palestinei, în timpul căruia văzuseră multe orori. Palestina era o țară asuprită. Peste tot putea fi observată starea nenorocită a unui popor chinat. Ucenicii au întâlnit boli, răni, foame, tristețe. Au intrat în case din care diferiți patrioți fuseseră luați și aruncați în temniță, lăsând în urmă părinți sau soții în lacrimi. Nu era o lume frumoasă la care să privești cu încântare.

Totuși, Isus le-a spus: „*Binecuvântați sunt ochii care văd lucrurile pe care le vedeți voi*”. Motivul era că ei nu văzuseră doar suferința. Îl văzuseră de asemenea pe Mântuitorul tuturor, Împlinitorul binelui ultim, al Țintei pe care o va atinge omenirea. Pentru prima dată, câțiva viermi urâți, larve ce se târăsc pe frunze, au înțeles că, după această existență mizerabilă, vine o viață trăită ca fluture, frumos, intens colorat, capabil să zboare din floare în floare. Aceasta era și fericirea noastră.

În jurul meu erau Iovi, unii cu mult mai suferinzi decât fusese Iov. Dar cunoșteam sfârșitul istoriei lui Iov: anume, că primise îndoit decât avusese înainte. Eram înconjurat de oameni asemenea săracului Lazăr, înfometați și plini de răni deschise. Dar știam că îngerii îi vor lua pe toți și-i vor duce în sânul lui Avraam. I-am văzut așa cum vor fi în viitor. Am văzut în martirul zdrențaros, murdar și slăbănog de lângă mine pe sfântul glorios, încoronat de mâine.

Văzându-i însă pe oameni în felul acesta (nu cum sunt, ci cum vor fi), am putut descoperi și în cei ce ne persecutau asemenea lui Saul din Tars, pe viitori Paveli. Și unii au devenit chiar în timpurile acelea. Ofițeri ai securității cărora le vorbiserăm au devenit creștini ei înșiși și au fost fericiți să sufere apoi în închisoare pentru întâlnirea Hristosului nostru. În gardienii care ne loveau, noi îi vedeam pe potențiali urmași ai temnicerului din Filipi, care la început l-a bătut pe Pavel pentru ca ulterior să devină el însuși ucenic al lui Hristos. Visam să-i auzim cât de curând întrebându-ne: „*Ce să fac ca să fiu mântuit?*” În cei care priveau bătându-și joc când creștinii, mânjiți cu excremente, erau legați de cruci, vedeam mulțimea celor de pe Golgota care, la puțin timp, cu inimile străpunse de mesajul lui Petru își plângeau cu disperare păcatul.

Speranța mântuirii comuniștilor în închisoare ni s-a aprins. Acolo am început să ne simțim răspunzători față de ei. Am început să-i iubim chiar în timp ce ne torturau.

O mare parte a familiei mele a fost ucisă. Ucigașul lor s-a convertit chiar în casa mea. *Era, de alt fel, locul cel mai potrivit.* Astfel dar, ideea unei misiuni creștine îndreptate spre comuniști s-a născut în închisorile comuniste.

Dumnezeu vede lucrurile diferit de felul în care le vedem noi, tot așa cum noi le vedem diferit de cum le vede o furnică. Din perspectiva omului, să fii legat pe o cruce și împroșcat cu excremente este un lucru groaznic. Cu toate acestea, Biblia

numește suferința martirilor „*întristări ușoare*”. Paisprezece ani în închisoare a fost un timp lung pentru noi. Biblia îl numește „*puțin timp, care lucrează pentru noi o mare greutate de slavă*”. Aceste adevăruri ne dau dreptul să presupunem că ororile monstruoase comise de comuniști, care pentru noi oamenii nu pot avea nici o scuză și împotriva cărora noi trebuie să luptăm în mod legitim din toate puterile, sunt mai puțin grozave în ochii lui Dumnezeu decât în ochii noștri. Tirania lor, care durează deja de jumătate de secol, poate reprezenta înaintea lui Dumnezeu, pentru care o mie de ani sunt ca o zi, doar un moment al erorii și amăgirii. Ei încă au posibilitatea de a fi mântuiți.

Ierusalimul ceresc este o mamă și iubește ca o mamă.

Porțile cerului nu sunt închise pentru comuniști. Nici lumina nu s-a stins pentru ei. Se pot pocăi și ei la fel ca toți ceilalți. Iar noi trebuie să-i chemăm la pocăință.

Doar dragostea îi poate schimba pe comuniști (o dragoste care trebuie să fie separată cu claritate de colaborarea cu comunismul, practică de mulți lideri bisericești). Ura orbește. Hitler era anticomunist, dar unul care ura. De aceea, în loc să-i învingă, i-a ajutat să acapareze o treime din lume.

În închisoare noi am plănuit cu dragoste o lucrare misionară între comuniști.

Astfel, ne-am gândit înainte de toate la conducătorii comuniști.

Coordonatorii unora dintre misiuni se pare că nu prea au studiat istoria bisericii. Cum a fost cucerită Norvegia pentru Hristos? Câștigându-l pe Regele Olaf. Evanghelia a pătruns pentru prima dată în Rusia când regele ei, Vladimir, a fost creștinat. Ungaria a fost cucerită prin creștinarea Sf. Ștefan, regele ei. La fel în cazul Poloniei. În Africa, oriunde se convertește șeful de trib, acesta este urmat de tot tribul. Noi am înființat misiuni îndreptate spre oameni obișnuiți, care vor deveni foarte buni creștini, dar

care au o mică putere de influență și nu pot schimba starea de lucruri existentă.

Trebuie să-i câștigăm pe conducători: politici, economici, științifici și totodată personalitățile artistice. Aceștia sunt ingineri de suflete. Ei modelează sufletele oamenilor. Câștigându-i pe ei, îi câștiga pe oamenii conduși și influențați de aceștia.

Din perspectivă misionară, comunismul prezintă un avantaj pe care alte sisteme sociale nu-l au. Este mult mai centralizat.

Dacă președintele Statelor Unite s-ar converti la mormonism, America nu ar deveni mormonă, urmându-l pe el. Dar dacă Mao Tzedun s-ar converti la creștinism (sau Brejnev sau Ceaușescu) întreaga lui națiune ar putea fi câștigată. Atât de mare este puterea de influență a liderilor.

Poate fi însă convertit un lider comunist? Desigur, pentru că este la fel de nefericit și nesigur ca și victima sa. Aproape toți conducătorii comuniști ai Rusiei au sfârșit în închisoare sau au fost împușcați de propriii lor tovarăși. La fel în China. Chiar miniștri de interne precum, Iagoda, Iezhov sau Beria, care păreau să dețină în mâinile lor întreaga putere, au avut același sfârșit cu al ultimului dintre contrarevoluționari: un glonț în ceafă și gata cu ei. De curând chiar, Selepin, ministru de interne al Uniunii Sovietice și Rankovic, ministrul de interne al Iugoslaviei, au fost înlăturați ca niște gunoaie.

Cum putem să atacăm spiritual comunismul

Regimul comunist nu oferă fericire nimănui, nici măcar celor care profită de el. Chiar și ei tremură la gândul că în fiecare noapte duba Securității ar putea să îi ridice din cauza schimbării liniei partidului.

Am întâlnit personal mulți lideri comuniști. Sunt oameni ce duc poveri grele. Doar Isus poate să le dea odihnă.

Câștigarea conducătorilor comuniști pentru Hristos poate însemna salvarea lumii de la distrugere nucleară, salvarea omenirii

de la foamete datorată faptului că în aceste zile sunt folosite bugete uriașe în scopuri militare. Câștigarea conducătorilor comuniști poate însemna sfârșitul tensiunilor internaționale. A-i câștiga pe conducătorii comuniști înseamnă a-I produce bucurie lui Hristos și îngerilor. Poate însemna triumful Bisericii. Toate acele zone în care misionarii trudesc din greu, Noua Guinee, Madagascar sau multe altele vor ceda cu ușurință dacă sunt câștigați conducătorii comuniști, pentru că acest succes va da creștinismului un elan cu totul nou, de nestăvilit.

Am cunoscut personal comuniști convertiți. Eu însumi am fost în tinerețe un ateu militant. Ateii și comuniștii convertiți iubesc foarte mult biserica, pentru că au păcătuit foarte mult.

În lucrarea misionară este nevoie de o gândire strategică. Din punctul de vedere al mântuirii, toate sufletele sunt egale; din punct de vedere al strategiei misionare, ele nu sunt egale. Este mai important să câștigi pe un om cu putere de influență mare, care poate câștiga după aceea mii de alți oameni, decât să vorbești unui sălbatic în junglă, asigurându-i mântuirea doar lui. De aceea, Isus a ales să-Și încheie lucrarea nu într-un sătuc obscur, ci în Ierusalim, capitala spirituală a lumii. Din același motiv s-a străduit Pavel atât de mult să ajungă la Roma.

Biblia spune: „Sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui”. Noi îl gâdilăm pe șarpe pe burtă făcându-l să râdă. Capul șarpelui este undeva între Moscova și Beijing, nu în Tunisia sau Madagascar. Preocuparea principală a liderilor bisericii, a coordonatorilor de misiuni, cât și a fiecărui creștin care gândește trebuie să fie lumea comunistă.

Trebuie să renunțăm la munca de rutină. Stă scris: „Blestemat este cel care face lucrarea Domnului cu nebăgare de seamă”. Se impune un atac frontal, spiritual din partea Bisericii împotriva comunismului.

Războaiele sunt câştigate doar prin ofensivă, niciodată printr-o strategie a apărării. În disputa cu comunismul, Biserica s-a situat întotdeauna până acum în defensivă, lăsând ca țară după țară să cadă în brațele comunismului.

Această schimbare trebuie să aibă loc imediat și în întreaga Biserică. Într-un psalm stă scris că Dumnezeu fărâcă în bucăți drujii de fier. Cortina de Fier e o nimica pentru El.

Biserica primară a lucrat în taină și ilegalitate și a triumfat. Trebuie să învățăm din nou să lucrăm în același mod.

Până în timpurile comuniste nu am înțeles niciodată de ce atâtea persoane sunt numite în Noul Testament folosindu-se inclusiv porecele lor: Simeon zis Niger, Ioan numit Marcu și așa mai departe. Acum și noi, în lucrarea pe care o desfășurăm în țările comuniste, folosim nume conspirative.

Nu am înțeles niciodată înainte de ce Isus, dorind să fie pregătită acea ultimă cină, nu a dat o adresă clară, ci a spus: „Duceți-vă în cetate; acolo aveți să întâlniți un om ducând un ulcior”. Acum înțeleg. Și noi dăm astfel de indicii tainice, de recunoaștere, în lucrarea Bisericii Subterane.

Dacă acceptăm să lucrăm în felul acesta, întorcându-ne la metodele creștinismului primar, vom putea să lucrăm cu eficiență în țările comuniste.

Din păcate, când i-am întâlnit pe unii lideri creștini din Vest, în locul dragostei față de comuniști, care să-i fi dus departe în organizarea unei lucrări misionare în țările comuniste, am găsit doar politica lor de acceptare a comunismului. Nu am găsit compasiunea bunului samaritean față de sufletele pierdute din casa lui Karl Marx.

Crezul real al unui om nu este dezvăluit de ceea ce recită el, ci de lucrurile pentru care este gata să moară.

Creștinii Bisericii Subterane au dovedit că sunt gata să moară pentru credința lor. Eu însumi continui acum o lucrare care poate

însemna reîntemnițarea mea într-una sau alta dintre țările comuniste, torturi noi și moarte, deoarece conduc o misiune secretă în spatele Cortinei de Fier, asumându-mi toate riscurile. Cred cu adevărat în ceea ce scriu.

Am dreptul să întreb: sunt gata liderii americani ai Bisericii, care cultivă prietenia cu comunismul, să moară pentru această credință a lor? Cine îi oprește să-și abandoneze înaltele lor poziții din Vest pentru a deveni pastori oficiali în Est, cooperând chiar acolo, la fața locului, cu comuniștii? Dovada unei astfel de credințe nu a fost oferită încă de nici un lider de biserică din Occident.

Cuvintele omenești s-au născut din nevoia oamenilor de a se înțelege unul cu altul la vânătoare, pescuit și mai târziu în confecționarea celor necesare vieții, precum și pentru a-și exprima sentimentele unul față de altul. Pentru exprimarea tainelor lui Dumnezeu însă și a înălțimilor vieții spirituale într-o manieră adecvată, nu există cuvinte omenești.

La fel, nu există cuvinte omenești care să poată descrie adâncimile cruzimii diavolești. Poți exprima în cuvinte ce a simțit un om în clipa dinaintea aruncării lui în cuptor de către naști sau când și-a văzut copilul aruncat în acel cuptor?

De aceea nu are nici un rost să încerc să descriu ce au avut creștinii de suferit și încă au de suferit sub comuniști.

Am fost în închisoare cu Lucrețiu Pătrășcanu, unul dintre cei care au contribuit la instalarea puterii comuniste în România. Tovarășii lui l-au răsplătit întemnițându-l. Deși era sănătos, l-au închis într-un spital de boli mintale, alături de nebuni, până când a devenit el însuși nebun. I-au făcut la fel Anei Pauker, fostul lor ministru de externe. Creștinilor li se aplică adesea același tip de tratament. Li se administrează șocuri electrice. Sunt puși în cămăși de forță.

Lumea este îngrozită de ceea ce se întâmplă pe străzile din China. Gărzile Roșii își exercită teroarea la lumina zilei, înaintea ochilor celor ce vor să privească. Încercați acum să vă imaginați

ce li se întâmplă unor creștini din închisorile chineze, unde nimeni nu are acces să privească!

Potrivit ultimelor informații, atunci când un scriitor creștin evanghelic cunoscut, împreună cu alți creștini, au refuzat să-și renege credința, cei care-i arestaseră le-au tăiat urechile, limbile și picioarele.

Dar cel mai rău lucru pe care-l fac comuniștii nu este tortura trupurilor și uciderea oamenilor. Ei falsifică iremediabil gândirea oamenilor și-i otrăvesc pe tineri și pe copii. Și-au instalat propriii oameni în poziții de conducere în biserici pentru a-i controla pe creștini și a le distruge bisericile. Îi învață pe tineri să nu creadă în Dumnezeu și în Hristos, ci să *urască* aceste nume.

Ce cuvinte pot exprima tragedia creștinilor maturi care, întorcându-se acasă după ani de închisoare, sunt întâmpinați cu dispreț de copiii lor care au devenit între timp militanți atei?

Această carte este scrisă nu atât cu cerneală, cât cu sângele inimilor sfâșiate.

Doar că, asemenea celor trei tineri din vremea lui Daniel care fuseseră aruncați în cuptor și apoi scoși, fără să miroasă a fum, la fel și creștinii care au fost aruncați în închisorile comuniste nu miros a resentimente împotriva comuniștilor.

O floare, dacă o strivești sub picior, te răsplătește oferindu-ți parfumul ei. La fel și creștinii, torturați, de comuniști, își răsplătesc călăii dăruindu-le dragoste. I-am adus pe mulți dintre torționarii noștri la Hristos. Și continuăm să fim stăpâniți de o singură dorință: de a dăruii comuniștilor, care ne-au făcut să suferim, tot ceea ce avem mai bun, mântuirea care vine de la Domnul nostru Isus Hristos.

Mie nu mi s-a făcut favoarea care le-a fost făcută multora dintre frații mei în credință, de a muri ca martir în închisoare. Am fost eliberat și am putut chiar să plec din România în Occident.

În Vest am găsit la mulți dintre liderii bisericilor un sentiment contrar celui predominant în Biserica Subterană, din spatele

Cortinelor de Fier și de Bambus. În Vest, mulți creștini nu au nici un fel de dragoste pentru comuniști. Ca dovadă stă chiar faptul că nu fac nimic pentru mântuirea celor ce trăiesc în țările comuniste. Au misiuni pentru evrei, misiuni pentru musulmani și misiuni pentru budiști. Au misiuni care se străduiesc să-i convingă pe creștinii dintr-o denominație să treacă la alta. Dar *nu au nici o misiune preocupată de comuniști!* Pur și simplu nu-i iubesc. Altfel ar fi dat naștere de mult acestor activități misionare, exact așa cum Carey, din iubire pentru indieni, și Hudson Taylor pentru chinezi, au dat naștere misiunilor lor.

Mai mult, ei nu numai că nu-i iubesc pe comuniști și nu fac nimic spre a-i câștiga pentru Hristos, ci prin acceptarea din partea lor a stării de fapt, prin indiferența lor și uneori chiar printr-o atitudine complice, unii lideri ai bisericii occidentale îi împing pe comuniști să-și consolideze necredința. Îi ajută să pătrundă în bisericile din vest și să ajungă la conducere în bisericile din întreaga lume. Îi împiedică pe creștini să devină conștienți de pericolul comunismului.

Neiubindu-i pe comuniști și nefăcând nimic spre a-i câștiga pentru Hristos (sub pretextul că nu le este permis s-o facă, ca și cum primii creștini i-ar fi cerut permisiunea lui Nero pentru a răspândi Evanghelia), ei de fapt nu-și iubesc nici propriile turme. Dacă noi nu-i câștigăm pe comuniști pentru Hristos, ei vor cuceri Vestul și vor înlătura creștinismul chiar și de aici.

Lecțiile istoriei sunt ignorate

În primele secole, Africa de Nord se bucura de un creștinism înfloritor. De acolo s-au ridicat Sf. Augustin, Sf. Ciprian, Sf. Atanasie și Tertulian. Creștinii din Africa de Nord au neglijat însă o singură datorie: de a-i câștiga pe musulmani pentru Hristos. Rezultatul a fost că musulmanii au invadat Africa de Nord și au alungat creștinismul de acolo pentru multe secole. Chiar și acum Africa de Nord le aparține musulmanilor și această zonă este

numită în cercurile misionare creștine, „blocul celor de neconvertit.”

Hai să învățăm ceva din istorie!

În vremea Reformei, interesele lui Huss, Luther și Calvin au coincis cu interesele popoarelor europene de a scăpa de jugul papalității, care exercita în acel timp o putere economică și politică opresivă. La fel și astăzi, interesul Bisericii Subterane de a răspândi Evanghelia printre comuniști și printre victimele lor coincide cu interesul vital al tuturor oamenilor liberi de a continua să trăiască în libertate.

Nu există nici o putere politică în stare să răstoarne comunismul. Comuniștii dețin puterea nucleară. Atacarea lor pe cale militară ar însemna izbucnirea unui nou război mondial cu sute de milioane de victime. Mulți lideri occidentali au creierul spălat și nici măcar nu doresc răsturnarea conducătorilor comuniști. Au afirmat-o în nenumărate rânduri. Ei își doresc să dispară dependența de droguri, gangsterismul, cancerul și tuberculoza, dar nu și comunismul care a produs mult mai multe victime decât toate acestea la un loc.

Scriitorul sovietic Ilya Ehrenburg spune că, dacă Stalin nu ar fi făcut nimic altceva întreaga lui viață decât să stea și să scrie numele victimelor sale nevinovate, nu ar fi trăit îndeajuns pentru a-și termina treaba. Hrușciiov a spus în cadrul celui de-al XX-lea Congres al Partidului Comunist: „Stalin a lichidat mii de comuniști sinceri și nevinovați... Din o sută treizeci și nouă de membri și membri supleanți ai Comitetului Central care au fost aleși la al XVII-lea Congres, nouăzeci și nouă, adică șaptezeci de procente, au fost ulterior arestați și împușcați”.

Imaginați-vă, prin urmare, ce le-a făcut creștinilor!

Hrușciiov l-a demascat pe Stalin, dar el însuși a continuat să facă același lucru. Începând cu 1959, jumătate din bisericile Rusiei Sovietice care erau încă active au fost închise.

În China este în plină desfășurare un nou val de barbarism, mai rău decât cel din perioada stalinistă. Activitatea liberă, la vedere, a bisericii a încetat complet. În Rusia și România se fac noi arestări. (Tocmai am primit informații referitoare la arestări în masă ale creștinilor din Rusia.)

În țări care numără un miliard de locuitori, întreaga generație de tineri este crescută, prin teroare și înșelăciune, în ură față de tot ce este occidental și în special față de creștinism.

O imagine obișnuită în Rusia este aceea a câte unui funcționar local așteptând și uitându-se în fața bisericii după copii. Cei ce se îndreaptă spre biserică sunt pălmuiți și alungați. Viitorii nimicitori ai creștinismului vestic sunt crescuți sistematic și cu grijă!

Există o singură forță care poate răsturna comunismul. Este aceeași forță care a făcut ca statele creștine să ia locul Imperiului Roman păgân, este forța care i-a transformat pe sălbaticii teutoni și vikingi în creștini, forța care a învins sângheroasa Inchiziție. Această forță este puterea Evangheliei, reprezentată de Biserica Subterană care este activă în toate țările comuniste.

A sprijini această Biserică și a o ajuta nu este doar o chestiune de comuniune cu frații aflați în suferință. Înseamnă viață sau moarte pentru țara voastră și pentru bisericile voastre. A sprijini această biserică nu este doar în interesul creștinilor liberi, ci ar trebui să fie și politica guvernelor libere.

Biserica Subterană i-a câștigat deja pe unii conducători comuniști pentru Hristos. Gheorghiu-Dej, prim-ministrul României, a murit convertit după ce și-a mărturisit păcatele și și-a schimbat viața păcătoasă. În țările comuniste sunt membri comuniști ai guvernelor, care în ascuns îl urmează pe Hristos. Aceste experiențe se pot răspândi. Abia atunci ne vom putea aștepta la o schimbare reală în politica vreunui guvern comunist, desigur nu schimbări ca în cazul lui Tito și Gomulka, după care a continuat aceeași dictatură a unui partid ateist și crud, ci o schimbare înspre creștinism și libertate.

Acum avem oportunități extraordinare pentru a obține astfel de lucruri.

Comuniștii, care adeseori sunt la fel de sinceri în concepțiile lor cum sunt creștinii în ale lor, trec printr-o mare criză.

Au crezut că într-adevăr comunismul va crea o imensă frățietate între națiuni. Acum e limpede și pentru ei că țările comuniste se ceartă între ele asemenea câinilor.

Ei au crezut în promisiunea comunismului, aceea a unui paradis pământesc, opus celui pe care ei îl numesc paradisul iluzoriu din cer. Acum popoarele lor suferă de foame. Trebuie să importe grâu din țările capitaliste.

Comuniștii au crezut în liderii lor. Acum citesc în propriile lor ziare că Stalin a fost un ucigaș în masă și Hrușciiov un idiot. La fel și despre ceilalți eroi ai lor ca Rakosi, Gero, Ana Pauker, Rankovici și restul. Comuniștii nu mai cred în infailibilitatea conducătorilor lor. Sunt ca niște catolici fără Papă.

În inimile comuniștilor se cascadează un mare gol. Acest gol poate fi umplut doar de Hristos. Inima omului tânjește în mod natural după Dumnezeu. Acest gol spiritual este de găsit în fiecare om până când ajunge să se umple cu Hristos și această realitate este adevărată și în cazul comuniștilor. În Evanghelie se află o putere a dragostei care-i poate atrage chiar și pe ei. Am văzut-o întâmplându-se. Știu că este un lucru posibil.

Creștinii, deși au fost batjocoriți și torturați de comuniști, au uitat și iertat ce li s-a făcut lor și familiilor lor. Ei dau tot ce au mai bun pentru a-i ajuta pe comuniști să treacă prin momentele grele și să găsească drumul spre Hristos. Pentru această lucrare ei au nevoie de ajutorul nostru.

Și nu doar pentru aceasta. Dragostea creștină este întotdeauna atotcuprinzătoare. Creștinii nu știu ce este acela favoritism.

Isus a spus că soarele lui Dumnezeu răsare atât peste cei buni, cât și peste cei răi. Același adevăr caracterizează și dragostea creștină.

Liderii creștini din Vest care le arată prietenie comuniștilor își justifică purtarea invocând învățătura lui Isus care ne spune că trebuie să-i iubim chiar și pe dușmanii noștri. Dar niciodată Isus nu ne-a învățat că trebuie să ne iubim *doar* vrăjmașii, uitându-i pe frații noștri.

Ei își arată dragostea sărbătorind și participând la mese festive împreună cu aceia ale căror mâini sunt pline de sângele creștinilor și nu oferindu-le vestea bună a lui Hristos. În schimb, cei care li s-au opus comuniștilor sunt dați uitării. Ei nu sunt iubiți.

Biserica Evanghelică și cea Catolică din Germania de Vest au dăruit în ultimii șapte ani 125 de milioane de dolari pentru cei care suferă de foame. Creștinii americani au dăruit chiar mai mult.

Sunt mulți oameni care suferă de foame, dar nu mă pot gândi la cineva care suferă mai mult de foame decât creștinii martiri sau care sunt mai îndreptățiți să primească ajutor din partea creștinilor liberi. Dacă bisericile germane, britanice, americane și scandinave adună atât de multe fonduri pentru ajutorarea altora, acestea ar trebui să se îndrepte spre toți cei în nevoi, *dar în primul rând spre creștinii martiri și pentru familiile lor...*

Se întâmplă astfel în prezent?

Am fost răscumpărat de organizații creștine, ceea ce dovedește că răscumpărarea are efect și în cazul creștinilor. Cu toate acestea, sunt singurul caz de persoană răscumpărată din țara noastră de către creștini. Răscumpărarea mea este o acuzație la adresa organizațiilor creștine din vest pentru neglijența lor de a-și face datoria în multe alte cazuri.

Primii creștini se întrebau dacă biserica era doar pentru iudei sau și pentru neamuri. Întrebarea și-a primit răspunsul potrivit. Problema a reapărut însă sub o formă nouă în secolul al XX-lea. Creștinismul nu este destinat doar Vestului. Hristos nu aparține doar Americii, Angliei și altor țări democratice. Când a fost crucificat, una dintre mâinile Lui a fost întinsă spre vest, cealaltă spre est. El Își dorește să fie Împăratul nu doar al iudeilor, ci și al

Neamurilor, Împăratul comuniștilor și nu doar al lumii occidentale. Isus a spus: „*Mergeți în toată lumea și predicați Evanghelia tuturor făpturilor*”.

Și-a dat sângele pentru toți și toți trebuie să audă și să creadă Evanghelia.

Ceea ce ne încurajează să predicăm Evanghelia în țările comuniste este faptul că acolo cei ce devin creștini sunt plini de dragoste și zel. Nu am întâlnit nici măcar un singur creștin rus căldicel. Foști tineri comuniști pot deveni ucenici extraordinari ai lui Hristos.

Hristos îi iubește pe comuniști și dorește să-i elibereze de comunism la fel cum îi iubește pe toți păcătoșii și dorește să-i elibereze de păcat. Unii lideri bisericești din Vest așază în locul acestei singure atitudini corecte o alta: complezența față de comunism. Îl gratulează pe cel păcătos, ajută comunismul să triumfe și împiedică mântuirea comuniștilor, ca și pe cea a victimelor lui.

Ce am găsit când am fost eliberat

Când, eliberat din închisoare, eram din nou alături de soția mea, ea m-a întrebat care-mi sunt planurile de viitor. Am răspuns: „Idealul la care mă gândesc este o viață de liniște și reculegere spirituală”. Soția mi-a spus că și ea are aceleași gânduri.

În tinerețe am fost o persoană foarte activă. Dar închisoarea și în special anii de detenție în izolare m-au transformat într-un om meditativ, contemplativ. Toate furtunile inimii mele fuseseră liniștite. Nu-mi mai păsa de comunism. Nici măcar nu-mi mai dădeam seama că există. Mă aflam în îmbrățișarea Mirelui Ceresc. Mă rugam pentru cei care ne-au torturat și îi iubeam din toată inima.

Avusesem foarte puține speranțe să fiu vreodată pus în libertate, dar când uneori îmi venea ideea de a mă întreba ce aș face dacă aș

fi eliberat, întotdeauna mă gândeam că mă voi retrage undeva și voi continua viața de comuniune dulce în pustie cu Mirele ceresc.

Dumnezeu este „Adevărul”. Biblia este „adevărul despre Adevăr”. Teologia este „adevărul despre adevărul despre Adevăr”. Fundamentalismul este „adevărul despre adevărul, despre adevărul despre Adevăr”. Creștinii trăiesc înconjurați de aceste multe adevăruri despre Adevăr și, din cauza lor, nu dețin „Adevărul”. Înfometăți, bătuți și drogați, noi uitaserăm teologia și Biblia. Uitaserăm „adevărurile despre Adevăr” și de aceea trăiam în „Adevăr”. Este scris: „Nu știți nici ziua, nici ceasul în care va veni Fiul Omului”. Nu mai eram în stare să gândim. În cele mai întunecate ceasuri de tortură, Fiul Omului venea la noi, făcând ca zidurile închisorii să strălucească asemenea diamantelor și umplând celulele de lumină. Undeva departe erau tortionarii, acolo jos, sub noi, în sfera trupului. Dar duhul se bucura în Domnul. Nu am fi schimbat sub nici o formă această bucurie cu aceea de găsit în palatele regilor.

Să lupt împotriva cuiva sau a ceva? Nimic nu era mai străin gândului meu. Nu doream să mai intru în nici un război, nici măcar într-un război drept. Îmi doream mai curând să-I construiesc temple vii lui Hristos. Am părăsit închisoarea cu nădejdea unor ani liniștiți pe care să-i petrec în contemplație.

Dar, din prima zi de după eliberarea mea, m-am găsit față în față cu aspecte ale comunismului mai dizgrațioase decât fuseseră toate torturile din timpul detenției. M-am întâlnit cu mari predicatori și pastori ai diferitelor biserici și chiar cu episcopi, care, unul după altul, au mărturisit pur și simplu, cu adâncă durere, că erau informatorii Securității împotriva propriei turme. I-am întrebat dacă erau gata să renunțe la rolul de informatori, chiar cu riscul de a fi ei înșiși închiși. Răspunsul tuturor a fost „nu”, explicându-mi că motivul care-i împiedica nu era teama pentru propria lor persoană. Mi-au vorbit despre schimbările petrecute

în biserici, lucruri care nu existau înainte arestării mele: refuzul de a fi informator putea însemna închiderea unei bisericii.

În fiecare oraș există un reprezentant al guvernului pentru controlul „cultelor”, un angajat al Securității. Acesta are dreptul, oricând dorește, să-l cheme pe oricare preot sau pastor și să-l întrebe cine vine la biserică, cine participă la „Masa Domnului” sau se împărtășește în mod regulat, cine manifestă zel în credință, cine este un câștigător de suflete, ce persoane se spovedesc și așa mai departe. Dacă nu răspunzi ești demis, iar în locul tău este numit un alt „slujitor” care va vorbi mai mult decât o faci tu. Acolo unde reprezentantul guvernului nu găsește un astfel de om (ceea ce nu se întâmplă aproape niciodată), închide pur și simplu biserica.

Cei mai mulți slujitori ofereau informații Securității, cu diferența că unii o făceau lipsiți de convingere, ascunzând anumite lucruri, în timp ce alții se obișnuiseră cu această practică și conștiințele lor se împietriseră. Alții chiar deveniseră pasionați de acest lucru și spuneau mai mult decât li se cerea.

Am ascultat copii de-ai creștinilor martiri mărturisind cum fuseseră obligați să dea informații despre familiile în care primiseră găzduire și dragoste. Dacă refuzau erau amenințați că nu vor mai putea să-și continue studiile.

Am participat la Congresul Baptist, un congres desfășurat sub semnul Flamurii Roșii, simbolul comunismului, un congres în cadrul căruia comuniștii au decis cine să fie „liderii aleși”.

Știam că în fruntea tuturor bisericilor oficiale erau oameni numiți de Partidul Comunist. Apoi mi-am dat seama că vedeam de fapt urâciunea pustiirii așezată în Locul Preasfânt, despre care vorbise Isus.

Întotdeauna au fost pastori și predicatori buni și răi. Dar acum, pentru prima dată în istoria Bisericii, Comitetul Central al unui partid declarat ateu, care are ca scop afirmat public desființarea religiei, decide cine să conducă Biserica. Să o conducă în ce scop? Cu siguranță pentru a ajuta la desființarea religiei.

Lenin a scris: „Orice idee religioasă, orice idee de Dumnezeu, orice cochetare cu ideea de Dumnezeu, este un rău de nedescris, dintre cele mai periculoase, o contaminare de tipul cel mai abominabil. Milioane de păcate, de fapte imorale, de acte de violență și contaminare fizică sunt cu mult mai puțin periculoase decât ideea subtilă, spirituală a existenței vreunui Dumnezeu”.

Partidele comuniste ale întregii zone sovietice sunt leniniste. Pentru ele religia este mai rea decât cancerul, tuberculoza sau sifilisul. *Ei* decid cine trebuie să fie liderii religioși. Liderii bisericii oficiale cooperează, cedând în fața lor, într-o măsură mai mare sau mai mică.

Am fost martor al otrăvirii copiilor și tinerilor cu ateism, biserica oficială neavând nici cea mai mică posibilitate de a contracara această acțiune. Nu poți găsi în nici o biserică din capitala noastră, București, o întâlnire a tinerilor sau o școală duminicală pentru copii. Copiii creștinilor sunt crescuți în școala urii.

Apoi, văzând toate acestea, am urât comunismul așa cum nu l-am urât când mă aflam sub torturile lor.

L-am urât nu pentru ce-mi făcuse mie, ci pentru răul pe care-l provoacă slavei lui Dumnezeu, numelui lui Hristos și sufletelor unui miliard de oameni aflați sub dominația lui.

Țărani din toate colțurile țării veneau să mă vadă și-mi povesteau cum era făcută colectivizarea. Acum nu mai erau decât sclavi muritori de foame pe pământurile și viile care fuseseră odinioară ale lor. Nu mai aveau pâine. Copiii lor nu aveau lapte și nici fructe; și asta se întâmpla într-o țară ale cărei bogății naturale le egalau pe acelea ale Canaanului din vechime.

Frații mi-au povestit că regimul comunist a făcut din ei toți hoți și mincinoși. Din cauza foamei trebuiau să fure de pe ceea ce fusese înainte proprietatea lor, dar care aparținea în prezent „colectivei”. Apoi trebuiau să mintă pentru a-și acoperi hoția.

Muncitorii îmi povesteau despre teroarea din fabrici și despre exploatarea forței de muncă săvârșită într-o manieră la care capitaliștii nici măcar nu visaseră. Muncitorii nu aveau nici un drept la grevă.

Intellectualii trebuia să-i învețe pe ceilalți că nu există Dumnezeu, împotriva propriilor convingeri. Întreaga viață și gândire a unei treimi din lume erau distruse și falsificate.

Fete tinere mi s-au plâns că fuseseră chemate la Organizația Tineretului Comunist și mustrate pentru că se sărutaseră cu un băiat creștin; li s-a dat apoi numele altuia cu care se puteau săruta!

Totul arăta disperat de fals și grotesc.

Apoi i-am întâlnit pe luptătorii Bisericii Subterane, tovarășii mei de demult, unii dintre cei care scăpaseră neprinși, alții care-și reluaseră lupta după eliberarea din închisoare. M-au chemat să intru în luptă alături de ei. Am participat la adunările lor secrete unde cântau din cărți de cântări scrise de mână.

Mi-am amintit atunci de Sf. Antonie cel Mare. Petrecuse treizeci de ani în pustie. Părăsise lumea cu tot ceea ce este al ei, petrecându-și viața în post și rugăciune. Când a auzit însă despre lupta dintre Sf. Atanasie și Arie cu privire la dumnezeirea lui Hristos, și-a părăsit viața contemplativă și a venit în Alexandria pentru a ajuta să triumfe adevărul. Mi-am amintit de Sf. Bernard de Clairvaux. Și el a fost tot un călugăr, trăind însă sus în munți. A auzit de nebunia cruciadelor, de creștinii care îiucid pe arabi, pe evrei și chiar pe propriii frați în credință de o altă confesiune pentru a cuceri un mormânt gol. Și-a părăsit mănăstirea și a coborât din înălțimile lui pentru a predica împotriva cruciadelor.

Am hotărât să fac ceea ce toți creștinii trebuie să facă: să urmez exemplul lui Hristos, al apostolului Pavel și al marilor sfinți, să renunț la gândul retragerii și al izolării și să mă înrolez în luptă.

Ce fel de luptă va fi?

Creștinii din închisoare s-au rugat întotdeauna pentru dușmanii lor și le-au oferit o mărturie deosebit de frumoasă.

Dorința inimilor noastre era mântuirea lor și ne bucuram ori de câte ori se întâmpla aceasta.

Uram însă diabolicul sistem comunist și doream să întăresc Biserica Subterană, singura forță care putea învinge această tiranie dezgustătoare, prin puterea Evangheliei.

Nu mă gândeam doar la România, ci și la întreaga lume comunistă.

Scriitori din toată lumea au protestat când doi scriitori comuniști, Siniavski și Daniel, au fost condamnați la ani grei de închisoare de propriii tovarăși. Dar nici măcar bisericile nu protestează atunci când creștinii sunt închiși pentru credința lor.

Cui îi pasă de fratele Kuzyck, condamnat pentru că a comis crima de a distribui publicații creștine otrăvitoare precum broșuri devoționale de Torrey și părți din Biblie? Cine a auzit de fratele Prokofiev, condamnat pentru distribuirea de predici tipărite? Cine a auzit de creștinul evreu, Grunvald, condamnat pentru delictे similare în Rusia și căruia comuniștii i-au luat fiul pentru totdeauna? Știu ce am simțit când am fost îndepărtat de Mihai al meu. Sufăr cu fratele Grunvald, Ivanenko, Granny Șevciuk, Taisya Tkacenko, Ekaterina Vekazina, Georgi Vekazin, cuplul Pilat din Lituania și mulți alții; acestea sunt numele sfinților credinței din secolul douăzeci! Mă plec și le sărut lanțurile, așa cum primii creștini sărutau lanțurile fraților lor creștini când aceștia erau duși să fie aruncați înaintea fiarelor sălbatice.

Unora dintre liderii bisericilor occidentale nu le pasă de ei. Numele martirilor nu sunt pe listele lor de rugăciune. În timp ce ei erau torturați și condamnați, conducătorii oficiali ai bisericilor baptiste și ortodoxe din Rusia, care-i denunțaseră și trădaseră, erau primiți cu mari onoruri la New Delhi, Geneva și în alte locuri, pe la diferite conferințe. Se grăbeau să asigure pe toată lumea că Rusia se bucură de libertate religioasă deplină.

Un lider al Consiliului Mondial al Bisericilor l-a sărutat pe patriarhul bolșevic Nicodim care a dat această asigurare. Apoi au benchetuit împreună în numele pretențios al Consiliului Mondial al Bisericilor, în timp ce sfinții din închisori mâncau varză cu intestine nespălate, așa cum mâncasem și eu în numele lui Isus Hristos.

Lucrurile nu puteau rămâne astfel. Biserica Subterană a hotărât ca eu să părăsesc țara, dacă apărea vreo posibilitate, și să vă aduc la cunoștință vouă, creștinilor de aici din Vest tot ceea ce se întâmplă. Am decis să denunț „comunismul”, deși îi iubesc pe „comuniști”. Nu mi se pare corect să predic Evanghelia fără să denunț comunismul.

Unii îmi spun: „Predică Evanghelia curată!” Acest îndemn îmi amintește că Securitatea îmi cerea la fel, să-L predic pe Hristos, dar să nu spun nimic despre comunism. Să fie oare adevărat că cei care țin partea a ceea ce se cheamă „Evangheliie curată” sunt inspirați de același duh ca și membrii Securității comuniste?

Nu știu exact ce este această așa-numită Evangheliie curată. Oare a fost predicarea Sf. Ioan Botezătorul curată? El nu spunea doar: „Pocățiți-vă, Împărăția cerurilor este aproape”. Spunea și: „Tu, Irod, ești rău”. Capul i-a fost tăiat pentru că nu s-a mulțumit să dea o învățătură abstractă. Isus nu a predicat doar „curată” Predică de pe Munte, ci și ceea ce unii lideri bisericești contemporani ar numi o predică negativă: „Vai vouă, Cărturari și Farisei, ipocriți..., neam de vipere!” Tocmai pentru o astfel de predicare „necurată” a fost El crucificat. Fariseii nu s-ar fi simțit deranjați de Predica de pe Munte.

Păcatului trebuie să i se spună pe nume. Comunismul este astăzi cel mai periculos păcat în lume. Orice Evangheliie care nu-l denunță nu este Evangheliia curată. Biserica Subterană îl denunță, riscându-și libertatea și viața. Noi, în Vest, cu atât mai mult nu avem voie să tăcem.

M-am hotărât să denunț comunismul, nu în sensul în care o fac cei ce sunt de obicei numiți „anticomuniști”. Hitler era un anticomunist și cu toate acestea a fost un tiran. Noi urâm păcatul, dar îl iubim pe păcătos.

De ce sufăr în Vest

Sufăr în Vest mai mult decât am suferit în zonele comuniste.

Suferința mea vine în primul rând din dorul după frumusețile inexprimabile ale Bisericii Subterane, biserica împlinitoare a vechii ziceri latine, *Nudis nudum Christi sequi* (Dezbrăcat, urmează-L pe Hristosul dezbrăcat).

În lagărul comunist, Fiul Omului și cei care sunt ai Lui nu au unde să-și așeze capul. Creștinii de acolo nu-și construiesc case pentru ei. La ce bun? Vor fi confiscate la prima lor arestare. Doar faptul de a avea o casă nouă poate fi un motiv și mai bun pentru a te închide, comuniștii dorind să pună mâna pe casă. Acolo nu-ți îngropi tatăl și nici nu-ți iei la revedere de la familie înainte de a-L urma pe Hristos. Cine este mama ta, fratele tău, sora ta? Din punctul acesta de vedere, ești ca Isus. Mama și tata sunt pentru tine doar cei care împlinesc voia lui Dumnezeu. Cât despre legăturile naturale, pot ele să mai fie ținute în seamă atât timp cât în mod frecvent mireasa își denunță mirele, copiii îi denunță pe părinți, soțiile pe soți? Rămân din ce în ce mai mult doar legăturile spirituale.

Biserica Subterană este o biserică săracă, în plină suferință, dar nu are nici un membru căldicel.

Un serviciu religios în Biserica Subterană seamănă cu unul de acum nouăsprezece secole din Biserica primară. Predicatorul nu are cunoștințe înalte de teologie. Nu are cunoștințe de homiletică așa cum nici Petru nu avea. Orice profesor de teologie i-ar fi dat lui Petru o notă mică pentru predica lui din Ziua Cincizecimii. Versetele biblice nu sunt foarte bine cunoscute în țările comuniste, pentru că Bibliile sunt rare acolo. Pe lângă toate acestea, predi-

catorul a petrecut mulți ani în detenție fără să aibă vreo Biblie la dispoziție.

Credința pe care și-o exprimă ei în Tatăl înseamnă mult, pentru că în spatele afirmației se află o întreagă dramă. În închisoare ei îi cereau zilnic acestui Tată atotputernic pâine și primeau în schimb varză alături de niște gunoaie de nedescris. Cu toate acestea, ei continuau să creadă că Dumnezeu este un Tată iubitor. Ei sunt asemenea lui Iov care a spus că va crede în Dumnezeu chiar dacă Acesta i-ar lua viața. Sunt asemenea lui Isus care Îi spunea lui Dumnezeu „Tată” chiar când părea că a fost abandonat și uitat pe cruce.

Oricine s-a desfătat în frumusețea spirituală a Bisericii Subterane nu mai poate fi satisfăcut cu *uscăciunea* unora dintre bisericile din lumea liberă.

Sufăr în Vest mai mult decât am suferit într-o închisoare comunistă pentru că acum văd cu ochii mei cum se stinge civilizația occidentală.

Oswald Spengler scria în *Declinul Occidentului*:

„Sunteți pe moarte. Văd în voi toate semnele caracteristice decăderii. Pot dovedi că toată marea voastră prosperitate și marea voastră sărăcie, capitalismul și socialismul vostru, războaiele și revoluțiile voastre, ateismul și pesimismul și cinismul vostru, imoralitatea voastră, căsătoriile voastre destrămate, controlul nașterilor, ceea ce înseamnă pierderea sângelui și suicidul vostru mental - pot dovedi că toate acestea sunt semnele caracteristice vârstei agonizante a statelor antice: Egiptul și Grecia și nebuna Romă”.

Aceste cuvinte au fost scrise în 1926. De atunci, democrația și civilizația au murit deja în jumătate din Europa și chiar mult mai departe, în Cuba. Restul Vestului doarme.

Există însă o forță care nu doarme: a comuniștilor. În timp ce în Est comuniștii sunt dezamăgiți și cu iluziile spulberate, în Vest

comunismul este încă plin de putere. Comuniștii occidentali pur și simplu nu cred toate informațiile despre cruzimea, mizeria și persecuția din țările comuniste. Își răspândesc credința peste tot cu zel neobosit, în saloanele clasei de sus, în cluburile intelectualilor, în colegii, în mahalale și în biserici. Noi, creștinii, suntem adesea doar cu o jumătate de inimă de partea adevărului adevărat. Ei sunt cu toată inima de partea minciunii.

În același timp, unii teologi din Vest își risipesc energiile în discutarea a tot felul de nimicuri.

Lucrurile acestea îmi amintesc că pe când trupele lui Mahomed al II-lea înconjurau Constantinopolul, în 1493, și urma să se decidă dacă Balcanii vor fi sub dominație creștină sau mahomedană pentru următoarele secole, un conciliu bisericesc local din cetatea asediată discuta următoarele probleme: ce culoare aveau ochii Sfintei Fecioare? Ce sex au îngerii? Ce se întâmplă dacă o muscă atinge apa sfințită? Este sfințită musca sau este pângărită apa? Poate fi doar o legendă legată de preocupările acelor timpuri. Răsfoiți însă revistele creștine de astăzi și veți descoperi că sunt discutate doar subiecte de felul acesta. Amenințarea comunismului și suferințele Bisericii Subterane abia dacă sunt menționate vreodată.

În schimb, abundă discuțiile fără sfârșit despre probleme teologice, despre ritualuri, despre tot felul de lucruri neesențiale.

Se ținea o dată o petrecere în salonul unei familii înstărite. Cineva a întrebat: „Dacă ai fi pe un vas care se scufundă și ai reuși să scapi pe o insulă izolată, având posibilitatea să iei cu tine o singură carte din biblioteca vaporului, pe care ai alege-o?” Cineva a răspuns: „Biblia,” un altul „Shakespeare”. Un scriitor prezent a dat însă răspunsul corect: „Aș alege o carte care mă poate învăța cum să construiesc o barcă și astfel să ajung la țarm. Acolo aș fi liber să citesc tot ceea ce îmi place”.

A păstra libertatea tuturor denominațiilor și a tuturor teologilor și a recâștiga ceea ce s-a pierdut din cauza persecuției comuniștilor

este mai important decât a se insista asupra unei anumite opinii teologice.

„Adevărul vă va face liberi” a spus Isus, dar la fel, „libertatea, doar libertatea poate oferi adevărul”. Prin urmare, în loc de ceartă în jurul lucrurilor neesențiale, ar trebui să ne unim în acest război pentru libertate împotriva tiraniei comunismului.

Sufăr de asemenea și pentru că împărtășesc suferința crescândă a Bisericii din spatele Cortinei de Fier. După ce am trecut eu însumi prin aceste suferințe, le pot vizualiza.

În iunie 1966, ziarele sovietice *Izvestia* și *Dervenskais Jizn* i-au acuzat pe bapțiștii ruși că-și învață membrii să-i ucidă pe copii ca ispășire pentru păcate. Aceasta este vechea acuzație a ritualului uciderii care era folosită și împotriva evreilor.

Eu știu însă ce înseamnă acest lucru. Eram în 1959, în închisoarea din Cluj, în România, împreună cu deținutul Lazarovici, acuzat de uciderea unei fete. Avea doar 30 de ani, dar părul îi albise peste noapte din cauza torturilor. Arăta ca un om bătrân. Nu mai avea unghii la degetele mâinilor. Îi fuseseră smulse pentru a-l face să mărturisească crima pe care nu o comisese. După un an de tortură, i-a fost recunoscută nevinovăția și a fost eliberat, dar libertatea nu mai avea nici o valoare pentru el. Era un om distrus pentru totdeauna.

Unii citesc articolul de ziar și pot să râdă de acuzațiile prostești aduse bapțiștilor în presa sovietică. Eu știu ce înseamnă ele pentru cei acuzați. Este un lucru groaznic să fii în Vest și să ai aceste imagini în mod constant înaintea ochilor tăi.

Unde sunt acum arhiepiscopul Yermogen din Kaluga (U.R.S.S.) și ceilalți șapte episcopi care au protestat împotriva cooperării extreme cu regimul sovietic practică de patriarhul Alexei și arhiepiscopul Nicodim, care nu sunt decât unelte în mâinile comuniștilor? Dacă nu i-aș fi văzut pe preoții care au protestat în România murind lângă mine în închisoare, nu aș fi atât de îngrijorat pentru soarta acestor episcopi evlavioși.

Credincioșii activi Nicolai Eșliman și Gleb Iakunin au fost disciplinați de patriarh pentru că au cerut libertatea bisericii. În Vest este bine cunoscut acest caz. Am fost însă în închisoare cu părintele Ioan din Vladimirești, România, căruia i s-a întâmplat același lucru. Aparent a fost doar o „disciplinare” ecleziastică. Dar liderii bisericii noastre oficiale, ca toți liderii bisericii oficiale din toate țările comuniste, lucrează mână în mână cu Securitatea. Cei puși sub disciplină de ei sunt puși după aceea sub „disciplina” și mai eficientă a închisorii: torturi, bătăi, droguri.

Mă înfior la gândul suferințelor celor persecutați în lagărul comunist. Mă înfior gândindu-mă la destinul veșnic al călăilor lor. *Mă înfior pentru creștinii occidentali care nu sar în ajutorul fraților lor persecutați.*

În adâncul inimii mele, mi-ar plăcea să cultiv „frumusețea propriei mele vieți” și să nu mă implic într-un război uriaș ca acesta. Mi-ar plăcea atât de mult să mă retrag undeva în liniște și să mă odihnesc. Dar nu este posibil. Comunismul este la ușă. Când comuniștii au invadat Tibetul, i-au redus la tăcere pe cei care nu erau interesați decât de lucruri absolut spirituale. În țara noastră i-au redus la tăcere pe toți cei care se izolaseră de realitatea imediată. Bisericile și mănăstirile au fost închise, păstrându-se doar atât cât este nevoie pentru păcălirea străinilor. Liniștea și odihna după care tânjesc ar fi o evadare din realitate și totodată ar fi periculoasă pentru sufletul meu.

Eu *trebuie* să duc acest război, deși este foarte periculos pentru mine personal. Dacă dispar, puteți fi siguri că au fost comuniștii cei care m-au răpit. M-au răpit de pe stradă în 1948 și m-au închis sub un nume fals. Ana Pauker, ministrul nostru de externe la acea vreme, i-a spus ambasadorului Suediei, Sir Patrick von Reuterswaerde: „Oh, Wurmbrand se plimbă acum pe străzile din Copenhaga”. Ministrul suedez avea în buzunar scrisoarea pe care reușisem să o strecor afară din închisoare; știa că i se spusese o minciună. Un

astfel de lucru se poate întâmpla din nou. Dacă sunt ucis, ucigașul va fi fost tocmit de comuniști. Nimeni altcineva nu are vreun motiv să măucidă. Dacă auziți zvonuri despre depravarea mea morală, hoție, homosexualitate, adulter, lipsă de credibilitate politică, minciună sau orice altceva, nu va fi decât împlinirea amenințării Securității: „Te vom distruge moral.”

O sursă foarte bine informată mi-a spus că în România comuniștii au hotărât să măucidă după mărturia pe care am dat-o Senatului Statelor Unite. Vor încerca să-miucidă trupul sau să-mi distrugă reputația. Vor încerca să mășantajeze, terorizându-mi prietenii din România. Și au mijloace eficiente pentru a o face.

Dar eu nu pot tăcea. Iar datoria voastră este să examinați în liniște ceea ce spun. Chiar dacă vi se pare posibil ca din cauza chinurilor prin care am trecut să sufăr de un complex al persecuției, tot trebuie să vă întrebați pe voi înșivă ce este cu această înspăimântătoare putere a comunismului care face ca cetățenii aflați sub ea să sufere de astfel de complexe. Ce fel de putere este aceasta care îl face pe un om din Germania de Est să ia un copil în buldozer și să treacă prin rețeaua de sârmă ghimpată, chiar cu riscul de a fi împușcat împreună cu întreaga familie?

Vestul doarme și trebuie să se trezească!

• • •

Oamenii care suferă caută un țap ispășitor, cineva asupra căruia să arunce vina. Găsirea acestui țap ușurează mult povara. Eu nu o pot face.

Eu nu pot da vina pe unii dintre conducătorii Bisericii din Vest care au ajuns la compromis cu comuniștii. Răul nu vine de la ei. Este cu mult mai vechi. Acești conducători sunt ei înșiși victime ale unui rău cu mult mai vechi. Nu ei au creat harababura din Biserică. Ei doar au găsit-o.

De când sunt în Vest, am vizitat multe seminarii teologice. Am ascultat prelegeri despre istoria clopotelor și despre istoria cântărilor liturgice, despre legi canonice de mult abandonate sau

despre o disciplină bisericească inexistentă în prezent. Am întâlnit studenți la teologie care învață că istoria Creației din Biblie nu este adevărată, nici istoria lui Adam, nici a Potopului, nici a miracolelor lui Moise; că profețiile au fost scrise după împlinirea lor; că nașterea din fecioară este doar un mit, ca și învierea lui Isus; că oasele Lui au rămas undeva într-un mormânt; că epistolele nu sunt autentice; că Apocalipsa este cartea unui nebun, dar în rest Biblia este o Carte Sfântă! (Asta, face să avem în față o carte sfântă în care sunt adunate, după cum se pretinde, mai multe minciuni decât într-un ziar comunist!)

Acestea sunt lucrurile pe care le-au învățat liderii Bisericii în timpul trecerii lor prin seminar. Aceasta este atmosfera în care trăiesc. De ce ar fi ei credincioși unui Stăpân despre Care se spun lucruri atât de stranii? De ce ar fi liderii Bisericii credincioși unei Biserici în care se poate învăța fără opreliști că Dumnezeu este mort?

Ei sunt liderii Bisericii oficiale, nu ai Miresei lui Hristos. Sunt lideri într-o Biserică în care mulți membri și-au trădat de mult Stăpânul. Când au ocazia să întâlnească pe cineva din Biserica Subterană, martiră, aflată în suferință, îl privesc ca pe o arătare ciudată.

Nu este corect să judeci oamenii doar pentru o latură a felului lor de a fi. Dacă am face astfel, am fi asemenea fariseilor pentru care Isus era un om rău, fiindcă nu le respecta regulile privitoare la Sabat. Ei și-au închis ochii complet la ceea ce era de iubit în Isus, chiar și din perspectiva lor.

Aceiași lideri bisericești, care manifestă o atitudine greșită față de comunism, pot avea dreptate în multe alte lucruri și pot fi persoane sincere.

Și se pot schimba în lucrurile în care greșesc.

Mă aflu o dată în România, în compania unui mitropolit ortodox. Era omul comuniștilor, denunțându-și propria turmă. I-am

luat mâna în mâinile mele și i-am spus parabola fiului risipitor. Era seară și ne aflam în grădina lui. I-am spus: „Uite cu ce dragoste îl primește Dumnezeu pe un păcătos care se întoarce. Îl primește cu bucurie chiar și pe un episcop, dacă alege să se pocăiască”. I-am cântat cântece creștine. Acel om s-a convertit.

Am fost închis în aceeași celulă cu un preot ortodox care, în speranța de a fi eliberat, a scris literatură ateistă. I-am vorbit și a rupt în bucăți ceea ce scrisese, riscând astfel să nu mai iasă niciodată din închisoare.

Nu pot să fac pe nimeni țap ispășitor și nu-mi pot ușura în felul acesta povara pe care o am pe inimă.

• • •

Mai am și o altă durere. Chiar și unii prieteni foarte apropiați mă înțeleg greșit. Unii mă acuză de un duh de amărăciune și de resentimente împotriva comuniștilor, dar eu știu că nu este adevărat.

Scriitorul mozaic Claude Montefiore spunea că atitudinea lui Isus față de cărturari și farisei, denunțarea lor publică a fost contrară poruncii Lui de a-ți iubi dușmanii și de a-i binecuvânta pe cei ce te blestemă. Dr. W. R. Matthews, care s-a pensionat de curând din poziția de Decan al Colegiului St. Paul din Londra, a ajuns la concluzia că prin această atitudine Isus a dat dovadă de incoerență și inconsistență. Scuza pe care I-a găsit-o el a fost aceea că Isus nu era un intelectual!

Părerea lui Montefiore cu privire la Isus este greșită. Isus îi iubea pe farisei și tocmai de aceea i-a denunțat public. Și eu îi iubesc pe comuniști, ca și pe uneltele pe care le au în biserică, și tocmai de aceea îi denunț.

Mi se atrage atenția în mod constant: „Uită-i pe comuniști! Ocupă-te doar de lucrurile spirituale!”

Am întâlnit un creștin care avusese de suferit din cauza naziștilor. Mi-a spus că este cu totul de partea mea atât timp cât îl mărturisesc pe Hristos, dar că nu ar trebui să spun nici măcar un cuvânt împotriva comunismului. L-am întrebat dacă au greșit creștinii din Germania luptând împotriva hitlerismului și dacă nu ar fi trebuit să se mulțumească să vorbească doar despre adevărurile din Biblie, fără să rostească nici măcar un cuvânt împotriva tiranului. Replica lui a fost: „Dar Hitler a ucis șase milioane de evrei! *Trebuie* să se vorbească împotriva lui”. I-am răspuns: „Comunismul a ucis treizeci de milioane de ruși și milioane de chinezi și de alte naționalități. Au ucis și evrei, de asemenea. Ar trebui să protestăm doar când sunt uciși evrei și să tăcem când sunt uciși ruși?” Răspunsul a fost: „Asta-i cu totul altceva”. Nu am primit nici o explicație.

Am fost bătut de poliție atât în timpul lui Hitler, cât și în timpul comuniștilor și nu am sesizat nici o diferență. Amândouă experiențele au durut la fel.

Creștinismul a avut de luptat împotriva multor aspecte ale păcatului, nu doar împotriva comunismului. Nu suntem obsedați doar de această unică fațetă a lui.

Comunismul este însă, în momentul de față, cel mai puternic și mai periculos adversar al creștinismului. Împotriva lui trebuie să ne unim.

Lăsați-mă să o spun din nou! Scopul omului este de a deveni asemenea lui Hristos. Principalul scop al comuniștilor este tocmai de a împiedica această devenire. Ei sunt în primul rând antireligioși. Credința lor este că după moarte omul devine doar sare și minerale, nimic altceva. Ei vor ca întreaga viață să fie trăită la nivel material.

Ei nu cunosc decât ideea de mase. Cuvântul lor de ordine este cel folosit de demonul din Noul Testament care, întrebat fiind ce nume poartă, a răspuns: „Legiune”. Personalitatea, cel mai mare dar făcut de Dumnezeu omului, trebuie sfârșită. Au închis un

om doar pentru că l-au găsit cu o carte de Alfred Adler, *Individual Psychology* (Psihologia individului). Ofițerii Securității au strigat: „Ah, individul, întotdeauna individul! De ce nu colectivul?”

Isus dorește ca noi să fim personalități. De aceea nu este nici un punct de întâlnire, nici o posibilitate de compromis între noi și comunism. Comuniștii o știu. În *Nauka i Religia* (Știință și religie), o revistă de-a lor, scrie: „Religia este incompatibilă cu comunismul. Îi este ostilă... Conținutul programului Partidului Comunist este o suflare a morții asupra religiei... Este un program care-și propune să creeze o societate ateistă în care oamenii să fie scăpați pe veci de sclavia religioasă”.

Pot coexista creștinismul și comunismul? Comuniștii au un răspuns clar la această întrebare: „... Comunismul este o suflare a morții asupra religiei”.

Capitolul 5

INVINCIBILA, ATOTPREZENTA BISERICĂ SUBTERANĂ

Voi vorbi acum din nou despre Biserica Subterană.

Trăiește și slujește în condiții extrem de dificile. Ateismul este religia de stat în toate țările comuniste. Comuniștii îngăduie, într-o măsură mai mare sau mai mică, oamenilor mai în vârstă libertatea de a crede, dar copiii și tinerii *nu trebuie să creadă*. Totul în aceste țări (radioul, televiziunea, cinematograful, teatrul, presa, editurile) are ca scop eradicarea credinței în Dumnezeu.

Biserica Subterană are mijloace foarte modeste pentru a se opune forței imense a statului totalitar. Slujitorii clandestini din Rusia nu au parte de nici un fel de educație teologică. Sunt pastori care nu au citit niciodată întreaga Biblie.

Vă voi spune cum au fost ordinați mulți dintre ei. Am întâlnit un tânăr rus care se număra printre acești slujitori clandestini. L-am întrebat cine l-a ordonat. Mi-a răspuns: „Nu avem un episcop în adevăratul sens al cuvântului care să ne ordoneze. Episcopul oficial nu ar ordina pe nimeni care să nu fi primit mai înainte aprobarea Partidului Comunist. Așa că zece dintre noi, tineri creștini, ne-am dus la mormântul unui episcop care a murit ca martir. Doi dintre

noi ne-am pus mâinile pe piatra mormântului său. Ceilalți au făcut cerc în jurul nostru și L-am rugat pe Duhul Sfânt să ne ordoneze. Suntem siguri că am fost ordinați de mâinile străpunse ale lui Isus”.

Pentru mine, ordinarea acestui tânăr bărbat este cu totul legitimă înaintea lui Dumnezeu!

Bărbați care au primit o astfel de ordine, care nu au avut niciodată parte de vreo educație teologică și care prea adesea au foarte puține cunoștințe biblice sunt cei ce duc mai departe lucrarea lui Hristos.

Este la fel ca în Biserica primelor secole. Ce seminarii au absolvit cei care au întors lumea pe dos pentru Hristos? Știau toți aceia să citească? De unde să fi avut Biblii? Dumnezeu era Cel care le vorbea.

Noi cei din Biserica Subterană nu avem catedrale. Este însă vreo catedrală mai frumoasă decât albastrul cerului la care priveam când ne întâlneam în taină prin păduri? Ciripitul păsărilor ținea loc de orgă. Parfumul florilor era tămâia noastră, iar costumul zdrențuit al unui martir proaspăt eliberat din închisoare arăta cu mult mai impresionant decât hainele preoțești. Candelile ne erau luna și stelele, iar îngerii erau cei ce le făceau să lumineze.

Niciodată nu voi putea descrie frumusețea acestei Biserici!

Adesea, după câte un serviciu ținut în taină, creștinii erau arestați și trimiși la închisoare. Acolo își purtau lanțurile cu aceeași bucurie cu care o mireasă își poartă prețiosul giuvaer primit de la preaiubitul său. Primești sărutul și îmbrățișarea lui Hristos și nu ți-ai schimba locul cu al regilor. Creștini jubiland cu adevărat nu am găsit decât în Biblie, în Biserica Subterană și în închisoare.

Biserica Subterană este persecutată, dar are și mulți prieteni; chiar în Securitate și chiar printre membrii guvernului. Câteodată acești tainici urmași ai lui Hristos asigură protecția Bisericii Subterane.

De curând, ziarele rusești s-au plâns de numărul crescând al necredincioșilor „de fațadă”. Aceștia, explica presa rusă, sunt nenumărați bărbați și femei care lucrează chiar la vârful puterii comuniste: în birourile guvernamentale, în departamente de propagandă și prin tot felul de alte poziții importante; pe dinafară se declară comuniști, în timp ce pe dinăuntru sunt credincioși în secret și membri ai Bisericii Subterane.

Presa comunistă relatează cazul unei tinere femei care lucra în cadrul departamentului de propagandă comunistă. După serviciu, spuneau ei, se întorcea acasă unde-și întâlnea soțul, care și el venea de la muncă. După cină, ea și soțul se întâlneau cu un grup de persoane tinere din alte apartamente ale aceluiași bloc, ținând împreună studii biblice secrete și întâlniri de rugăciune. *Acest lucru se întâmplă de-a lungul și de-a latul lumii comuniste. Zeci de mii de astfel de „necredincioși de fațadă” există în fiecare țară comunistă. Li se pare mai înțelept să nu frecventeze bisericile-spectacol, unde ar putea fi văzuți și unde oricum ar asculta doar o Evanghelie diluată. În schimb, ei rămân în pozițiile lor de autoritate și responsabilitate de unde, fără mult zgomot, dar cu eficiență, Îl mărturisesc pe Hristos.*

Biserica cea credincioasă, Subterană, are mii de membri aflați în astfel de situații. Își țin întâlnirile lor tainice în beciuri, mansarde, apartamente și case.

În Rusia nimeni nu-și mai amintește argumentele pro sau contra botezului copiilor sau adulților, pro sau contra infailibilității papei. Credincioșii de acolo nu sunt nici pre- nici postmileniști. Nu se descurcă prea bine în interpretarea profețiilor și nici nu se ceartă pentru asta, dar cu toate acestea sunt mereu uimit de cât de bine reușesc ei să dovedească ateilor existența lui Dumnezeu.

Răspunsurile pe care le dau ei ateilor sunt simple: „Dacă ai fi invitat la o petrecere unde sunt pregătite o mulțime de mâncăruri gustoase, ai putea crede că nu le-a gătit nimeni? Natura este un

banchet oferit nouă! Ai roșii, piersici și mere, lapte și miere. Cine oare a pregătit toate acestea pentru omenire? Natura este oarbă. Dacă nu crezi în nici un Dumnezeu, cum poți să-ți explici faptul că o natură oarbă a reușit să pregătească exact lucrurile de care avem nevoie, în asemenea abundență și diversitate?”

Ei pot dovedi că există viața veșnică. L-am auzit pe unul dintre ei încercând să-l convingă pe un ateu: „Presupune că am putea vorbi cu un embrion aflat în pântecul mamei lui, iar tu ai încerca să-i explici că viața embrionară este doar una scurtă, după care urmează o viață reală, lungă. Care ar fi răspunsul embrionului? Ar spune exact ce ne spuneiți voi, atei, nouă, când vă vorbim despre rai și iad. Ar spune că viața din pântecul mamei este singura viață și orice altceva este doar o aiureală religioasă. Dacă însă embrionul ar putea să gândească, și-ar spune lui însuși: 'Iată că îmi cresc mâini. Nu am nevoie de ele. Nu pot nici măcar să mi le întind. De ce tot cresc? Probabil pentru o etapă viitoare a existenței mele, în care va trebui să lucrez cu ele. Îmi cresc picioare, dar trebuie să le țin strânse la piept. Ele de ce cresc? Probabil că urmează o viață într-o lume mai spațioasă, în care va trebui să merg. Mi se dezvoltă și ochi, deși sunt înconjurat de un întuneric perfect și nu am nevoie de ei. De ce trebuie să am ochi? Probabil că va urma o lume cu lumină și culori'. Prin urmare, dacă embrionul ar medita la propria lui dezvoltare, ar ajunge să știe câte ceva despre lumea din afara pântecului mamei sale, chiar fără să o fi văzut. La fel este și cu noi. Atât timp cât suntem tineri, avem putere și energie, dar nu avem minte să le întrebuițăm așa cum trebuie. Când peste ani am înaintat în cunoaștere și înțelepciune, ne așteptăm dricul pentru a ne duce la cimitir. De ce a fost nevoie să creștem în cunoașterea și înțelepciunea pe care nu le mai putem folosi? De ce i se dezvoltă embrionului mâini, picioare și ochi? Pentru ceea ce urmează. La fel este și cu noi, aici. Creștem aici în experiență, cunoaștere și înțelepciune, în vederea a ceea ce urmează. Suntem pregătiți astfel să slujim la un nivel mai înalt, care urmează morții”.

Doctrina comunistă oficială despre Isus este că El, de fapt, nu a existat niciodată. Slujitorii Bisericii Subterane au un răspuns simplu: „Ce ziar ai în buzunar? Este *Pravda* de azi sau de ieri? Permite-mi să arunc o privire. Aha, 4 ianuarie 1964; 1964 numărați de când? De la nașterea Celui care nu există sau Care nu a avut nici un rol în istorie? Voi spuneți că Isus nu a trăit niciodată, dar luați în considerare numărătoarea anilor începând cu nașterea Lui. Timpul a existat și înaintea Lui. Când a venit El însă, oamenilor li s-a părut că tot ce fusese înainte era lipsit de valoare și că timpul real, care merita reținut, a început abia atunci. Până și ziarele voastre comuniste sunt o dovadă că Isus nu este doar o închipuire”.

Pastorii din Vest presupun, de obicei, că membrii bisericilor lor au convingeri reale cu privire la adevărurile de bază ale creștinismului, ceea ce nu este adevărat. Rareori auzi vreo predică în care să fie dovedit adevărul credinței noastre. În spatele Cortinei de Fier însă, oameni care nu au învățat niciodată să facă acest lucru oferă convertiților o bază foarte consistentă.

Nu există un zid despărțitor care să lase să se vadă foarte clar unde se termină Biserica Subterană, care este principala redută a creștinismului, și de unde începe Biserica oficială. Cele două se *suprapun*. *Mulți pastori ai bisericilor-spectacol desfășoară în secret o lucrare paralelă, care merge dincolo de limitările impuse de comuniști.*

Biserica oficială, biserica celor ce colaborează cu comuniștii, are o istorie lungă.

A început imediat după Revoluția Socialistă Rusă, cu ceea ce se numea „Biserica Vie”, condusă de un episcop numit Sergius.

Unul dintre colaboratorii săi declara: „Marxismul este evanghelia scrisă cu litere ateiste”. Ce teologie drăguță!

Am avut oameni de tipul lui Sergius în fiecare țară.

În Ungaria, printre catolici, a fost Fratele Balogh. Acesta împreună cu câțiva slujitori protestanți i-au ajutat pe comuniști să obțină un control complet asupra statului.

În România, comuniștii au venit la putere cu ajutorul unui preot ortodox numit Burducea, un fost fascist, care s-a oferit „roșiilor” ca răscumpărare pentru vechile lui păcate, devenind chiar mai „roșu” decât șefii săi. Acest preot stătea lângă Vișinski, ministrul de externe sovietic, și zâmbea afișând o atitudine aprobatoare când cel din urmă a declarat, la instalarea noului guvern comunist: „Acest guvern va construi un paradis pământesc, astfel că nu veți mai avea nevoie de unul ceresc”.

Cât despre cei de teapa lui Nicodim al Rusiei, este dovedit că sunt informatori ai guvernului. Maiorul Deriabin, care a defectat din NKDV (echivalentul rusesc al Securității române), a confirmat că Nicolai era agentul lor.

Situația este aceeași aproape în toate denomițiile. Actuala conducere a bapțiștilor români a fost impusă cu forța și îi denunță pe creștinii adevărați. În Rusia, conducerea bapțiștilor face același lucru. Președintele Adventiștilor din România, Tăchici, mi-a spus că a devenit informator al Securității comuniste încă din prima zi a instalării acestora la putere.

În loc să închidă toate bisericile, măcar că au închis mii dintre ele, comuniștii au hotărât cu viclenie să lase câteva biserici oficiale în funcțiune, „de fațadă”, și să le utilizeze ca ferestre prin care să supravegheze, să controleze și până la urmă să-i distrugă pe creștini și creștinismul. S-au gândit că ar fi mai bine să permită structurii Bisericii să rămână ca atare și să o transforme, în schimb, într-o unealtă pentru controlul creștinilor, dar și în mijloc de a-i înșela pe cei ce vin să le viziteze meleagurile. Mi s-a oferit o astfel de biserică, cu condiția ca eu, pastorul, să dau rapoarte despre membrii mei Securității. Se pare că cei din Vest, obișnuiți ca toate lucrurile să fie „ori albe ori negre”, nu pot înțelege această situație. Dar

Biserica Subterană nu va accepta niciodată biserici „de fațadă”, controlate, ca substitut pentru evangheliismul real, consistent, eficient „al tuturor ființelor”, inclusiv al tinerilor.

Totuși, în bisericile oficiale există o viață duhovnicească reală în ciuda multor lideri neloiali. (Am impresia că în multe biserici din Vest situația este similară. Comunitățile manifestă credință uneori nu datorită, ci în ciuda conducerii lor.)

Liturghia ortodoxă a rămas neschimbată și hrănește inimile membrilor acestei biserici, chiar dacă predicile îi gratulează pe comuniști. Luteranii, prezbiterienii și alți protestanți cântă aceleași imnuri ca înainte. Apoi, chiar și predicile informatorilor trebuie să conțină ceva din Scripturi. Oamenii se convertesc sub influența celor despre care știu că sunt trădători, despre care știu că vor raporta Securității convertirea lor și trebuie să-și ascundă credința chiar de cei care le-au mijlocit această credință prin predicile lor corupte. Aceasta este marea minune a lui Dumnezeu, citată în Levitic 11.37 într-un limbaj simbolic: „dacă se întâmplă să cadă ceva din trupurile lor moarte (care, potrivit legii mozaice, sunt necurate) pe o sămânță care trebuie semănată, ea va rămânea curată”.

Este corect totuși să spunem că nu toți liderii bisericеști oficiali sunt oameni ai comuniștilor, nici chiar liderii oficiali ai diferitelor structuri bisericеști.

Sunt și membri ai Bisericii Subterane care ocupă poziții de vârf în bisericile oficiale, cu excepția unora dintre credincioși, care trebuie să rămână neștiuți. Aceștia au de făcut față creștinismului real, care, departe de a fi o existență searbădă și fără gust, este o viață de credință militantă. Când agenții Securității au venit să închidă mănăstirea din Vladimirești, România, așa cum au făcut cu multe alte așezăminte din Rusia, au trecut prin experiențe grele. Unii comuniști au plătit cu viața crima de a încerca să interzică religia.

Dar bisericile oficiale se împuținează de la o zi la alta. M-aș mira ca în întreaga Uniune Sovietică să mai fie astăzi cinci sau șase mii de biserici. (Statele Unite, având aceeași populație, are în jur de trei sute de mii.) Mai mult, aceste „biserici” cel mai adesea sunt doar niște cămăruțe, nu o „biserică” așa cum o gândim noi. Străinii găsesc în Moscova o biserică aglomerată, singura biserică protestantă din oraș, și remarcă libertatea de care se bucură credincioșii. „Până și bisericile sunt pline!” notează ei cu bucurie în rapoartele pe care le scriu. Nu realizează tragedia dată de existența unei singure biserici protestante pentru șapte milioane de suflete! Chiar și acele biserici-cămăruță sunt inaccesibile, ca distanță de parcurs, pentru optzeci la sută din populația Uniunii Sovietice. Putem să uităm de toate aceste mulțimi de oameni sau să le câștigăm, folosind metode subterane de evanghelizare.

Cu cât comunismul domină mai mult într-o țară, cu atât mai subterană va fi activitatea bisericii.

În locul bisericilor oficiale închise se instaurează întâlnirile organizațiilor antireligioase.

Cum se „hrănește” Biserica Subterană din literatura ateistă

Biserica Subterană știe cum să folosească chiar și aceste lucrări. În primul rând, se hrănește din literatura ateistă exact în același fel în care Ilie a fost hrănit de corbi. Ateii consumă mult efort și pricepere pentru a ridiculiza și critica textul biblic.

Au publicat cărți numite *Biblia hazlie* și *Biblia pentru credincioși și necredincioși*. Au încercat să arate cât de prostești sunt versetele Bibliei și pentru a face acest lucru au citat multe dintre ele. Cât de mult ne-am bucurat! Critica era atât de slabă încât nimeni nu a luat-o în serios. Cartea a fost tipărită în milioane de exemplare și era plină de versete biblice nespuse de frumoase, chiar și sub ploaia de critici a comuniștilor. În trecut, „ereticii”

arși de Inchiziție erau duși la rug în cadrul unei procesiuni, îmbrăcați cu tot felul de haine caraghioase, având pictate pe ele flăcările iadului și demoni. Și ce sfinți erau acești „eretici”! La fel și versetele biblice rămân adevărate, chiar dacă Diavolul este cel ce le citează.

Editura comunistă a primit cu bucurie miile de scrisori în care se cerea retipărirea cărților ateiste, care citau versete biblice pentru a-și bate joc de ele. Nu știau că aceste scrisori veneau de la Biserica Subterană, care nu avea nici o altă posibilitate de a obține textele Scripturilor.

Știam la fel de bine cum să ne folosim de întâlnirile ateiste.

Un profesor comunist se străduia să demonstreze la o astfel de întâlnire că Isus nu a fost altceva decât un magician. Profesorul avea în față un vas cu apă. A turnat un praf și apa s-a făcut roșie. „Asta-i toată minunea”, a explicat el. „Isus avea ascuns în mâneci un praf ca acesta, după care a pretins că a transformat apa în vin într-un mod miraculos. Dar eu pot s-o fac chiar mai bine decât Isus; pot schimba vinul înapoi în apă”. Zicând acestea, a turnat un alt praf în apă. Apa s-a făcut albă. Apoi un alt praf și s-a făcut din nou roșie.

Un creștin s-a ridicat și a spus: „Ne-ați uimit, tovarășe profesor, prin ceea ce sunteți capabil să faceți. Vă rugăm însă, încă un lucru: beți o sticlă din vinul dumneavoastră!” Profesorul i-a răspuns: „N-o pot face. Praful pe care l-am pus este otrăvitor”. La care creștinul a replicat: „Asta-i toată diferența dintre dumneavoastră și Isus. El, cu vinul Său, ne-a dat bucurie timp de două mii de ani, în timp ce dumneavoastră ne otrăviți cu vinul pe care ni-l dați”. Creștinul a ajuns la închisoare. Dar povestea acestui incident s-a răspândit mult și a întărit credința multora.

Suntem slabi, la fel ca David. Suntem însă mai puternici decât Goliatul ateismului, pentru că Dumnezeu este de partea noastră. Adevărul ne aparține.

Într-o anumită ocazie, un vorbitor comunist ținea o prelegere despre ateism. Toți muncitorii din fabrică erau obligați să participe; printre ei erau mulți creștini. Au stat în tăcere ascultând toate argumentele împotriva lui Dumnezeu și pe cele referitoare la prostia de a crede în Hristos. Vorbitorul s-a străduit să dovedească inexistența lumii spirituale, a lui Dumnezeu, a lui Hristos, a vieții de apoi și că omul este doar materie fără suflet. A repetat în nenumărate rânduri că materia este totul și în afară de ea nu mai există nimic.

Un creștin s-a ridicat și a întrebat dacă poate să spună și el ceva. I s-a permis. Creștinul și-a luat scaunul pliant și l-a aruncat. Apoi s-a oprit câteva clipe uitându-se la el, după care s-a dus și l-a plesnit peste față pe vorbitorul comunist. Acesta a fost cuprins de furie. Fața îi era roșie de indignare. A început să înjure și și-a chemat tovarășii să-l aresteze pe creștin. A strigat: „Cum ai îndrăznit să mă pălmuești? Pentru ce motiv?”

Creștinul i-a replicat: „Tocmai v-ați dovedit a fi un mincinos. Ați spus că totul este materie... nimic altceva. Am luat un scaun și am dat cu el de pământ. S-a dovedit a fi într-adevăr materie. Nu s-a înfuriat nicicum. Este doar materie. Când v-am pălmuț pe dumneavoastră, nu ați reacționat însă la fel ca scaunul. Reacția a fost diferită. Materia nu se mânie și nici nu se supără, dar dvs. ați făcut-o. De aceea tovarășe profesor, nu aveți dreptate. Omul este mai mult decât materie. Noi suntem ființe spirituale!”

În nenumărate moduri asemănătoare, creștini oarecare din Biserica Subterană dovedeau falsitatea argumentelor ateiste elaborate.

În închisoare, ofiterul politic m-a întrebat cu asprime: „Cât timp vei continua să te mai ții de religia ta idioată?” I-am răspuns: „Am văzut nenumărați ateii care pe patul de moarte își regretau necredința; Îl chemau atunci pe Hristos în ajutor. Vă puteți imagina un creștin regretând, atunci când moartea este aproape, că a fost credincios și chemându-i în ajutor pe Marx sau Lenin pentru a-l

elibera de credința sa?” A început să râdă: „Isteț răspuns”. Am continuat: „Când un inginer a construit un pod, faptul că o pisică poate trece pe acel pod nu face dovada trăiniciei lui. Faptul că puteți fi ateu când toate lucrurile vă merg bine nu dovedește adevărul ateismului. Acesta nu rezistă la ceasul marilor crize”. Am făcut uz de cărți de-ale lui Lenin pentru a-i dovedi că Lenin însuși se ruga când lucrurile mergeau rău, chiar și după ce devenise conducătorul Uniunii Sovietice.

Suntem tăcuți și putem aștepta în liniște desfășurarea evenimentelor. Comuniștii sunt cei ce fac mereu gălăgie și pun la cale noi campanii antireligioase. Prin aceasta dovedesc ceea ce spunea Sf. Augustin: „Inima omului nu-și găsește liniștea până nu se odihnește în Tine”.

De ce pot fi câștigați chiar și comuniștii

Biserica Subterană va câștiga inima comuniștilor dacă va primi ajutorul vostru, al creștinilor liberi, și va schimba înfățișarea lumii. Îi va câștiga, pentru că a fi comunist este împotriva naturii. Chiar și un câine dorește să-și aibă propriul os. Inimile comuniștilor se răzvrătesc împotriva rolului pe care îl au de jucat și împotriva absurdităților pe care trebuie să le creadă.

Pe comuniștii care susțin că materia este totul, că nu suntem decât o sumă de elemente chimice puse laolaltă într-o anumită ordine și că după moarte vom deveni la loc sare și substanțe minerale, este de-ajuns să-i întrebi: „Cum de comuniști din atât de multe țări și-au dat viața pentru idealul lor? Poate un ‘amestec de chimicale’ să aibă idealuri? Pot niște minerale să se sacrifice pentru binele altora?” Nu au răspunsuri la astfel de întrebări.

Apoi, violența! Oamenii nu au fost creați pentru a fi brute și nu se pot purta ca brute un timp prea îndelungat. Am putut cu toții s-o vedem în căderea liderilor naziști, dintre care unii s-au sinucis, în timp ce alții s-au pocăit mărturisindu-și crimele.

În teribilul flagel al beției din țările comuniste este și ceva pozitiv. Tendința aceasta a multora de a se deda alcoolului este semnul tânjirii după o viață mai consistentă, mai plină de semnificație, pe care comunismul nu o poate oferi. Rusul obișnuit este o persoană profundă, cu inimă mare, generoasă. Comunismul este simplist, superficial. Omul caută o viață mai profundă și, negăsind-o nicăieri, se întoarce spre alcool. Își varsă în alcool toată oroarea pe care i-o inspiră viața brutală și plină de înșelăciune ce îi este dat s-o trăiască. Alcoolul îl eliberează măcar pentru câteva clipe, așa cum l-ar elibera adevărul pentru totdeauna, dacă ar putea să-l cunoască.

În București, în timpul ocupației rusești, am simțit o dată un impuls irezistibil de a intra într-o cârciumă. Am rugat-o pe soția mea să vină cu mine. Intrând, am dat peste un căpitan rus care-i amenința cu pistolul pe cei din jur, cerând mai multă băutură. Aceștia îl refuzaseră pentru că era deja foarte beat. Cei dinăuntru intraseră în panică. M-am apropiat de proprietarul localului, care de alt fel mă cunoștea, și l-am rugat să-i dea totuși ceva de băut căpitanului, promițându-i că voi șede cu el la masă și voi avea grijă să nu mai facă scandal. Au început să ne aducă sticlă după sticlă cu vin. Pe masă erau trei pahare. Căpitanul le umplea politicos, întotdeauna pe toate trei... și le bea pe toate trei. Soția mea și cu mine nu ne-am atins de vin. Deși era foarte amețit, mintea îi funcționa. Ținea la băutură. I-am vorbit despre Hristos, iar el a ascultat cu o neașteptată atenție.

Într-un final, ne-a spus: „Până acum mi-ați spus cine sunteți voi, vă voi spune cine sunt eu. Sunt un preot ortodox care și-a renegat credința printre primii când a început marea persecuție din timpul lui Stalin. Mergeam din sat în sat ținând cuvântări în care spuneam că Dumnezeu nu există și că eu, în postura de preot, fusesem un înșelător. „Sunt un înșelător și la fel sunt toți ceilalți slujitori”, le spuneam eu. Eram foarte bine văzut pentru zelul meu și ca urmare am devenit ofițer al Poliției secrete. Pedepsa primită

de la Dumnezeu a fost că am ajuns să torturez și apoi să ucid creștini. Acum beau și iar beau încercând să uit ce am făcut. Dar nu merge”.

Mulți comuniști se sinucid. Așa au făcut și unii dintre cei mai mari poeți ai lor, Esenin și Maiakovski. La fel a făcut și marele scriitor Fadeev. Tocmai își terminase romanul numit *Fericire*, în care explicase că fericirea constă în a munci fără odihnă pentru comunism. A fost atât de fericit de ceea ce făcuse, încât imediat după ce și-a terminat romanul s-a împușcat. A fost mult prea greu pentru sufletul lui să ducă o minciună atât de mare. Joffe și Tomkin, mari lideri comuniști și luptători pentru instaurarea comunismului în perioada țaristă, n-au putut suporta chipul real al comunismului. Sfârșitul lor a fost la fel, sinucidere.

Comuniștii sunt nefericiți. Lucrul acesta este adevărat chiar și pentru marii lor dictatori. Cât de nefericit a fost Stalin! După ce și-a ucis aproape toți vechii tovarăși, a trăit tot timpul cu frica de a nu fi otrăvit el însuși. Avea opt dormitoare care puteau fi încuiate asemenea seifurilor dintr-o bancă. Nimeni nu știa în care dintre aceste încăperi avea să doarmă într-o noapte sau alta. Nu se atingea niciodată de mâncare până când bucătarul nu o gusta în prezența lui. Comunismul nu aduce fericire nimănui, nici măcar dictatorilor lui. Au nevoie și ei de Hristos.

Prin înfrângerea comunismului îi putem elibera nu doar pe cei ce sunt victime ale lui, ci chiar și pe comuniști.

Biserica Subterană este cu adevărat cea de care popoarele noastre înrobite au cea mai adâncă nevoie. Dați-i ajutor!

Ceea ce face ca Biserica Subterană să fie cu totul deosebită este intensitatea și seriozitatea credinței sale.

Unul dintre slujitorii ei, ascuns sub numele de „George”, povestește în cartea pe care a scris-o despre Biserica Subterană următorul incident:

Un căpitan din armata rusă a venit la un lucrător creștin din Ungaria, cerându-i o întâlnire între patru ochi. Căpitanul era foarte tânăr, afișând un aer puțin obraznic și conștient de poziția sa de cuceritor. După ce a fost condus într-o mică sală de conferințe și ușa a fost închisă, a făcut un semn spre crucea atârnată pe perete.

„Știi, desigur, că lucrul ăla e o minciună”, i s-a adresat el creștinului. „Nu este decât o șmecherie pe care voi, slujitorii creștini, o folosiți pentru a-i înșela pe oamenii sărmani și astfel să le fie mai ușor bogaților să-i țină în starea lor de ignoranță. Hai, zi acum că suntem singuri! Recunoaște aici, în fața mea, că nu ai crezut niciodată cu adevărat că Isus Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu!”

Creștinul nostru a zâmbit. „Dar, tinere dragă, bineînțeles că o cred. Acesta este adevărul.”

„Nu, cu mine nu-ți merg șmecheriile astea!” a strigat căpitanul. „Asta-i o chestie serioasă. Nu-ți permit să-ți bați joc de mine!”

Și-a scos revolverul din teacă și l-a îndreptat spre creștin.

„Dacă nu recunoști acum, în fața mea, că totul este o minciună, trag!”

„Nu pot să recunosc așa ceva, pentru că nu este adevărat. Domnul nostru este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu”, a răspuns slujitorul creștin.

Căpitanul și-a azvârlit revolverul pe podea și l-a îmbrățișat pe omul lui Dumnezeu. Lacrimile i-au umplut ochii.

„Este adevărat!” a strigat el. „Este adevărat. Și eu cred la fel, dar nu eram sigur că oamenii ar putea muri pentru această credință până nu m-am convins eu însumi. Oh, îți mulțumesc! Mi-ai întărit credința. Acum și eu pot muri pentru Hristos. Tu mi-ai arătat cum.”

Am mai cunoscut astfel de cazuri. Când rușii au ocupat România, doi soldați ruși înarmați au intrat într-o biserică cu

pistoalele în mâini. Au spus: „Nu credem în credința voastră. Cei care nu renunță chiar în momentul ăsta vor fi împușcați pe loc! Cei care renunță la credință să treacă în dreapta”. Unii s-au retras în dreapta. Acestora li s-a ordonat să părăsească biserica și să se ducă acasă. Au fugit pentru a-și salva viața. Când rușii s-au văzut singuri cu creștinii rămași, i-au îmbrățișat și le-au spus: „Și noi suntem creștini, dar am dorit să avem părtășie doar cu cei ce consideră că merită să mori pentru adevăr.”

Aceștia sunt oamenii care luptă pentru Evanghelie în țara noastră. Și nu luptă doar pentru Evanghelie. Ei sunt și luptători pentru libertate.

În casele multor creștini occidentali se ascultă uneori ore întregi muzică seculară. Și în casele noastre putea fi auzită de multe ori astfel de muzică dată tare, însă doar pentru a acoperi discuțiile despre Evanghelie și lucrările clandestine, astfel încât vecinii să nu audă și să ofere informații Securității.

Cât de mult se bucură creștinii prizonieri când întâlnesc, rareori, câte un creștin serios din Vest!

Cel ce scrie aceste rânduri este doar un om neînsemnat. Dar sunt vocea celor fără de voce; a celor cărora li s-a pus botniță și nu se bucură de nici o reprezentare în Vest. În numele lor cer multă seriozitate în credință și în mânăuirea problemelor creștinismului. În numele lor invoc rugăciunile și ajutorul vostru concret pentru Biserica Subterană, suferindă, din lumea comunistă.

• • •

Trebuie să-i câștigăm pe comuniști. În primul rând, pentru că Dumnezeu este de partea noastră.

În al doilea rând, pentru că mesajul nostru răspunde celor mai adânci nevoi ale inimii.

Comuniști dintre cei care fuseseră închiși în timpul naziștilor mi-au mărturisit că s-au rugat în clipele cele mai dificile. Am văzut ofițeri comuniști care mureau având pe buze cuvintele: „Isus, Isus”.

Trebuie să învingem pentru că avem de partea noastră întreaga moștenire culturală a poporului nostru. Rușii pot interzice toate scrierile creștinilor moderni. Dar rămân cărțile lui Tolstoi și Dostoievski, în care oamenii pot găsi lumina lui Hristos. La fel este cu Goethe în Germania de Est, Sienkiewicz în Polonia și alții. Unul dintre cei mai mari scriitori români a fost Sadoveanu. Comuniștii i-au publicat cartea intitulată *Viețile sfinților*, sub titlul *Legendele sfinților*. Chiar și sub acest titlu însă, exemplele vieților acelor sfinți au puterea de a-i inspira pe cei care o citesc.

Nu pot elimina reproducerea lucrărilor lui Rafael, Michelangelo sau Leonardo da Vinci din istoria artelor. Aceste picturi vorbesc despre Hristos.

Când vorbesc unui comunist despre Hristos, nevoia spirituală din inima lui este aliatul meu, ajutorul meu. Lucrul cel mai greu pentru el nu este să răspundă argumentelor mele. Cel mai greu îi este să reducă la tăcere vocea propriei lui conștiințe, care este de partea mea.

Am cunoscut personal profesori de marxism care, înainte de a-și ține prelegerea ateistă, se rugau cerându-I lui Dumnezeu să-i ajute s-o facă! Am cunoscut comuniști care participau la întâlniri tainice ale bisericii, în locuri îndepărtate. Dacă se afla despre aceasta, negau că fuseseră la acele întâlniri. Apoi plâneau, regretând că nu au avut curajul de a-și face publică credința care i-a făcut să meargă la acele întâlniri. Și ei sunt oameni!

O dată ce o persoană a ajuns la credință, chiar una foarte simplă, de început, acea credință se dezvoltă și crește. Suntem siguri că are această putere de a cuceri, pentru că noi, cei din Biserica Subterană, am văzut-o cucerind suflet după suflet.

Hristos îi iubește pe comuniști și de aceea ei pot și trebuie să fie câștigați pentru Hristos. Pot fi câștigați doar de Biserica Subterană din spatele Cortinei de Fier. Oricine dorește să satisfacă năzuința adâncă a inimii lui Isus de mântuire a sufletelor întregii

omeniri, trebuie să sprijine Biserica Subterană în lucrarea pe care o face. Isus a spus: „Învățați toate neamurile”. Nu a spus niciodată să vă opriți în dreptul Cortinei de Fier. Credințioșii față de Dumnezeu și față de Marea Trinitate ne obligă să trecem dincolo de Cortina de Fier, unde o treime dintre oamenii lumii acesteia trăiesc sub robia comunistă.

Putem să ajungem la ei alăturându-ne Bisericii Subterane care este deja acolo!

Biserica Subterană este alcătuită din trei grupuri de credințioși: primul - pastorii și lucrătorii duhovnicești înălțurați de comuniști

Biserica Subterană din lumea comunistă este alcătuită din trei grupuri de oameni. Primul este al miilor de foști pastori și lucrători care au fost înălțurați din biserici și alungați de lângă turmele lor, pentru că nu au vrut să compromită Evanghelia. Mulți astfel de foști pastori și lucrători au fost închiși ani de zile și torturați pentru credința lor. Au fost apoi eliberați... și și-au reluat neîntârziat lucrarea, slujirea activă, în secret, în cadrul Bisericii Subterane. Deși comuniștii le-au închis bisericile sau i-au înlocuit cu slujitori mai „siguri”, ei și-au continuat lucrarea mai eficient ca niciodată, slujind în taină în cadrul întâlnirilor clandestine de prin hambare, poduri, beciuri sau noaptea prin fânețe, sau în orice loc în care credințioșii se adună în secret. Acești bărbați sunt „martiri în viață” care nu-și vor opri lucrarea pentru nimic în lume, riscând un plus de tortură și noi arestări.

Al doilea - Biserica laică

O a doua parte a Bisericii Subterane este armata vastă a laicilor total dedicați, bărbați și femei. Trebuie înțeles că în Rusia sau China nu există creștini nominali, șovăielnici sau căldicei. Prețul pe care îl au de plătit creștinii este mult prea mare. Următorul lucru care trebuie reamintit este că persecuția a produs întotdeauna

un creștin de calitate mai bună - un creștin mărturisitor, un creștin câștigător de suflete. Persecuția comunistă a dat greș producând un tip de creștini serioși, dedicați așa cum rar pot fi găsiți în lumea liberă. Acești oameni nu reușesc să înțeleagă cum poate cineva să fie creștin și să nu dorească să câștige fiecare suflet pe care îl întâlnește.

Steaua Roșie (Ziarul armatei rusești) îi ataca pe creștinii ruși spunând: „Închinătorilor lui Hristos le place să-și întindă ghearele lor lacome asupra tuturor”. Viața lor creștină plină de lumină atrage însă dragostea și respectul consătenilor și vecinilor. În satul sau în orașul în care trăiesc, creștinii sunt cei mai plăcuți și iubiți dintre locuitori. Când o mamă este prea bolnavă pentru a se mai ocupa de copiii săi, o mamă creștină este cea care vine și se îngrijește de ei. Când un bărbat este bolnav și nu-și poate tăia lemne de foc, se găsește un bărbat creștin care să o facă în locul lui. Își „trăiesc” creștinismul astfel încât atunci când încep să-L mărturisească pe Hristos, oamenii ascultă și cred pentru că L-au văzut deja pe Hristos în viața lor. Deoarece în biserică nu poate lua cuvântul decât un lucrător autorizat, milioane de creștini zeloși, dedicați, împraștiati în toate colțurile lumii comuniste câștigă suflete, mărturisesc și slujesc în piețe, lângă fântânile din sate, peste tot pe unde ajung. Publicațiile comuniste confirmă că măcelari creștini strecoară tratate evanghelice în hârtia cu care împachetează carnea vândută. Publicațiile comuniste confirmă că unii creștini care lucrează în funcții de conducere ale unor tipografii comuniste se furișează noaptea târziu, pornesc mașinile și tipăresc câteva mii de copii ale vreunei lucrări creștine, strângând și încuind totul la loc înainte de răsăritul soarelui. Publicațiile comuniste confirmă de asemenea că în Moscova copii creștini au obținut Evangheliile dintr-o „sursă oarecare” și s-au apucat să copieze de mână porțiuni din ele. Apoi plasează aceste copii în buzunarele de la pardesiele profesorilor lor, atârnată în vestiarele școlilor. Această colosală armată de laici

bărbați și femei, alcătuiește o forță misionară prezentă deja în fiecare țară comunistă, foarte puternică, eficientă, câștigătoare de suflete.

În Cuba comunistă, foști misionari povestesc cum se ridică o „biserică laică” secretă după ce toți slujitorii autentici au fost arestați, persecutați sau înlocuiți cu „slujitori” comuniști.

Aceste milioane de credincioși dedicați, adevărați și plini de fervoare din biserica laică au fost curățiți prin chiar focul persecuției în care comuniștii sperau să-i ardă, distrugându-i.

Al treilea - pastorii oficiali și slujitorii care nu vor putea fi subjuogați sau reduși la tăcere

A treia parte vitală a Bisericii Subterane o constituie corpul numeros al pastorilor credincioși din „bisericile” oficiale, dar înhămate la carul comunist și reduse la tăcere. Biserica Subterană nu este cu totul *separată* de biserica oficială. În multe țări comuniste, ca Iugoslavia, Polonia și Ungaria, mulți dintre pastorii bisericilor oficiale slujesc în taină Biserica Subterană. În unele țări cele două se suprapun. Acestor pastori nu li se permite să vorbească despre Hristos în afara micuțelor lor biserici, cât suprafața unei camere, însă aici nu li se permite să țină întâlniri cu copiii sau cu tinerii, iar necreștinilor le este teamă să vină. Pastorilor nu li se permite să se roage pentru membrii bolnavi ai bisericii în casele acestora. Sunt îngrediți de jur împrejur de regulile comuniste care le vădulesc „bisericile” de orice însemnătate spirituală. Foarte des acești pastori, având de-a face cu un control care își bate joc de „libertatea religioasă” pe care o proclamă regimul, își riscă plini de curaj libertatea, desfășurând o slujire secretă paralelă care depășește cu mult limitările impuse de comuniști. Acești pastori slujesc în secret printre copii și tineri. Evanghelizează în secret prin casele credincioșilor și prin pivnițe. Primesc în secret și totodată distribuie literatură creștină sufletelor înfometate. Își riscă libertatea, ignorând în secret limitările impuse oficial și slujind

sufletelor în nevoie aflate în jurul lor. Arătându-se docili și supuși la suprafață, își riscă viața pentru a răspândi în secret Cuvântul lui Dumnezeu. Mulți astfel de oameni au fost de curând descoperiți și arestați în Rusia. Au primit ani grei de închisoare.

Ei reprezintă părți importante ale Bisericii Subterane.

Foști slujitori deconspirați și persecutați de comuniști, laici și pastori oficiali care fac o lucrare cu mult mai mare și mai extinsă decât li se permite, toți aceștia slujesc în Biserica Subterană. Mai mult, Biserica Subterană va dăinui până când comunismul va fi înfrânt. În unele țări ea poate fi mai activă decât în altele, dar peste tot este acolo, la locul ei, lucrând pentru Hristos, cu mari riscuri.

O persoană care călătorește frecvent în țările comuniste și este foarte interesată de probleme religioase s-a întors și a scris că nu a întâlnit nici o Biserică Subterană.

Aceasta sună ca și cum cineva ar călători în Africa Centrală printre triburile lipsite de educație și întorcându-se ar spune: „Am făcut cercetări minuțioase. I-am întrebat pe toți dacă vorbesc în proză. Ei toți mi-au spus că nu”. Adevărul este că, deși ei vorbesc cu toții în proză, nu știu că ceea ce vorbesc este proză.

Creștinii primelor decade nu știau că sunt creștini. Dacă i-ai fi întrebat ce religie au, ți-ar fi răspuns că sunt iudei, israeliți, credincioși în Isus ca Mesia, frați, sfinți, copiii ai lui Dumnezeu. Numele de „creștin” le-a fost atribuit de alții, pentru prima dată în Antiohia, cu mult mai târziu.

Nici unul dintre urmașii lui Luther nu știa că este un luteran. Luther însuși a protestat vehement împotriva acestui nume.

Biserica Subterană este un nume dat de comuniști și totodată și de cercetătorii occidentali ai situației religioase din Est unei organizații secrete care s-a constituit spontan în toate țările comuniste. Membrii Bisericii Subterane nu-și numesc organizația folosind acest nume. Ei se numesc pe ei înșiși creștini, credincioși,

copii ai lui Dumnezeu. Dar întreprind o lucrare subterană, se întâlnesc în ascuns, răspândesc Evanghelia în cadrul unor întâlniri clandestine, la care participă uneori chiar străinii ce pretind apoi că nu au văzut nici o Biserică Subterană. Este un nume potrivit dat de adversari și de aceia care privesc cu dragoste din afară această superbă organizație secretă.

Poți călători ani în șir de-a latul și de-a lungul Vestului fără să întâlnești vreodată o rețea de spionaj sovietică, ceea ce nu înseamnă că această rețea de spionaj nu există. Nu este însă atât de nătângă încât să se arate călătorilor curioși.

În capitolul următor voi da câteva extrase din presa sovietică, drept o dovadă a existenței și creșterii în importanță a acestei curajoase Biserici Subterane.

Capitolul 6

CUM REUȘEȘTE CREȘTINISMUL SĂ ÎNVINGĂ COMUNISMUL

Am vorbit despre propria noastră experiență în răspândirea mesajului lui Hristos, în secret, în rândurile armatei sovietice, ca și în România comunistă.

V-am implorat să dați ajutor în predicarea lui Hristos comuniștilor și celor oprimați de ei.

Este oare provocarea mea „vizionară” și „irealizabilă”?

Este realistă?

Există Biserica Subterană *acum* în Rusia și în celelalte țări?
Este încă posibilă activitatea secretă acolo?

Putem răspunde la aceste întrebări cu vești foarte bune.

Comuniștii sărbătoresc jumătate de secol de conducere comunistă. Victoria lor însă este o înfrângere. Creștinismul a câștigat, nu comunismul. Presa rusă, pe care organizația noastră o urmărește cu multă atenție, este plină de informații despre Biserica Subterană. Pentru prima dată, Biserica Subterană a devenit într-atât de puternică, încât lucrează la un nivel semipublic, înspăimântându-i pe comuniști. Informațiile pe care le avem din alte surse confirmă ceea ce afirmă presa comunistă.

Amintiți-vă, Biserica Subterană este asemenea unui ghețar! Cea mai mare parte se află dedesubt, dar o mică parte apare uneori la suprafață.

În paginile următoare, semnalez cele mai însemnate noutăți din presă.

Vârful ghețarului

Pe 7 noiembrie 1966, în Suhumi (Caucaz), Biserica Subterană a ținut o mare adunare sub cerul liber. Mulți credincioși au venit din alte orașe pentru a participa la această întrălnire. După chemarea la altar, patruzeci și șapte de tineri L-au acceptat pe Hristos și au fost botezați în apele Mării Negre, exact ca în timpurile biblice.

Nu a existat nici un timp de instruire înainte. După patruzeci de ani de dictatură comunistă, fără Biblii sau alte cărți religioase și fără să fi absolvit vreun seminar, slujitorii Bisericii Subterane nu erau sub nici o formă ceea ce se cheamă teologi licențiați. Dar nici Filip, diaconul, nu era. Totuși, atunci când un famen, cu care vorbise probabil timp de vreo oră, l-a întrebat: „Uite apă; ce mă împiedică să fiu botezat?”, Filip a zis: „Dacă crezi din toată inima, se poate”. Astfel că au coborât la apă chiar în acel moment și noul convertit a fost botezat (Fapte 8.36-37).

Marea Neagră are apă destulă și Biserica Subterană a început să dea viață practicilor din vremurile biblice.

Ucitelskaia gazeta (Revista Învățătorului) din 23 august 1966 informează că în Rostov pe Don bapțiștii care refuză să-și înregistreze congregația potrivit legilor și să dea ascultare așa-zișilor „lideri” numiți de comuniști au organizat o demonstrație pe străzile orașului.

Era 1 Mai. Așa cum, uneori, Isus Își săvârșea minunile în zile de Sabat pentru a-i provoca pe oponenții Lui farisei, Biserica Subterană alege zile de sărbătoare comuniste pentru a provoca legile comuniste.

TORTURAT PENTRU HRISTOS

Prima zi a lui Mai este una dintre sărbătorile în care comuniștii organizează întotdeauna mari demonstrații la care toată lumea este forțată să participe. De data aceasta însă, a doua mare forță în Rusia, Biserica Subterană, și-a făcut și ea apariția pe stradă în aceeași zi.

Cincisprezece mii de credincioși au răspuns chemării. Ceea ce i-a motivat a fost dragostea de Dumnezeu. Știau că-și riscă libertatea. Știau că în închisori îi așteaptă înfometarea și tortura.

Orice credincios din Rusia citește „Manifestul Secret” tipărit de creștinii evanghelici din Barnaul, în care se descrie felul în care sora Hmara, din satul Kulunda, a primit vestea că soțul său a murit în închisoare. Rămăsese văduvă cu patru copii mici de crescut. Când i s-a adus cadavrul soțului, a văzut cu claritate urmele cătușelor pe mâinile lui. Mâinile, degetele și partea de jos a picioarelor aveau urme îngrozitoare de arsuri. Partea de jos a abdomenului prezenta urme de cuțit. Piciorul drept era umflat. Se vedeau urme de bătaie pe ambele picioare. Întregul trup era plin de răni rămase de la ceea ce fusese o bătaie cumplită.

Fiecare credincios care venise să participe la demonstrația publică din Rostov pe Don știa că putea avea aceeași soartă. Totuși au venit.

Ei mai știau însă că acest martir, care-și dăduse viața pentru Dumnezeu la doar trei luni după convertirea sa, fusese înmormântat în fața unei mari mulțimi de credincioși care purtau pancarte pe care stătea scris:

„Pentru mine a trăi este Hristos și a muri este un câștig”.

„Nu vă fie frică de cei ceucid trupul, dar nu pot uicide sufletul!”

„Am văzut sub altar sufletele celor uciși pentru Cuvântul lui Dumnezeu.”

Exemplul acestui martir i-a inspirat pe cei din Rostov pe Don. S-au înghesuit în jurul unei căsuțe. Erau oameni peste tot, unii pe

acoperișurile din apropiere, alții în copaci, asemenea lui Zacheu în vremurile de demult. Optzeci de oameni s-au convertit, cei mai mulți dintre ei fiind tineri. Dintre ei, douăzeci și trei erau foști komsomoliști (membri ai Organizației Tineretului Comunist)!

Credincioșii au traversat orașul mergând înspre râul Don, unde a avut loc botezul.

Automobile încărcate cu polițiști comuniști au sosit și i-au înconjurat pe credincioșii aflați pe malul râului. Voiau să-i aresteze pe frații din conducerea mișcării. (Nu-i puteau aresta pe toți cinsprezece mii!) Credincioșii s-au lăsat imediat pe genunchi și într-o rugăciune fierbinte l-au cerut lui Dumnezeu să-Și apere poporul și să le îngăduie să-și țină serviciul în acea zi. Apoi frații și surorile, stând umăr lângă umăr, i-au înconjurat pe frații care conduceau întâlnirea, sperând să împiedice arestarea lor de către polițiști. Situația a devenit extrem de tensionată.

Ucitelskaia gazeta informează că organizația baptistă „ilegală” din Rostov deține o tipografie clandestină (cuvântul „baptist” îi include, în Rusia, atât pe bapțiști, cât și pe pentecostali). În această tipografie se tipăresc materiale în care tinerii sunt îndemnați să rămână tari în credință. Într-una dintre aceste publicații clandestine, părinții creștini sunt îndemnați să facă ceea ce eu cred că este, de asemenea, un lucru bun: „să-i ducă pe copii la înmormântări pentru a-i învăța astfel să nu se îngrijoreze din cauza lucrurilor trecătoare”. Părinții sunt de asemenea îndemnați să le dea copiilor o educație creștină ca antidot împotriva ateismului cu care sunt otrăviți în școlile comuniste.

Ucitelskaia gazeta își încheie articolul cu întrebarea: „De ce intervin profesorii cu atâta timiditate în viața familiilor în care copiii sunt *îndobitociți* (prin religie)?”

Această „Revistă a Învățătorului” povestește, de asemenea, și ceea ce s-a petrecut la judecata slujitorilor clandestini care botezaseră în secret.

„Tinerii credincioși chemați ca martori s-au arătat plini de încăpățănare și de lipsă de respect față de judecătorii comuniști. Au manifestat furie și fanatism. Tinerele femei care asistau la judecată îi priveau pline de *admirație* pe apărători, arătând o adâncă dezaprobare, în schimb, față de publicul ateu.”

Membrii Bisericii Subterane și-au asumat riscul bățăilor și al întemnițării pentru a cere mai multă libertate, chiar în fața cartierului general al Partidului Comunist din Rusia.

Suntem în posesia unui document secret conceput de Comitetul „ilegal” al Bisericilor Evanghelice Baptiste din Uniunea Sovietică, cu scopul de a contrazice „Uniunea Baptistă”, controlată de comuniști, condusă de trădătorul Karev, care le aduce osanale, în *Viața sovietică azi* (Nr. 6, 1963), comuniștilor ucigași în masă ai creștinilor pentru umanismul de care dau dovadă și laudă „libertatea” care domnește în țară. Documentului i s-a găsit drum spre Vest prin canale secrete de comunicare.

Citim în el despre o altă demonstrație publică, cu un puternic caracter eroic, care a avut loc de această dată chiar în Moscova.

Traduc din acest manifest:

„Comunicat urgent.

Dragi frați și surori, binecuvântare și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

Ne grăbim să vă informăm că delegații bisericilor din cadrul Bisericilor Evanghelice Baptiste, în număr de cinci sute, care s-au deplasat la Moscova pe 16 mai 1966, pentru a interveni pe lângă organele centrale ale puterii, s-au prezentat la clădirea care adăpostește Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, cu cererea de a fi primiți și ascultați.

Au înmănat o petiție adresată secretarului general Brejnev.”

În manifest, se spune mai departe că acești cinci sute de bărbați au stat întreaga zi în fața clădirii. A fost prima demonstrație

publică din Moscova împotriva comunismului și a fost făcută de Biserica Subterană. La sfârșitul zilei, i-au adresat o a doua petiție lui Brejnev, în care se plâneau că un anume „tovarăș” Stroganov a refuzat să-i transmită lui Brejnev cererea lor, adresându-le în schimb amenințări.

Cei cinci sute de delegați au rămas în stradă întreaga noapte. Mașinile treceau pe lângă ei stropindu-i și împrôșcându-i cu noroi în timp ce unii trecători îi insultau. În ciuda ploii și a acestui tratament urât, au stat pe loc până dimineata, în fața clădirii Partidului Comunist!

În ziua următoare, au primit propunerea ca cei cinci sute de frați să intre în clădire și să se întâlnească cu câțiva funcționari comuniști mai mărunți, dar „știind că de obicei credincioșii care mergeau în audiențe la autorități erau adesea bătuți dacă intrau într-o clădire în absența unor martori, delegații au refuzat în unanimitate și au continuat să aștepte să fie primiți de Brejnev”.

Apoi inevitabilul s-a produs.

La ora 13.45 au sosit douăzeci și opt de autobuze și s-a declanșat reprimarea brutală a credincioșilor. „Ne-am strâns în cerc și, ținându-ne de mâini, am început să cântăm imnul *Cele mai bune ceasuri ale vieții noastre sunt acelea în care putem purta o cruce*. Oamenii Securității sovietice au început să ne bată, pe cei tineri deopotrivă cu cei bătrâni. Îi smulgeau pe câte unii dintre noi și îi loveau peste față, în cap, îi aruncau pe asfaltul străzii. Unii erau târați spre autobuze trasi de păr. Când câțiva au încercat să se îndepărteze, au fost bătuți până și-au pierdut cunoștința. După ce credincioșii au umplut autobuzele, au fost duși într-o direcție necunoscută. Din autobuzele poliției se auzeau cântecele fraților și surorilor noastre. Toate acestea s-au întâmplat în fața unei mari mulțimi de privitori.”

Apoi, s-a întâmplat ceva și mai frumos. După arestarea și, cu siguranță, torturarea celor cinci sute, fratele G. Vins și un alt frate

din conducere, Horev (adevăratul păstor al turmei lui Hristos), au avut curajul să vină în fața aceluiași Comitet Central al Partidului Comunist, exact la fel cum Isus, după arestarea lui Ioan Botezătorul, Și-a început lucrarea publică de predicare în același loc și cu aceleași cuvinte pentru care a avut de suferit Ioan Botezătorul: „Pocăiți-vă, căci Împărăția Cerurilor este aproape” (Matei 4.17).

Vins și Horev au întrebat unde sunt membrii arestați ai delegației și au cerut eliberarea lor. Acești doi frați curajoși pur și simplu au dispărut. Mai târziu s-a aflat că fuseseră întemnițați în închisoarea Leftorovskaia.

Le-a fost frică acestor creștini din Biserica Subterană? Nu! Alții și-au riscat imediat libertatea din nou, publicând manifestul pe care îl avem înaintea noastră, povestind ce s-a întâmplat, adresându-le cuvintele: „*Căci cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El*” (Filip. 1.29). I-au încurajat pe frați „*ca nimeni din voi să nu se clatine în aceste necazuri; căci știți singuri că la aceasta suntem rânduiți*” (1 Tes. 3.3). Ei au citat, de asemenea, din Evrei 12.2 și i-au îndemnat pe credincioși să privească „*țintă la Isus, Căpetenia și Desăvârșirea credinței noastre, care pentru bucuria care-I fusese pusă înainte, a suferit crucea și a disprețuit rușinea*”.

Biserica Subterană s-a opus în mod deschis otrăvirii ateiste a tinerilor în Rostov, în Moscova și peste tot în Rusia. Ei luptă împotriva otrăvii comuniste și împotriva liderilor vânduți ai bisericii oficiale, despre care scriu într-unul din manifestele lor clandestine: „În zilele noastre, Satan dictează și ‘biserica’ acceptă toate deciziile care sunt împotriva poruncilor lui Dumnezeu.” (Citat din *Pravda Ukraini*, din 4 octombrie 1966.)

Pravda Vostoka a scris despre judecarea fraților Alexei Neverov, Boris Garmashov și Axen Zubov, care au organizat grupuri de ascultare a emisiunilor evanghelice transmise din

America. Înregistrau mesajele pe bandă, după care le puneau în circulație.

Au mai fost acuzați și pentru organizarea în secret a unor întâlniri evanghelistice sub formă de „excursii” și „cercuri artistice”. Așa activează Biserica Subterană, exact la fel cum Biserica primară activa și lucra în catacombele Romei.

Sovietskaia Moldavia din 15 septembrie 1966 se plângea și ea din cauza editării și multiplicării broșurilor de către Biserica Subterană. Membrii ei se întâlnesc în locuri publice, deși este interzis prin lege, și încep să-L mărturisească pe Hristos.

Același ziar scrie cum într-o zi, în trenul ce face legătura între Reni și Chișinău, trei băieți tineri și patru fete cântau un imn creștin: „Haideti să-I dedicăm tinerețea noastră lui Hristos”. Reporterul își mărturisea revolta cauzată de faptul că acești credincioși predică „pe străzi, în stații, în trenuri, autobuze și chiar în instituții ale statului”. Din nou, aceasta este Biserica Subterană aflată la lucru, în Rusia de astăzi.

Când, la judecată, a fost rostită sentința dată acestor tineri pentru crima de a fi cântat imnuri creștine în public, condamnații au căzut în genunchi și au spus: „Ne încredințăm în mâinile lui Dumnezeu. Ți mulțumim, oh Doamne, că ne-ai îngăduit să suferim pentru credință.” Apoi audiența, condusă de „fanaticul” Madan, a cântat acolo, în sala de judecată, chiar imnul pentru care frații lor tocmai fuseseră condamnați la închisoare și tortură.

În ziua de 1 Mai, creștinii din satele Copceag și Zaharovka, neavând biserici, au organizat un serviciu divin secret în pădure!

Creștinii organizează de multe ori adunări și sub pretextul sărbătoririi unor zile de naștere. (Multe familii creștine cu patru sau cinci membri ajung și la treizeci și cinci de „zile de naștere” pe an, ca acoperire pentru adunările lor secrete.)

Nici închisoarea și nici tortura nu-i pot înspăimânta pe creștinii din Biserica Subterană. La fel ca în Biserica primară, persecuția nu face decât să le adâncească dedicarea.

Pravda Ukraini din 4 octombrie 1966 a scris despre fratele Prokofiev, unul din liderii Bisericii Subterane rusești, că, deși a fost închis de trei ori deja, imediat ce este eliberat începe de fiecare dată să organizeze grupuri de școală duminicală în secret. Acum este din nou arestat.

El nota într-un manifest secret: „Supunându-se regulilor omenești (se referă la legile comuniste), biserica oficială s-a lipsit pe sine de binecuvântările lui Dumnezeu”.

Și când auziți de un frate rus condamnat la închisoare, să nu vă imaginați niciodată o detenție asemenea celei din Vest. În lumea comunistă închisoarea înseamnă *foamete, tortură și spălarea creierului*.

Nauka i Religia (Știință și religie), numărul 9 din 1966, dezvăluie felul în care creștinii răspândesc literatură evanghelică, folosind coperti ale revistei *Ogoniok* o revistă în genul lui *Look* sau *Time*. Îi vezi manipulând cărți pe ale căror coperti apare *Anna Karenina*, un roman de Lev Tolstoi. Înăuntru este un fascicul din Biblie!

Îi poți auzi, de asemenea, cântând. Melodia este „ Internaționala comunistă”, dar cuvintele Îi aduc laude lui Hristos! (*Kazakstankaia Pravda*, 30 iunie 1966)

Într-o scrisoare secretă publicată în Kulunda (Siberia), creștinii afirmă că liderii oficiali ai „baptiștilor” „au distrus biserica și pe adevărații ei slujitori în lume în același mod în care marii preoți, cărturarii și fariseii L-au trădat pe Isus Hristos lui Pilat”. Dar credincioasa Biserică Subterană continuă să lucreze!

Mireasa lui Hristos continuă să-I slujească! Comuniștii înșșiși admit că am dreptate când afirm că Biserica Subterană câștigă comuniști pentru Hristos. Deci pot fi câștigați!

Bakinskii Raboki (Muncitorul din Baku) din 27 aprilie 1966 reproduce o scrisoare a Taniei Ciugunova (membră a Ligii Tineretului Comunist) care a fost câștigată pentru Hristos. Scrisoarea a ajuns în posesia autorităților comuniste:

„Dragă mătușă Nadia, îți trimit binecuvântări de la preaiubitul nostru Domn. Mătușă Nadia, *cât de mult mă iubește!* Suntem nimic înaintea Lui. Mătușă Nadia, cred că poți înțelege aceste cuvinte: ‘Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă prigonesc’”.

O dată scrisoarea găsită, Peter Serebrennikov, fratele care a adus-o pe ea și pe mulți alți tineri la Hristos, a trebuit să meargă în închisoare. Ziarele comuniste citează dintr-o predică a sa: „Trebuie să credem în Mântuitorul nostru la fel cum au crezut primii creștini. Pentru noi principala lege este Biblia. Nu recunoaștem nimic altceva. Trebuie să ne grăbim să-i mântuim pe oameni din păcat, în special pe tineri”. Când i s-a spus că legea sovietică interzice să se vorbească tinerilor despre Hristos, răspunsul lui a fost: „Pentru noi singura lege este Biblia”, un răspuns foarte normal acolo unde o dictatură ateistă crudă face legea țării.

Apoi ziarele comuniste descriu o imagine „sălbatică”: „Tineri, băieți și fete, cântă imnuri spirituale. Trec prin ritualul botezului și țin învățătura rea, perversă a iubirii dușmanilor.”

Bakinskii Raboki scrie că mulți tineri, băieți și fete, care sunt membri ai Uniunii Tineretului Comunist sunt în realitate creștini! Concluzia articolului sună astfel: „Cât de lipsită de putere trebuie să fie școala comunistă, cât de plictisitoare și lipsită de lumină..., încât pastorii sunt capabili să-i smulgă pe discipoli chiar de sub nasul educatorilor lor indiferenți”.

Kazakstanskaia Pravda din 30 iunie 1966 a descoperit cu oroare că cel mai bun elev, cu cele mai bune rezultate, este un băiat creștin!

Kirghizskaia Pravda din 17 ianuarie 1966 citează o broșură creștină clandestină adresată mamei: „Să ne unim eforturile și

rugăciunile pentru a dedica lui Dumnezeu viața copiilor noștri încă din leagăn!... Haideti să-i izbăvim pe copiii noștri de sub influența lumii!”

Aceste eforturi au fost încununuate de succes! O mărturisesc chiar publicațiile comuniste! Creștinismul își face loc printre tineri!

O publicație din Celiabinsk, Rusia, dezvăluie cum a devenit creștină, participând la o adunare clandestină a creștinilor, o membră a Uniunii Tineretului Comunist, cu numele de Nina.

Sovietskaia Justitia, numărul 9 din 1966, descrie o astfel de întâlnire secretă: „Se ține la miezul nopții. Oamenii, învăluți într-o atmosferă de taină, vigilenți chiar și față de propria umbră, veneau din direcții diferite. Frații au umplut curând camera întunecoasă și prea puțin înaltă. Erau atât de mulți, încât nu era loc pentru a putea îngeunchea. Din cauza lipsei de aer, flacăra lămpii primitive s-a stins. Transpirația se scurgea pe fețele celor prezenți. Pe stradă, unul dintre slujitorii Domnului urmărea eventuala apariție a vreunui polițist.” Dar Nina spune că într-o astfel de adunare a fost primită cu îmbrățișări, căldură și sensibilitate. „Aveam, așa cum am și eu acum, o mare și radiantă credință - credința în Dumnezeu. El ne ia sub propria Lui protecție. Fie ca tovarășii din Komsomol care mă cunosc să treacă pe lângă mine fără să mă salute! Dacă vor, nu au decât să mă privească cu dispreț și să mi se adreseze ca și cum m-ar plesni, „Baptista”! Nu au decât să facă ce vor! Nu am nevoie de ei.”

Mulți alți tineri comuniști, asemenea ei, au ales să-L slujească pe Hristos până la capăt.

Kazakstanskaia Pravda din 18 august 1967 scrie despre judecarea fraților Klassen, Bondar și Teleghin. Nu ni se spune ce pedeapsă au primit, dar crima lor a fost făcută publică. I-au învățat pe copii despre Hristos.

Sovietskaia Kirghizia din 15 iunie 1967 se plânge că ei singuri, creștinii, sunt cei care „provoacă aplicarea măsurilor

administrative împotriva lor”. Adică autoritățile comuniste inocente, fiind continuu provocate să-i aresteze pe creștini chiar de către acești creștini nerezonabili care nu sunt mulțumiți de libertatea de care se bucură, au arestat un alt grup. Crima lor a fost aceea de a deține o mașină de tipărit ilegală, alături de cincisprezece hectografe și șase mașini de legat cărți, cu care se tipărea literatura creștină.

Pravda din 21 februarie 1968 informează că au fost descoperite mii de femei și fete ce purtau brățări și bentițe pe care erau imprimate versete și rugăciuni. Autoritățile au făcut cercetări și au aflat că persoana care a lansat această nouă modă, pe care o recomand și în Vest, nu era altcineva decât un membru creștin al Poliției comuniste, fratele Stasiuk din Liubertz. Publicația a anunțat totodată și arestarea acestuia.

Răspunsurile pe care le dau creștinii din Biserica Subterană când sunt aduși înaintea judecătorilor comuniști sunt de inspirație divină. Unul dintre judecători a întrebat: „De ce îi atragi pe oameni spre secta voastră interzisă?” Sora creștină a răspuns: „Ținta noastră este să câștigăm *întreaga lume* pentru Hristos”.

„Religia voastră se împotrivesc cunoștințelor oferite de știință”, i s-a adresat un alt judecător fetei ce-i stătea înaintea, o studentă, care i-a replicat: „Aveți oare mai multe cunoștințe științifice decât Einstein sau Newton? Ei au fost credincioși. Universul nostru poartă numele lui Einstein. Am învățat în liceu că se numește univers einsteinian. Or, Einstein a scris că 'Dacă am curăți iudaismul profeților și creștinismul, așa cum l-a proclamat Isus, de tot ceea ce a urmat, în special de preoție, rămânem cu o religie care poate salva lumea de toate relele sociale. Datoria sfântă a fiecărui om este să dea tot ce poate mai bun pentru a face să triumfe această religie'. Amintiți-vă și de marele nostru psiholog Pavlov! Nu spun oare cărțile noastre că era creștin? Chiar și Marx, în prefața lui la *Das Kapital* scria că 'creștinismul, în

special în forma sa protestantă, este religia ideală pentru reformarea caracterelor distruse de păcat'. Eu am un caracter distrus de păcat. Marx m-a învățat să devin creștină pentru a-l repara. Cum mă puteți judeca tocmai voi, marxisiștii, pentru acest lucru?"

Nu este greu de înțeles de ce judecătorul a rămas fără cuvinte.

La o aceeași acuzație de a fi adeptul unei religii aflată în contradicție cu știința, un creștin a răspuns înaintea Curții: „Sunt sigur, dle judecător, că nu sunteți un om de știință de talia lui Simpson, cel care a descoperit clorofomul și multe alte medicamente. Acesta, când i s-a cerut să numească cea mai mare descoperire a sa, a răspuns: 'Nu este clorofomul. Cea mai mare descoperire a mea a fost să aflu că sunt un păcătos și că pot fi mântuit prin harul lui Dumnezeu'"

Viața, sacrificiul de sine, sângele pe care sunt gata să-l verse pentru credința lor, constituie cele mai puternice argumente prezentate de Biserica Subterană în favoarea creștinismului. Este ceea ce faimosul misionar în Africa, Albert Schweitzer numea „comuniunea sacră a celor ce poartă semnul durerii”, comuniunea căreia i-a aparținut și Isus, Fiul Durerii. Biserica Subterană este unită printr-o legătură a dragostei cu Mântuitorul ei. Aceeași legătură îi unește unul cu altul pe membrii bisericii. Nimeni în lume nu-i poate înfrânge.

Într-o scrisoare scoasă clandestin din țară, Biserica Subterană declara: „Noi nu ne rugăm să fim creștini mai buni, ci să fim singurul tip de creștini pe care Dumnezeu îl așteaptă de la noi: creștini asemenea lui Hristos, adică creștini care poartă de bună voie Crucea pentru slava lui Dumnezeu”.

Cu o înțelepciune asemenea șerpilor, potrivit învățaturii lui Isus, creștinii refuză întotdeauna, fie în interogatorii, fie înaintea curților de judecată, să spună cine sunt liderii lor.

Pravda Vostoka (Adevărul Estului) din 15 ianuarie 1966 scrie despre felul în care acuzata Maria Sevciuk, întrebată fiind cine a adus-o la Hristos, a răspuns: „Dumnezeu m-a atras în comunitatea

Lui”. Un altul a întrebat: „Cine este conducătorul vostru?”, la care ea a răspuns: „Noi nu avem nici un conducător omenesc”.

Copiii creștini au fost întrebați: „Cine v-a învățat să părăsiți organizația pionierilor și să vă scoateți cravatele roșii?”, iar ei au răspuns: „Am făcut-o pentru că așa am vrut noi. Nimeni nu ne-a învățat”.

Deși în unele locuri vârful ghețarului iese la vedere, în alte locuri creștinii își administrează singuri botezul pentru a evita arestarea liderilor lor. În unele locuri, botezul are loc în râuri și atât cel care botează, cât și cei botezați poartă măști pentru ca nimeni să nu-i poată fotografia.

Ucitelskaia Gazeta din 30 ianuarie 1964 scrie despre o prelegere ateistă din satul Voronin, din raionul Volnecino-Korskii. Nici nu și-a încheiat bine vorbitorul mesajul și „credincioșii au început să-i atace deschis învățătura ateistă prin întrebări” la care vorbitorul ateu nu a putut răspunde. L-au întrebat: „De unde aveți voi, comuniștii, toate aceste principii morale pe care le proclamați, dar cărora nu vă supuneți, cum ar fi: 'nu fura și nu ucide'”? Creștinii i-au arătat vorbitorului că fiecare principiu de genul acesta își are originea în Biblia împotriva căreia comuniștii duc o luptă acerbă. Vorbitorul era complet năucit și prelegerea s-a încheiat cu victoria clară a credincioșilor!

Persecuția Bisericii Subterane este în creștere

Creștinii Bisericii Subterane au de suferit astăzi mai mult ca oricând înainte. Toate religiile sunt persecutate în Rusia. Creștinii sunt foarte sensibili la oprimarea evreilor din țările comuniste. Însă principala țintă a persecuției este Biserica Subterană. Presa sovietică anunță un val de arestări în masă și condamnări. Într-un loc anume, optzeci și doi de creștini au fost internați într-un azil pentru nebuni. Douăzeci și patru au murit după câteva zile din cauza „rugăciunilor prelungite!” De când ucide o rugăciune lungă? Vă puteți imagina prin ce au avut de trecut?

Cea mai grea suferință pe care o au de îndurat vine din practica autorităților comuniste de a-i îndepărta de copii pentru totdeauna, dacă se află că îi învață despre Hristos, fără nici un drept de a-i vizita.

Uniunea Sovietică a semnat declarația Națiunilor Unite „împotriva discriminării în domeniul educației”, care stipulează: „Părinții trebuie să aibă dreptul de a asigura educația religioasă și morală a copiilor potrivit cu propriile lor convingeri”. Trădătorul Karev, liderul oficial al Uniunii Baptiste din Uniunea Sovietică, în articolul citat anterior dă asigurări că acest drept este o realitate în Rusia, și naivii îl cred! Ascultați ce are de spus însă presa sovietică.

Sovietskaia Russia din 4 iunie 1963 scrie despre decizia adoptată în cazul baptistei Makrinkowa, căreia i s-au luat cei șase copiii pe care îi avea, pentru că îi educa în spirit creștin și le interzicea să poarte cravata de pionier.

Când a auzit sentința, ea a spus doar atât: „Sufăr pentru credință”. Trebuie să plătească întreținerea copiilor pe care nu-i mai are cu sine. Aceștia sunt otrăviți acum cu ateism. Mame creștine, gândiți-vă la agonia ei!

Ucitelskaia Gazeta ne spune că lui Ignatii Mullin și soției sale li s-a întâmplat același lucru. Judecătorul le-a cerut să-și abandoneze credința: „Alegeți între Dumnezeu și fiica voastră. Îl alegeți pe Dumnezeu?” Tatăl a răspuns: „Nu voi renunța la credința mea”.

Pavel scria: „Toate lucrurile lucrează împreună spre binele...”. Am văzut astfel de copii care fuseseră crescuți în credința creștină luați de sub tutela părinților lor și încredințați unor școli comuniste. În loc de a fi otrăviți de ateism, credința pe care o învățaseră acasă, în familie, s-a răspândit și printre ceilalți copii!

Biblia spune că oricine își iubește copiii mai mult decât pe Isus nu este vrednic de El. Aceste cuvinte capătă sens în spatele Cortinei de Fier.

Încearcă să trăiești o săptămână fără să-ți vezi copiii! Atunci abia vei înțelege suferința fraților noștri din Rusia. Deposedarea abuzivă a părinților creștini de drepturile lor părintești continuă chiar și în zilele acestea! Cele mai recente fapte pe care le putem susține cu informații obținute chiar din presa sovietică se referă la dna Sitș. Potrivit publicației *Znamia Iunosti* din 29 martie 1967, fiul, Vsetșeslav, i-a fost luat doar pentru că ea îl creștea în teamă de Domnul. De asemenea, dna Zabavina din Habarovsk a fost lipsită de nepoata sa orfană, Tania, pentru că îi dădea o „educație nenaturală” creștină (*Sovietskaia Russia* din 13 ianuarie 1968).

Ar fi nedrept să vorbim doar despre Biserica Subterană protestantă.

Creștinii ortodocși din Rusia sunt complet transformați. Milioane dintre ei au trecut prin închisori. Acolo nu aveau nici mătâanii, nici crucifixuri, nici chipuri sfinte, nici tămâie și nici lumânări. Laicii se aflau în închisoare fără să aibă preoți ordinați printre ei. Preoților le lipseau robele, pâinea de grâu, vinul, uleiul sfânt, cărțile cu rugăciuni pentru a fi citite. Au descoperit astfel, prin rugăciune, drumul direct către Dumnezeu. Au început să se roage și Dumnezeu a început să-Și toarne Duhul peste ei. Acum, printre ortodocșii din Rusia are loc o adevărată trezire spirituală, așezându-i în forma principiilor creștine fundamentale.

Prin urmare în Rusia, ca și în țările-satelit, există o Ortodoxie Subterană, care în realitate este evanghelică, fundamentalistă și foarte aproape de Dumnezeu, păstrând, doar în virtutea obiceiului, foarte puține elemente ale ritualului ortodox. Această Ortodoxie Subterană și-a avut propriii martiri. Cine poate spune unde se află acum venerabilul arhiepiscop Yermogen al Kalugiei? El a îndrăznit să protesteze împotriva colaborării încărcate de trădare dintre Patriarhie și guvernul comunist nelegiuit.

Cincizeci de ani de guvernare comunistă și presa rusească este plină de mărturii ale triumfului Bisericii Subterane. Trece prin dificultăți de nedescris, dar rămâne credincioasă și... crește.

Noi, cei din România, am plantat sămânța Adevărului prin lucrarea noastră tainică în sânul armatei rusești. La fel au făcut și alții atât în Rusia, cât și în celelalte țări invadate de ruși. Sămânța a dat roade.

Lumea comunistă poate fi câștigată pentru Hristos. Comuniștii pot deveni creștini. La fel pot deveni și cei oprimați de ei, doar dacă noi îi vom ajuta.

Dovada adevărului cuvintelor mele constă în faptul că Biserica Subterană înflorește în Uniunea Sovietică, în China și în aproape toate țările comuniste.

Voi reda în continuare, pentru a arăta frumusețea fraților noștri creștini aflați în aceste circumstanțe teribile, câteva scrisori din Rusia, ultimele venite chiar din închisori rusești.

Varia, o fată comunistă, Îl găsește pe Hristos, Îl mărturisește și este condamnată la muncă silnică

Primele trei scrisori sunt de la Maria, fata credincioasă care a adus-o pe Varia la Hristos.

Prima scrisoare

„... continui în credință, aici. Sunt foarte iubită. Mă iubește mult și o membră a celulei Komsomolului (Uniunea Tineretului Comunist). Mi-a spus: 'Nu pot înțelege ce fel de ființă ești tu. Aici mulți te insultă și te rănesc și totuși tu îi iubești pe toți'. I-am răspuns că Dumnezeu ne învață să-i iubim pe toți, nu doar pe prieteni, ci și pe dușmani. Cu ceva timp în urmă, această fată mi-a făcut mult rău, dar m-am rugat pentru ea în mod special. Când m-a întrebat dacă o pot iubi chiar și pe ea, am îmbrățișat-o și am început amândouă să plângem. Acum ne rugăm împreună.

Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru ea. O cheamă Varia.

Când îi ascuți pe cei care Îl neagă în gura mare pe Dumnezeu, ai impresia că ei chiar cred ce spun. Dar viața scoate la iveală că mulți dintre ei, deși Îl blestemă pe Dumnezeu cu buzele, ascund

în inimi un dor imens după El. Îi poți auzi plângând... Acești oameni caută ceva și încearcă să-și ascundă golul lăuntric prin furia lor împotriva credinței.

Sora voastră în Hristos, Maria”

A doua scrisoare

„În ultima mea scrisoare v-am povestit despre acea fată necredincioasă, Varia. Acum mă grăbesc să vă spun, dragii mei, care-mi este marea bucurie: Varia L-a primit pe Hristos ca Mântuitor personal, mărturisind acest lucru deschis, înaintea tuturor.

Când și-a pus încrederea în Hristos și a trăit bucuria mântuirii, a fost cuprinsă în același timp de un adânc sentiment de nefericire. Se simțea nefericită pentru că înainte proclamase inexistența lui Dumnezeu. S-a hotărât, prin urmare, să-și ispășească vina.

Am mers împreună cu Varia la întâlnirea celor necredincioși. Deși am avertizat-o să fie mai reținută, nu a folosit la nimic. Varia s-a dus și eu am însoțit-o pentru a vedea ce se întâmplă. După ce s-a cântat ca de obicei imnul comunist (la care Varia nu a luat parte), s-a dus în fața întregii adunări. Plină de curaj și cu multă sensibilitate a mărturisit înaintea celor prezenți despre Hristos, Mântuitorul ei, și le-a cerut iertare foștilor ei tovarăși pentru că avusese ochii spirituali închiși până atunci, neînțelegând că merge spre pierzare și îi conduce și pe alții într-acolo. I-a implorat pe toți să abandoneze calea păcatului și să vină la Hristos.

Toți au rămas tăcuți și nimeni nu a întrerupt-o. Când a terminat de vorbit, a cântat cu vocea ei superbă întregul imn creștin: 'Nu-mi este rușine să-L proclam pe Hristos care a murit pentru a-Și apăra poruncile și puterea crucii Lui'.

După asta... după asta au luat-o pe Varia noastră.

Astăzi este 9 mai. Nu știm nimic despre ea. Dar Dumnezeu are puterea de a o izbăvi. Rugați-vă!

A voastră Maria”

A treia scrisoare

„Ieri, 2 august, am avut o întrevedere în închisoare cu iubita noastră Varia. Inima-mi sângerează când mă gândesc la ea. Este încă un copil. Nu are decât nouăsprezece ani. În credință, la fel, este un bebeluș spiritual. Dar Îl iubește pe Domnul din toată inima ei și a pornit fără rețineri pe calea cea grea. Biata fată, este atât de înfometată. Când am aflat că este în închisoare, am început să-i trimitem pachete. Se pare însă că la ea a ajuns doar puțin din ce i-am trimis.

Când am văzut-o ieri, arăta slabă, palidă, bătută. Doar ochii îi erau plini de pacea lui Dumnezeu și de o bucurie nepământească.

Da, dragii mei, cei care nu au trăit experiența acestei minunate păci a lui Hristos nu o pot înțelege... Dar cât de fericiți sunt cei care au această pace... Pe noi care suntem în Hristos, nici o suferință sau frustrare nu ne poate opri...

Am întrebat-o printre zăbrelele de fier: 'Varia, nu-ți pare rău de pasul făcut?' 'Nu', a fost răspunsul ei. „Chiar dacă m-ar elibera, m-aș duce din nou și le-aș vorbi despre imensa dragoste a lui Hristos. Să nu crezi că sufăr. Nici nu știi cât mă bucur pentru că Domnul mă iubește atât de mult și îmi dă bucuria de a trece prin toate acestea pentru El.'

Vă rog să faceți rugăciuni speciale, din inimă, pentru ea. Va fi trimisă, probabil, în Siberia. I-au luat îmbrăcămintea și toate lucrurile. A rămas fără nimic în afara hainelor de pe ea. Nu are nici o rudă și va trebui să strângem cumva ceea ce-i este strict necesar. Am pus deoparte ultima sumă pe care mi-ați trimis-o. Dacă Varia va fi deportată, i-o voi da ei. Cred că Dumnezeu o va

Richard Wurmbrand

întări și îi va da puterea de a-și duce povara și în perioada care urmează. Fie ca Dumnezeu s-o țină sub protecția Lui!

A voastră Maria”

A patra scrisoare

„Dragă Maria, până la urmă iată că reușesc să-ți scriu. Am ajuns cu bine la... Lagărul nostru se află la 16 kilometri de oraș. Nu pot să-ți descriu viața pe care o ducem. O știi bine. Vreau să-ți scriu puțin despre mine. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că îmi dă sănătate și că pot munci fizic. Eu și sora 'X' am fost puse să lucrăm în atelier, la niște mașini. Munca este dificilă și sănătatea sorei 'X' nu-i deloc bună. Trebuie să lucrez pentru amândouă. Îmi termin întâi treaba mea și apoi o ajut pe ea. Muncim douăsprezece până la treisprezece ore pe zi. Mâncarea este ca și a ta, foarte puțină. Dar nu despre asta am vrut să-ți scriu.

Inima mea Îl laudă și Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru că mi-a arătat prin tine calea mântuirii. Acum, fiind pe această cale, viața mea are un scop, știu unde merg și pentru cine sufăr. Simt dorința de a spune și de a mărturisi tuturor despre marea bucurie a mântuirii pe care o am în inimă. Cine ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu care este în Hristos? Nimeni și nimic. Nici închisoarea și nici suferința. Suferințele pe care ni le trimite Dumnezeu nu fac altceva decât să ne întărească tot mai mult credința în El. Inima îmi este atât de plină, încât harul lui Dumnezeu se revarsă în afară. La muncă mă înjură, mă pedepsesc și îmi dau de lucru în plus pentru că nu pot tăcea, dar eu trebuie să spun tuturor ce a făcut Domnul pentru mine. El a făcut o ființă nouă, o nouă creație din mine, care eram pe drumul pierzării. Pot eu să tac după toate acestea? Nu, niciodată! Atât timp cât buzele mele pot vorbi, voi mărturisi la toată lumea despre marea Lui dragoste.

Pe drumul spre lagăr ne întâlnim cu mulți frați și surori în Hristos. Ce extraordinar este să simți prin Duhul, când îi vezi prima

dată pe frați și pe surori, că sunt copiii ai lui Dumnezeu. Nu trebuie să spună ceva. De la prima vedere simți și știi cine sunt.

Când eram pe drum spre lagăr, într-o gară, o femeie s-a apropiat, ne-a dat mâncare și a rostit doar două cuvinte: „Dumnezeu este viu”.

În seara sosirii noastre aici (era seara târziu) am fost duse în niște barăci aflate sub pământ. I-am salutat pe cei de acolo prin cuvintele: 'Pace vouă'. Spre marea noastră bucurie, din toate colțurile am auzit răspunsul: „Pace și vouă.” Astfel, din prima seară am simțit că suntem în familie.

Da, chiar așa a fost. Suntem mulți aici care credem în Hristos ca Mântuitor personal. Mai mult de jumătate dintre deținuți sunt credincioși. Avem printre noi cântăreți buni și predicatori buni ai Evangheliei. Seara, când ne strângem toți după munca istovitoare, este atât de minunat să petrecem măcar puțin timp împreună în rugăciune la picioarele Mântuitorului nostru. Cu Hristos, ești în libertate oriunde te-ai afla. Am învățat multe imnuri frumoase aici și Dumnezeu îmi dăruiește în fiecare zi tot mai mult din Cuvântul Său. La vârsta de nouăsprezece ani, am sărbătorit pentru prima dată 'Nașterea Domnului'. Niciodată nu am să uit această zi extraordinară! A trebuit să lucrăm întreaga zi. Cu toate acestea, câțiva dintre frați au reușit să se ducă până la râul din apropiere, unde au spart gheața și au pregătit locul unde în timpul nopții, potrivit Cuvântului lui Dumnezeu, am fost botezați, eu împreună cu alți șapte frați. Oh, dacă ai ști cât de fericită sunt și cât aș fi dorit ca și tu, Maria, să fi fost acolo cu mine! Aș fi vrut ca, prin dragostea mea față de tine, să pot răscumpăra măcar puțin din răul pe care ți l-am pricinuit în trecut. Dumnezeu însă ne așază pe fiecare dintre noi la locul său și trebuie să rămânem tari acolo unde ne-a pus El.

Richard Wurmbrand

Transmite salutări întregii familii a copiilor lui Dumnezeu. Dumnezeu îți va binecuvânta din belșug lucrarea, așa cum mă binecuvântează și pe mine. Citește Evrei 12.1-3.

Toți frații noștri te salută și sunt bucuroși pentru puterea credinței tale și pentru că Îi dai slavă neîncetat în suferințele tale. Dacă scrii altora, transmite-le salutările noastre.

A ta Varia”

A cincea scrisoare

„Dragă Maria. În sfârșit, am găsit posibilitatea să-ți scriu câteva rânduri. Îți pot spune, draga mea, că prin harul lui Dumnezeu eu și sora 'X' suntem sănătoase și ne simțim bine. Acum suntem în... Vor să ne trimită la... și vom rămâne acolo.

Îți mulțumesc pentru dragostea de mamă pe care mi-o porți. Am primit tot ce ai pregătit pentru noi. Îți mulțumesc pentru lucrul cel mai prețios, pentru Biblie. Mulțumesc tuturor și, când le vei scrie, transmite-le salutările mele și mulțumiri pentru ce au făcut pentru mine.

De când Domnul mi-a descoperit taina adâncă a dragostei Lui sfinte mă consider cea mai fericită ființă din lume. Persecuțiile prin care trebuie să trec le consider ca pe un har special. Mă bucur că Domnul mi-a dat din primele zile ale credinței mele marea fericire de a suferi pentru El. Rugați-vă toți pentru mine ca să pot rămâne credincioasă Domnului până la capăt.

Fie ca Domnul să vă păstreze pe toți și să vă întărească pentru băătălia sfântă!

Eu și sora 'X' vă sărutăm pe toți. Când vom fi trimise la... vom avea probabil posibilitatea să vă scriem din nou. Nu vă îngrijați pentru noi. Suntem pline de bucurie și încântare pentru că răsplata noastră în cer este mare. Matei 5.11-12.

A ta Varia”

TORTURAT PENTRU HRISTOS

Aceasta a fost ultima scrisoare primită de la Varia, tânăra comunistă care L-a găsit pe Hristos, a vorbit altora despre El și a fost condamnată la muncă silnică. Nu se mai știe nimic despre ea, dar dragostea ei atât de frumoasă și mărturia relației ei cu Hristos dezvăluie frumusețea spirituală a Bisericii Subterane credincioasă și suferindă, din această a treia parte a lumii stăpânită de comunism.

Capitolul 7

CUM POT AJUTA CREȘTINII DIN VEST

Mesajul pe care vi-l transmit din partea Bisericii Subterane

Am fost numit „vocea Bisericii Subterane”. Nu mă simt vrednic să fiu vocea unei atât de onorate părți a Trupului lui Hristos.

În lumea comunistă însă am condus ani de zile o parte a Bisericii Subterane. Am supraviețuit, printr-o minune, după paisprezece ani de tortură și detenție, dintre care doi ani într-o „cameră a morții”. Printr-o minune și mai mare, lui Dumnezeu I s-a părut potrivit să pătrundă în închisoare și să mă scoată de acolo, trimițându-mă în Vest pentru a vorbi Bisericii Libere.

Vorbesc în numele fraților îngropați în nenumărate morminte fără nume. Vorbesc în numele fraților mei care se întâlnesc acum în taină, în păduri, beciuri, mansarde și alte locuri de felul acesta.

Biserica Subterană din România a decis că trebuie să-mi părăsesc țara și să transmit un mesaj creștinilor liberi din lumea întreagă. Printr-o minune, am reușit să ies, iar acum îmi duc la îndeplinire sarcina care mi-a fost încredințată de cei rămași acolo trudind, riscând, suferind și murind în țările comuniste.

Mesajul pe care îl aduc din partea Bisericii Subterane este:

„Nu ne abandonati!”

„Nu ne uitati!”

„Nu ne scoateti din ganderile voastre!”

„Dati-ne uneltele de care avem nevoie! Vom plati prețul necesar pentru întrebuintarea lor!”

Acesta este mesajul ce mi-a fost încredințat pentru a vi-l împărtași.

Depun mărturie pentru Biserica redusă la tăcere, Biserica Subterană, Biserica „mută”, care nu are voce să vorbească.

Auziți strigătul fraților și surorilor voastre din țările comuniste! Ei nu vor să evadeze, nu cer siguranță sau o viață ușoară. Cer doar instrumentele cu care să poată contracara otrăvirea tinerilor lor, generația următoare, cu ateism. Cer Bibliei pentru a răspândi Cuvântul lui Dumnezeu. Cum pot răspândi Cuvântul lui Dumnezeu dacă nu îl au?

Biserica Subterană este asemenea unui chirurg care călătorea cu trenul. Trenul în care se afla s-a ciocnit cu un altul și în urma coliziunii sute de oameni au fost împrăștiați de jur împrejur, răniți, desfigurați, pe moarte. Chirurgul umbla printre muribunzi strigând: „Dacă aș avea instrumentele cu mine!... Dacă aș avea instrumentele cu mine!” Cu acele instrumente chirurgicale ar fi putut, într-adevăr salva multe vieți. Avea toată voința... dar îi lipseau mijloacele. Exact aceasta este situația Bisericii Subterane. Are *toată voința* de a da tot ce are. Are *toată voința* de a-și da propriii martiri! Are *toată voința* de a risca ani în închisorile comuniste! Dar toată voința ei nu are nici o valoare dacă îi lipsesc uneltele cu care să lucreze. Rugămintea fierbinte pe care v-o adresează curajoasa Biserică Subterană vouă, celor ce vă bucurați de libertate, este: „Dati-ne uneltele: Evangheliile, Bibliei, literatură, ajutor. Noi vom face restul!”

Cum pot ajuta creștinii liberi

Fiecare creștin liber poate da un ajutor imediat în câteva moduri:

Ateii sunt oameni care nu recunosc sursele invizibile ale vieții lor. Nu au nici un simț al misterului pe care-l oferă universul și viața. Cel mai bun ajutor pe care creștinii îl pot oferi acestor oameni este să umble ei înșiși nu prin vedere, ci prin credință, trăind o viață de comuniune cu Dumnezeu invizibil.

Cel mai prețios ajutor pe care ni-l pot da este trăirea unei vieți creștine autentice, o viață de sacrificiu. Ei ne pot ajuta protestând public ori de câte ori sunt persecutați creștinii.

Creștinii occidentali ne pot ajuta rugându-se pentru mântuirea comuniștilor. O astfel de rugăciune poate părea naivă. Noi ne rugăm pentru comuniști, iar a doua zi ei ne torturau chiar mai rău decât o făcuseră înaintea rugăciunii. Dar și rugăciunea Domnului pentru Ierusalim a fost naivă. Iudeii L-au crucificat în urma acestei rugăciuni. După doar câteva zile însă și-au lovit pieptul în disperarea căinței și într-o singură zi au fost convertiți cinci mii dintre ei.

În ceea ce-i privește pe ceilalți, rugăciunea nu a fost irosită. Orice rugăciune care nu este acceptată de cel pentru care mijlocești se întoarce la tine cu mari binecuvântări și devine un blestem pentru cel care face obiectul rugăciunii tale. Eu împreună cu mulți alți creștini, împlinind cuvântul lui Hristos, ne-am rugat pentru Hitler și oamenii lui și sunt sigur că rugăciunile noastre au ajutat la înfrângerea lui la fel de mult ca și gloanțele soldaților aliați.

Trebuie să ne iubim semenii ca pe noi înșine. Comuniștii sunt și ei semenii noștri, nu mai puțin decât oricine altcineva.

Comuniștii sunt rezultatul neîmplinirii cuvintelor lui Hristos: „Am venit să dau viața și încă viață din belșug”. Creștinii încă nu au reușit să facă viața îmbelșugată pentru toată lumea. I-au lăsat pe unii în afara a tot ceea ce este de valoare în viață. Aceștia s-au

răzvrătit și au format partidul comunist. Ei sunt adesea victimele nedreptăților sociale. Acum sunt înverșunați și cruzi. Suntem siliți să luptăm împotriva lor. Dar creștinii, chiar dacă luptă împotriva unui vrăjmaș, îl înțeleg și îl iubesc.

Nu suntem vinovați de faptul că unii sunt comuniști. Suntem însă vinovați de neglijarea datoriei pe care o avem.

Pentru aceasta trebuie să ispășim iubindu-i (un lucru cu totul diferit de a ne găsi plăcerea în ei) și rugându-ne pentru ei.

Nu sunt atât de naiv încât să cred că dragostea și nimic altceva va putea rezolva problema comunistă. N-aș sfătui autoritățile unui stat să rezolve problema criminalității doar prin dragoste. Trebuie să existe o forță polițienească, judecătorească și închisori pentru răufăcători, nu doar pentru pastori. Dacă răufăcătorii nu se pocăiesc, trebuie să fie închiși. N-aș folosi niciodată conceptul creștin al „dragostei” pentru a mă împotrivi războiului drept dus pe cale politică, economică sau culturală împotriva comuniștilor, pentru că ei nu sunt altceva decât răufăcători la scară internațională. Hoții obișnuiți fură o geantă; ei fură țări întregi.

Dar pastorul și creștinul individual trebuie să facă tot ce pot pentru a-l aduce la Hristos atât pe comunist, oricare ar fi crimele de care se face vinovat, cât și pe victimele sale. Trebuie să ne rugăm pentru ei cu înțelegere.

Este nevoie urgentă de Biblii și Evanghelii

În al doilea rând, creștinii liberi pot ajuta trimițând Biblii. Există mijloace prin care acestea pot fi transmise în siguranță în țările comuniste. De când am plecat, am trimis deja multe și ele au ajuns la destinație. Categorie, există modalități de a le trimite, dacă voi creștinii liberi le veți procura pentru frații și surorile din Biserica Subterană. Când eram în România, am primit multe Biblii introduse în țară pe anumite căi. Nu există nici un dubiu cu privire la posibilitatea de a le trimite. Ele trebuie doar să fie procurate.

Este nevoie disperată de ele. Mii de creștini din Rusia și din țările satelite nu au mai văzut Biblii sau Evanghelii de douăzeci și cinci de ani.

Într-o zi au venit la mine acasă doi săteni foarte murdari. Veniseră din satul lor cu intenția de a lucra toată iarna la săpatul pământului înghețat, pentru a câștiga bani în nădejdea că vor reuși să cumpere o Biblie veche, uzată pe care să o ducă apoi în sat la ei. Pentru că promisem Biblii din America, am putut să le dau una nouă, nu una veche și uzată. Nu le venea să creadă! Au încercat să-mi plătească cu banii câștigați din lucrul pământului înghețat. Le-am refuzat banii. S-au grăbit să se întoarcă acasă cu Biblia. Câteva zile mai târziu am primit o scrisoare plină de o bucurie nereținută, extatică în care mi se mulțumea pentru Scripturi. Era semnată de treizeci de săteni! Tăiaseră cu grijă Biblia în treizeci de părți pe care le schimbau între ei.

Este impresionant să auzi un rus cerșind o pagină din Biblie. Își hrănește sufletul din ea. Uneori sunt gata să dea o vită sau o capră în schimbul unei Biblii. Cunosc un bărbat care și-a vândut verigheta pentru a obține un Nou Testament uzat. Copiii noștri nu au văzut niciodată o felicitare de Crăciun. Dacă fac rost de vreuna, toți copiii din sat se adună în jurul ei și se poate întâmpla ca un om mai în vârstă să le explice cine este Isus și Fecioara sfântă și, pornind de aici, întreaga istorie a lui Hristos și a mântuirii. Toate acestea... de la o felicitare de Crăciun! Trimiteți Biblii, Evanghelii și altă literatură creștină. În acest mod *voi* înșivă puteți face ceva pentru ei.

În al treilea rând, trebuie să tipărim și să trimitem o literatură specifică, cu care să contracaram otrava ateistă administrată generațiilor tinere din grădiniță până la facultate. Comuniștii au realizat *Ghidul ateistului*. Aceasta este „Biblia” ateului. Copiii de grădiniță sunt instruiți cu ajutorul unor versiuni simplificate, iar pe măsură ce cresc, cu ajutorul unor versiuni mai avansate ale

aceluiși *Ghid*. Această falsă „Biblie” îl urmărește pe copil pe măsură ce crește și avansează în viață - otrăvindu-l cu ateism la fiecare pas. Lumea creștină nu a publicat niciodată vreun răspuns la această lucrare. Putem și trebuie să tipărim și să trimitem răspunsul creștin dat învățăturilor otrăvitoare, ateiste. Trebuie să o facem neîntârziat, pentru că Biserica Subterană nu are nici un fel de literatură pe care să o dea tinerilor otrăviți cu *Ghidul ateistului*. Biserica Subterană are mâinile legate până când va beneficia de o astfel de literatură disponibilă în diferitele limbi ale țărilor comuniste.

Tineretul nostru otrăvit trebuie să beneficieze de un răspuns: răspunsul lui Dumnezeu, răspunsul creștin, răspunsul nostru! Acesta este un alt lucru la care puteți da o mână de ajutor, sprijinind procurarea literaturii necesare ca răspuns la *Ghidul ateistului*, literatură ilustrată pentru tineri și Biblii pentru copii.

Al patrulea lucru pe care trebuie să-l facem este să ne „asociem” cu membrii Bisericii Subterane și să le dăruim mijloacele financiare care să le permită să călătorească și să ducă Evanghelia peste tot în jurul lor, printr-o evanghelizare de la om la om. În acest moment cei mai mulți dintre ei sunt „legați” de casele lor din lipsa banilor necesari pentru a-și plăti biletele de călătorie, de tren sau autobuz și mâncarea necesară pe drum. Prin urmare, sunt chemați fără nici o nădejde de credincioși din localități la doar 30 sau 45 de kilometri pentru adunări secrete, fiindcă ei sunt blocați, incapabili să se deplaseze. Punându-le la dispoziție doar câțiva dolari pe lună (20-30\$), îi putem „dezlega” pentru a da curs acelor invitații și a duce Cuvântul lui Dumnezeu în orașele și satele de la distanță.

Foștii pastori, care au fost închiși pentru credința lor, au un mesaj evanghelic plin de foc. Au o dragoste fierbinte pentru sufletele pierdute, dar sunt lipsiți de mijloacele necesare pentru a duce acel mesaj în orașe și sate. Câțiva dolari pe lună le pot oferi aceste mijloace.

Creștini laici, bărbați și femei, trebuie să fie ajutați. Fiind creștini, câștigă cu greu atât cât să poată supraviețui, fără să mai poată pune ceva de-o parte care să le permită să meargă din sat în sat sau din oraș în oraș cu Evanghelia. Acesta este „miracolul” pe care îl pot face pentru ei câțiva dolari pe lună.

Pastorii bisericilor oficiale care desfășoară o lucrare paralelă, secretă, asumându-și un mare risc, trebuie să beneficieze și ei de fonduri secrete puse la dispoziția lor tocmai pentru astfel de scopuri. „Salariul” lor stabilit de guvernul comunist este extrem de mic. Determinarea acestor pastori de a-și risca libertatea, ignorând regulile comuniștilor și predicând în schimb Evanghelia copiilor, tinerilor și adulților în cadrul unor întâlniri clandestine, nu este de ajuns. Au nevoie de mijloace adecvate pentru a-și îndeplini lucrarea lor secretă plină de rodnicie.

Zece până la douăzeci de dolari pe lună îi vor ajuta pe astfel de membri ai Bisericii Subterane să răspândească eficient Evanghelia. Acesta este un alt mod prin care puteți sprijini Biserica Subterană.

Apoi, trebuie să transmitem Evanghelia în țările comuniste prin radio. Folosind stațiile de radio din lumea liberă, putem hrăni spiritual Biserica Subterană care are ea însăși mare nevoie de Pâinea Vieții. Milioane de oameni din Rusia și din celelalte națiuni înrobite au radiouri prin care guvernele comuniste își fac propagandă printre propriile popoare. Prin urmare ei vor putea recepționa și aceste programe creștine de radio. Ușile sunt deschise acum pentru a emite în lumea comunistă. Această lucrare trebuie să fie extinsă. Biserica Subterană trebuie să beneficieze de hrana spirituală pe care o oferă programele radio. Aceasta este o altă cale prin care puteți ajuta Biserica Subterană din țările comuniste.

Tragedia familiilor martirilor creștini

Trebuie să venim în ajutorul familiilor martirilor creștini. Zeci de mii de astfel de familii suferă în prezent tragedii de nedescris.

Când un membru al Bisericii Subterane este arestat, se produce o dramă cumplită în familia lui. Este cu totul ilegal ca cineva să ofere ajutor celor rămași. Este o strategie foarte bine gândită de comuniști în scopul de a crește suferința soției și a copiilor celui arestat. Când un creștin este închis, și adesea torturat și ucis, suferința abia începe. Familia lui pătrunde într-un tunel fără sfârșit al suferinței. Este un adevăr pe care l-am trăit pe propria piele. Dacă un creștin din lumea liberă nu mi-ar fi dat ajutor mie și familiei mele, nu am fi supraviețuit și nu am fi trăit pentru a fi împreună cu voi și pentru a scrie aceste cuvinte!

Chiar în această perioadă, în Rusia și nu numai, a izbucnit un nou val de arestări în masă și de teroare îndreptate împotriva creștinilor. Numărul martirilor crește continuu. Deși ei pleacă spre mormintele și răsplata lor, familiile rămân să trăiască în condiții de o tragedie inimaginabilă. Putem și trebuie să-i ajutăm. Desigur, trebuie să-i ajutăm pe indienii și africanii înfomețați. Dar cine merită ajutorul creștinilor, mai mult decât familiile celor care au murit pentru Hristos sau care sunt torturați în închisorile comuniste din cauza credinței lor?

De când am fost eu eliberat, *Jesus to the Communist World* (Isus pentru Lumea Comunistă) a trimis deja mult ajutor familiilor martirilor creștini. Ceea ce s-a făcut este însă puțin comparativ cu ce am putea face dacă am primi ajutorul vostru.

Ca un membru al Bisericii Subterane, care a supraviețuit și a scăpat, v-am adus un mesaj, un apel, o rugămintă din partea fraților mei pe care i-am lăsat în urmă.

Ei sunt cei care m-au trimis pentru a vă face cunoscut acest mesaj în numele lor. În mod miraculos am supraviețuit pentru a-l transmite la destinație.

V-am vorbit despre urgența de a-L duce pe Hristos în lumea comunistă. V-am vorbit despre urgența de a veni în ajutorul familiilor creștinilor martiri. V-am expus căi practice prin care

Richard Wurmbrand

puteți ajuta Biserica Subterană să-și împlinească misiunea de a răspândi Evanghelia.

Când eram bătut la tălpi, limba mea striga. De ce striga limba mea? Nu era ea cea bătută. Striga pentru că limba și picioarele sunt parte a aceluiași trup. Voi, creștinii liberi, sunteți parte a aceluiași Trup al lui Hristos, care este bătut în aceste zile în închisori comuniste, care dă în aceste zile martiri pentru Hristos.

Puteți oare să nu simțiți durerea noastră?

Biserica primară în toată frumusețea, sacrificiul și dedicarea ei a venit la viață din nou pe meleagurile comuniste.

În timp ce Domnul nostru Isus Hristos agoniza în rugăciune în Grădina Ghetsimane, Petru, Iacov și Ioan se aflau la distanță de o aruncătură de băț de cea mai teribilă dramă a istoriei, *dar ei dormeau adânc*. Cât de mult din propria voastră preocupare și dărnicie creștină este direcționată înspre mângâierea bisericii martire? Întrebați-i pe pastorii voștri și pe liderii bisericii ce se face în numele vostru pentru a-i ajuta pe frații și surorile din spatele Cortinei de Fier.

În spatele zidurilor Cortinei de Fier, drama, curajul și martiriul Bisericii primare au revenit și se repetă continuu, și Biserica liberă doarme.

Frații noștri de acolo, singuri și fără ajutor, sunt angajați în cea mai mare, cea mai curajoasă bătălie a secolului douăzeci, de același eroism, curaj și dedicare ca ale Bisericii primare. În acest timp Biserica liberă doarme, nepăsătoare la lupta și agonia lor, exact în același fel în care Petru, Iacov și Ioan dormeau în timpul agoniei Mântuitorului lor.

Veți dormi și voi oare în timp ce Biserica Subterană, frații voștri în Hristos, suferă și luptă singuri pentru Evanghelia?

Auziți voi oare mesajul nostru: „Amintiți-vă de noi, ajutați-ne!”?

„Nu ne abandonați!”

Michael Wurmbrand
Help For Refugees, Inc.
PO Box 5161

Torrance, California 90510 USA
<http://helpforrefugees.com>

Asociația Crestina Sabina Wurmbrand
Casuta Postala 12, OP 74
Bucuresti, 062580, Romania
Email:
apel@asociatiacrestinasabinawurmbrand.ro ;
Pagina Web:
asociatiacrestinasabinawurmbrand.ro